

Arrest

nr. 300 342 van 22 januari 2024
in de zaak RvV X / CR / VK

Inzake: X

gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat F. JACOBS
Kroonlaan 88
1050 BRUSSEL

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE VERENIGDE KAMERS VAN DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van "Palestijnse nationaliteit" te zijn, op 20 februari 2023 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal van 6 februari 2023.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 5 september 2023 waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 27 september 2023.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken D. DE BRUYN.

Gehoord de opmerkingen van advocaat A. HAEGEMAN, die *loco* advocaat F. JACOBS verschijnt voor verzoeker, en van attaché G. HABETS, die verschijnt voor verwerende partij.

WIJZEN NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de gegevens van de zaak

Verzoeker, die verklaart van Palestijnse nationaliteit te zijn, komt volgens zijn verklaringen op 13 september 2022 België binnen zonder enig identiteitsdocument en verzoekt op 15 september 2022 om internationale bescherming. Op 6 februari 2023 neemt de adjunct-commissaris een beslissing houdende een niet-ontvankelijk verzoek (internationale bescherming in een andere EU lidstaat). Dit is de thans bestreden beslissing, die de volgende dag aan verzoeker aangetekend wordt verzonden.

Deze beslissing luidt als volgt:

"A. Feitenrelaas

U verklaarde een Palestijn te zijn, afkomstig uit Gaza. Uw familie stamt af van vluchtelingen van 1948 en u bent derhalve geregistreerd bij UNRWA. U woonde uw hele leven, tot uw vertrek uit de Gazastrook in Gazastad. U woonde samen met uw ouders, uw zeven broers en zes zussen.

U liep school tot de negende klas. U begon hierna te werken in de kippenteelt – uw broer had een eigen bedrijf – en ook werkte u af en toe als elektricien. Vanaf 2014 begonnen verschillende van uw broers alsook een zus Gaza te verlaten. Uzelf verliet Gaza op 7 november 2018. Uw doel bij vertrek was België. Uw reisde 'via via' Egypte naar Turkije. U bleef ongeveer een maand in Turkije en vervolgde hierna uw weg over zee tot Griekenland. U kwam aan op het militaire eiland Farmacos. Daar u ginds geen verzoek kon indienen werd u overgebracht naar Leros. Op 9 januari 2019 werd uw verzoek om internationale bescherming in Griekenland geregistreerd. U verbleef gedurende twee maanden in een opvangcentrum op Leros. Door de grote drukte werd u na twee maanden, net als andere alleenstaande jonge mannen, uit het centrum gezet. U kreeg een tent waarmee u zich buiten het centrum diende te vestigen. Op 18 september 2019 werd uw verzoek om internationale bescherming positief beoordeeld en werd u de vluchtelingenstatus toegekend. U bleef hierna nog vijf maanden op Leros, dit in afwachting van het verkrijgen van uw Griekse verblijfsvergunning en documenten. In totaal verbleef u ongeveer een jaar op Leros, altijd op straat. U probeerde in die periode werk en huisvesting te vinden, doch tevergeefs. Medische verzorging kon u er ook niet krijgen. De dag nadat u uw Griekse documenten had bekomen verliet u Leros en trok u naar Athene. U verbleef er ongeveer een jaar en drie maanden, dit eveneens op straat. Ook daar probeerde u huisvesting en werk te vinden. U vond officieus werk, dit gemiddeld drie dagen per week. Het geld wat u hiermee verdiende was voldoende om te eten en sigaretten te kopen, maar zeker niet om huisvesting te kunnen bekostigen. U kende ook gezondheidsproblemen door uw langdurig verblijf op straat. U probeerde meermaals langs te gaan in het ziekenhuis maar werd er niet binnengelaten. U kreeg er enkel pijnstillers. Op 21 maart 2021 overleed uw vader in Gaza aan de gevolgen van kanker. U had het zeer moeilijk met het feit dat u niet kon terugreizen naar Gaza om bij uw familie te zijn. U verbrak het contact met uw familie en ontwikkelde psychologische problemen. In Athene kwam u 'via via' uiteindelijk bij een organisatie terecht die u nodige medicatie gaf voor uw psychologische problemen. Tijdens uw verblijf in Athene zou u ook een twintigtal keer het slachtoffer zijn geweest van diefstallen, dit soms ook onder bedreiging van een mes. U probeerde een paar keer klacht in te dienen bij de politie doch daar u geen bewijzen had, konden ze niets voor u doen. U besloot uiteindelijk Griekenland te verlaten. U verloor er drie jaar van uw leven en zal er nooit de mogelijkheid hebben een toekomst uit te bouwen. Een vriend bekostigde een ticket voor u en midden september 2022 reisde u met het vliegtuig naar België. Bij aankomst vernielde u uw Griekse documenten.

U verzocht op 15 september 2022 om internationale bescherming bij de Belgische asielinstanties. U vreest in geval van een terugkeer naar Griekenland opnieuw op straat terecht te komen.

Ter staving van uw verzoek legde u volgende documenten neer: een kopie van uw Palestijnse identiteitskaart, een kopie van een foto van de eerste pagina van uw Palestijns reisdocument, een kopie van uw geboorteakte, een kopie van uw UNRWA-kaart, een kopie van een oproepingsbrief van de politie van Gaza, een kopie van de overlijdensakte op naam van uw vader en een kopie van een Grieks document ter staving van het feit dat u dakloos was in Griekenland.

B. Motivering

Na grondige analyse van het geheel van de gegevens in uw administratief dossier, moet vooreerst worden vastgesteld dat u géén elementen kenbaar hebt gemaakt waaruit eventuele bijzondere procedurele noden kunnen blijken, en dat het Commissariaat-generaal evenmin dergelijke noden in uw hoofde heeft kunnen vaststellen.

U verklaarde wel dat u in Griekenland psychologische problemen kende na het overlijden van uw vader. 'Via via' kon u in Griekenland bij een organisatie terecht die u van de nodige medicatie voorzag, dit tot uw vertrek uit Griekenland (zie CGVS p. 11). U zou na uw aankomst in België bij het Rode Kruis zijn langs geweest waarna zij u hebben doorverwezen naar een psycholoog. U ging er twee keer heen, maar toen u besepte dat ze u geen medicatie zouden geven en ze telkens via gesprekken wilden nagaan wat de oorzaak was van uw psychologische problemen, besloot u zelf om niet meer bij een psycholoog langs te gaan (zie CGVS p. 11 en 12). U neemt nu gewoon paracetamol, dit om rustig te worden (zie CGVS p. 11). Ondanks dat uw situatie ook hier verre van ideaal is, zoals u zelf aanhaalt, blijkt uit niets dat uw psychologische situatie dermate is dat u niet in staat was, dan wel moeilijkheden kende om deel te nemen aan uw procedure om internationale bescherming. U haalde ook zelf geen concrete elementen aan die hier op konden wijzen.

Bijgevolg werden er u geen specifieke steunmaatregelen verleend, aangezien er in het kader van onderhavige procedure redelijkerwijze kan worden aangenomen dat uw rechten gerespecteerd worden en dat u in de gegeven omstandigheden kunt voldoen aan uw verplichtingen.

Na onderzoek van alle gegevens in uw administratief dossier, wordt uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk verklaard in overeenstemming met artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de wet van 15 december 1980. Uit de elementen die voorhanden zijn, i.c. Eurodac Marked Hit, dd. 16/9/2022, verklaringen DVZ, vraag 23 en CGVS p. 12), blijkt dat u reeds internationale bescherming, i.c. de vluchtelingenstatus, geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie, namelijk Griekenland. Deze vaststelling wordt door u niet betwist.

In het kader van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel (GEAS) moet worden aangenomen dat uw behandeling en rechten er in overeenstemming zijn met de vereisten van het Verdrag van Genève, het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM). Het Unierecht steunt immers op de fundamentele premisse dat elke lidstaat met alle andere lidstaten een reeks gemeenschappelijke waarden deelt waarop de Unie berust, en dat elke lidstaat erkent dat de andere lidstaten deze waarden met hem delen. Dit impliceert en rechtvaardigt dat de lidstaten er onderling op vertrouwen dat de andere lidstaten deze waarden erkennen en het Unierecht, dat deze waarden ten uitvoer brengt, dus in acht nemen, en dat hun respectieve nationale rechtsordes in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden van de door dat recht erkende grondrechten [zie: HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nrs. C 297/17, C 318/17, C 319/17 en C 438/17, ECLI:EU:C:2019:219, Ibrahim e.a., randnummers 83-85 en HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nr. C 163/17, ECLI:EU:C:2019:218, Jawo, randnummers 80-82]. Hieruit volgt dat verzoeken van personen die reeds internationale bescherming genieten in een EU-lidstaat in beginsel niet-ontvankelijk kunnen worden verklaard als uitdrukking van het beginsel van wederzijds vertrouwen. De vaststelling dat er tussen de EU-lidstaten verschillen kunnen bestaan met betrekking tot de mate waarin aan begunstigden van internationale bescherming rechten worden toegekend en zij deze kunnen uitoefenen, doet geen afbreuk aan het gegeven dat zij onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van de lidstaat die de bescherming heeft toegekend toegang krijgen tot bijvoorbeeld (sociale) huisvesting, sociale bijstand, gezondheidszorg of tewerkstelling, en bijgevolg óók dezelfde stappen zullen moeten ondernemen om hiervan gebruik te maken. Bij de beoordeling van de situatie van begunstigden gelden dan ook de omstandigheden van de daar aanwezige onderdanen als maatstaf, niet de omstandigheden in andere lidstaten van de Europese Unie, en wordt rekening gehouden met de realiteit dat óók de socio-economische mogelijkheden van deze onderdanen erg problematisch en complex kunnen zijn. In het andere geval zou het gaan om een vergelijk van nationale socio-economische systemen, bestaansvoorzieningen en nationale regelgeving, waarbij begunstigden van internationale bescherming een meer voordelige regeling zouden kunnen bekomen dan de onderdanen van de lidstaat die hen bescherming heeft verleend. Dit zet niet alleen het voortbestaan van het GEAS op de helling, maar werkt tevens irreguliere, secundaire migratiestromen in de hand, evenals discriminatie ten overstaan van EU-onderdanen,... Ook het Europees Hof van Justitie oordeelde dat enkel uitzonderlijke omstandigheden in de weg staan dat het verzoek van een persoon die reeds internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, niet-ontvankelijk wordt verklaard, namelijk wanneer de voorzienbare levensomstandigheden van de begunstigde van internationale bescherming in een andere lidstaat hem er blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling zoals bepaald in artikel 4 van het Handvest, welk artikel overeenstemt met artikel 3 EVRM. Het Hof voegde eraan toe dat bij de beoordeling van alle gegevens van de zaak een "bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid" moet worden bereikt, wat slechts het geval is "wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid" [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 88-90 en Jawo, randnummers 90-92]. Situaties die géén "zeer verregaande materiële deprivatie" teweegbrengen, zijn volgens het Hof van Justitie níét van aard zijn om de vereiste drempel van zwaarwegendheid te bereiken, zelfs al worden deze bijvoorbeeld gekenmerkt door een grote onzekerheid of sterke verslechtering van de levensomstandigheden, door de omstandigheid dat begunstigden van internationale bescherming in een andere lidstaat er geen bestaans-ondersteunende voorzieningen genieten of voorzieningen die duidelijk beperkter zijn dan die welke in andere lidstaten worden geboden zonder dat zij anders worden behandeld dan de onderdanen van deze lidstaat, door het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zijn in de lidstaat waar het nieuw verzoek om internationale bescherming is ingediend dan in de lidstaat die reeds bescherming heeft verleend, door de omstandigheid dat de vormen van familiale solidariteit waarop onderdanen van een lidstaat een beroep kunnen doen om het hoofd te bieden aan tekortkomingen van het sociale stelsel van die lidstaat meestal niet voorhanden zijn voor personen die er internationale bescherming genieten, door een bijzondere kwetsbaarheid die specifiek de begunstigde betreft of door het bestaan van

tekortkomingen bij de uitvoering van integratieprogramma's voor begunstigden [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 91-94 en Jawo, randnummers 93-97]. Op basis van een analyse van het geheel van de elementen in uw administratief dossier, waarbij het aan u toekomt om het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in de EU-lidstaat die u deze bescherming verleende geëerbiedigd worden op individuele wijze te weerleggen, moet worden vastgesteld dat u onvoldoende concrete elementen aanhaalt die de niet-ontvankelijkheid van uw verzoek in de weg staan.

Waar uit de elementen in uw administratief dossier zou blijken dat u als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geconfronteerd werd met bepaalde moeilijkheden op het vlak van bv. werkgelegenheid, sociale bijstand, gezondheidszorg, onderwijs, huisvesting, integratie, ea., voldoet deze situatie niet aan de bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid en cumulatieve voorwaarden zoals bepaald door het Hof van Justitie. Hoewel dergelijke moeilijkheden een aanwijzing kunnen vormen van bepaalde problematische situaties zoals deze ook geïdentificeerd worden door het Hof (zie hoger), kan immers niet worden besloten dat u door de onverschilligheid van de daar aanwezige autoriteiten, en voor zover u volledig afhankelijk zou zijn geweest van overheidssteun, buiten uw wil en uw persoonlijke keuzes om, terecht bent gekomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die u niet in staat stelt om te voorzien in uw meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor uw fysieke of mentale gezondheid of u in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Evenmin zijn er concrete indicaties dat dit het geval zou zijn bij een terugkeer ernaartoe. Bovendien toont u in het licht van de ervaringen waarmee u naar eigen zeggen geconfronteerd werd, evenmin aan dat u uw rechten ter zake niet zou kunnen doen gelden. In dit verband moet immers worden vastgesteld dat u hiertoe eerder beperkte stappen hebt gezet, terwijl het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden en u dezelfde rechten geniet als de daar aanwezige onderdanen uiteraard niet wegneemt dat u zelf óók de nodige stappen moet ondernemen om deze uit te oefenen.

U haalde allereerst aan dat u na uw aankomst in Griekenland in een opvangcentrum op Leros terecht kwam waar uw verzoek op 9 januari 2019 werd geregistreerd. Twee maanden later zou u uit het opvangcentrum zijn gezet, niettegenstaande u toen nog in de procedure zat. In afwachting van een antwoord op uw verzoek om internationale bescherming – op 18 september 2019 zou u internationale bescherming hebben verkregen (zie Eurodac Marked Hit in uw administratief dossier) – zou u vervolgens op straat, in een tent, op Leros hebben verbleven (zie CGVS p. 10, 12 en 13). Dat u als verzoeker om internationale bescherming, dus nog voor u internationale bescherming werd toegekend, uit het opvangcentrum werd gezet, betreft vooreerst een loutere bewering van uw kant die u niet weet te staven. Dit terzijde, u verklaarde hierover dat het toen heel druk was en dat het kamp vol zat met gezinnen en vrouwen. Er werd toen beslist om alle vrijgezelle mannen uit het opvangcentrum te zetten (zie CGVS p. 13). Uit wat u zelf aanhaalt moet worden besloten dat het hier aldus een algemene maatregel betrof, ingegeven vanuit de noodzaak om, gelet op het grote aantal verzoekers, de meer kwetsbare verzoekers, i.c. vrouwen en kinderen, een opvangplaats te kunnen bieden, en die werd toegepast op alle vrijgezelle mannen die op dat moment in het kamp in Leros verbleven. Dat dit de nodige impact moet gehad hebben, kan zeker worden aangenomen. Dat u, als ongehuwde jongeman, in deze context, samen met alle andere ongehuwde jongemannen omwille van plaatsgebrek het opvangcentrum diende te verlaten, kan dan ook niet worden beschouwd als een daad van vervolging in de zin van de Vluchtelingenconventie. Moet hier bovendien worden aan toegevoegd dat u ook zelf verklaarde dat u in de daaropvolgende periode op Leros in een tent verbleef, een tent die u via een organisatie verkregen had, toen u het opvangcentrum diende te verlaten (zie CGVS p. 13). Op 18 september 2019 verkreeg u internationale bescherming. U zou hierna nog vijf maanden op Leros verbleven hebben in afwachting van uw Griekse verblijfsdocumenten.

Dient hier vooreerst te worden opgemerkt dat u tot 18 september 2019 een verzoeker van internationale bescherming was. Vanaf die datum was u een begunstigde van internationale bescherming. Bij de beoordeling van uw beweerde nood aan internationale bescherming dienen uw situatie en de feiten die u als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland zou hebben meegemaakt te worden nagegaan.

U haalde aan dat u op Leros geen onderdak of werk had en geen medische verzorging kreeg. U woonde op straat, had het koud en kende hierdoor ook gezondheidsproblemen. U ging aan de lopende band naar de medische post op het eiland, maar ze wilden u niet binnenlaten. U ging ook overal vragen naar werk, maar ze zijn racistisch en niemand wil vluchtelingen in dienst nemen. Huisvesting kon u ook niet vinden omdat u financieel niet in de mogelijkheid was om iets te huren (zie CGVS p. 13 en 14).

Dient ook hier vooreerst te worden opgemerkt dat u niet verder komt dan het uiten van loutere beweringen die u op geen enkele manier staft. Dit terzijde, dient hier nogmaals te worden opgemerkt dat u vanaf 18 september 2019 een begunstigde van internationale bescherming was. In die hoedanigheid had u het recht om eender waar in Griekenland te gaan en u er te proberen vestigen. Ondanks de moeilijke situatie op Leros besloot u evenwel zelf om, éénmaal u internationale bescherming werd toegekend, op Leros te blijven dit in afwachting van uw Griekse verblijfspapieren (zie CGVS p. 15).

Wat uw onvermogen betreft toegang te krijgen tot medische verzorging, moet voorts worden opgemerkt dat dit niet alleen u overkwam, het betreft een situatie waar alle vluchtelingen mee geconfronteerd werden (zie CGVS p. 13). Blijkt voorts dat u zich meermaals bij de medische post ging aanmelden met medische klachten die niet echt acuut waren en geen dringende medische verzorging vereisten, i.c. buikpijn, een verkoudheid, spierpijn en gewrichtspijn (zie CGVS p. 13 en 14). Gezien u zelf verklaarde dat er heel veel vluchtelingen/verzoekers op Leros aanwezig waren in die periode (zie supra) én er op het hele eiland maar één medische post was (zie CGVS p. 14), kan uit het feit dat voorrang werd gegeven aan mensen met dringende/ernstige medische problemen niet zonder meer worden afgeleid dat u in Griekenland geen toegang had tot de gezondheidszorg. Blijkt bovendien dat u, wanneer u zich bij de medische post ging aanmelden, wel paracetamol kreeg uitgereikt en het advies hoe deze in te nemen (zie CGVS p. 13). Dat u geen geld had om zelf bij een dokter langs te gaan op Leros, volstaat ook niet om te besluiten dat u in Griekenland, als begunstigde van internationale bescherming, geen toegang zou hebben tot de Griekse gezondheidszorg. Aangaande uw gebrek aan financiële middelen en werk, waardoor u ook geen huisvesting kon vinden, blijkt voorts dat u aan mensen ging vragen of ze werk voor u hadden. Niemand wilde u werk geven. Ze zijn racistisch en niemand wil vluchtelingen in dienst nemen, zo stelde u (zie CGVS p. 14). U laat echter direct nadien ook optekenen dat het voor Griekse werkgevers verboden is om mensen zonder verblijfsvergunning in dienst te nemen (zie CGVS p. 14). Dit volstaat ook niet om te besluiten dat u als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geen toegang zou hebben tot de arbeidsmarkt. Immers, in de periode dat u werk zocht op Leros was u nog niet in bezit van uw verblijfsvergunning en de dag nadat u uw verblijfsvergunning kreeg uitgereikt, heeft u Leros verlaten (zie CGVS p. 14). Bovendien kon u in Athene, waar u na Leros naartoe trok, wel werken (zie infra). Dat u tot slot geen huisvesting kon vinden op Leros volstaat evenmin om te besluiten dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming geschonden werden. Blijkt immers dat u zich enkel bij medevluchtelingen heeft geïnformeerd. Bij officiële Griekse instanties heeft u nooit navraag gedaan naar uw eventuele mogelijkheden om huisvesting, dan wel bijstand voor het bekomen van huisvesting, te krijgen in de periode dat u op Leros verbleef (zie CGVS p. 15).

Eenmaal u uw Griekse verblijfsdocumenten had, verliet u Leros en vertrok u naar Athene. Daar verbleef u ruim één jaar. In Athene woonde u eveneens op straat, kon er geen huisvesting of werk vinden. U werd er bovendien meermaals het slachtoffer van diefstal (met geweld) en kon niet rekenen op de bescherming van de Griekse autoriteiten (zie CGVS p. 15, 16 en 17).

Wat betreft uw stelling dat u ook in Athene geen huisvesting kon vinden, dient eveneens te worden opgemerkt dat u daar evenmin inspanningen heeft gedaan om u tot officiële Griekse instanties te melden om te horen wat uw eventuele mogelijkheden waren (zie CGVS p. 15). U zou wel pogingen ondernomen hebben huisvesting te vinden, doch dit beperkte zich tot het vragen aan Griekse burgers die u op cafe ontmoette of u bij hen kon wonen (zie CGVS p. 16). U verklaarde verder dat u in Athene te weinig verdiende om een huis te kunnen huren. U werkte in het officieuze circuit in de groententeelt, gemiddeld drie dagen per week. U verdiende hiermee 15 à 20 euro per dag (zie CGVS p. 14, 15 en 16). Blijkt echter dat u, die op dat moment reeds een begunstigde van internationale bescherming én ook reeds in het bezit was van een verblijfsvergunning was, niet echt pogingen ondernam om elders in het officiële circuit werk te vinden. U vroeg hier en daar rond bij café- en winkeluitbaters of ze werk voor u hadden (zie CGVS p. 16). Dat deze individuele personen liever Griekse burgers in dienst namen (zie CGVS p. 16), zoals u stelt, betekent evenwel niet dat u, als begunstigde van internationale bescherming, in Griekenland geen toegang zou hebben tot de arbeidsmarkt. Bovendien kan hier nogmaals worden opgemerkt dat u zich eender waar in Griekenland kon vestigen en niet verplicht was in Athene te blijven. Uw stelling dat het overal in Griekenland hetzelfde is, betreft voorts een loutere bewering die u niet weet te concretiseren. U vernam dit gewoon van anderen en liet het erbij. Na ruim een jaar verliet u Athene en eveneens Griekenland. U probeerde nooit elders in Griekenland aan werk te geraken (zie CGVS p. 16).

In Athene zou u ook meermaals het slachtoffer geworden van diefstallen, hierbij werd u ook meermaals met een mes bedreigd. U vond hiervoor geen gehoor bij de politie (zie CGVS p. 17). Dient hier allereerst te worden opgemerkt dat u van deze herhaalde diefstallen en bedreigingen bij de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ) met geen woord heeft gerept. U nog uitdrukkelijk gevraagd naar eventuele problemen met autoriteiten, medeburgers of van algemene aard, verklaarde u bovendien uitdrukkelijk dat er niets was (zie vragenlijst CGVS p. 5 en 7). U gevraagd waarom u van deze gebeurtenissen, waarvan toch kan verondersteld worden dat deze de nodige impact moeten gehad hebben, nooit eerder melding maakte, haalt u aan dat u de vraag niet werd gesteld bij DVZ, dat u het kort en bondig moest houden én dat u ook telkens onderbroken werd als u iets probeerde te vertellen (zie CGVS p. 18). Deze loutere postfactum verklaring kan geenszins overtuigen. U werd immers bij aanvang van het persoonlijk onderhoud op het CGVS uitdrukkelijk gevraagd hoe het interview bij de DVZ was verlopen en of u alle redenen voor uw vertrek uit Griekenland in grote lijnen had kunnen aanbrengen. U stelde formeel dat alles goed verlopen was alsook dat u alles had verteld, enkel de details had u niet aangehaald (zie CGVS p. 3). Het mag duidelijk zijn dat een twintigtal diefstallen, waaronder sommige onder bedreiging van een mes, geenszins als een detail kan worden beschouwd. Tot slot bevestigde u ook bij aanvang van het persoonlijk onderhoud op het CGVS dat uw verklaringen bij de DVZ werden voorgelezen én dat alles correct genoteerd stond in uw verslag (zie CGVS p. 3). U brengt aldus geen overtuigende verklaringen aan die uw nalatigheid deze verschillende diefstallen/ bedreigingen te vermelden kunnen verschonen.

Wat er ook van zij, de diefstallen en bedreigingen die u zou hebben meegemaakt betreffen feiten van louter interpersoonlijke en gemeenrechtelijke aard en ressorteren derhalve niet onder het toepassingsgebied van de Vluchtelingenconventie. U toont bovendien ook geenszins aan dat u, als begunstigde van internationale bescherming, geen bescherming kon, dan wel ingeval van een terugkeer zou kunnen krijgen van de Griekse autoriteiten. Zo verklaarde u dat u een aantal keer probeerde klacht in te dienen. Blijkt uiteindelijk dat u voor alle aanvallen samen 4 à 5 keer klacht indiende. Toen u zag dat het niets opleverde, gaf u het op. Echter, uit uw verklaringen blijkt eveneens dat u ook zelf geen idee had van wie de daders waren. De politie gaf u hierbij dan elke keer aan dat u geen bewijzen had maar ze gaven eveneens dat ze onderzoek zouden doen (zie CGVS p. 18). Het mag duidelijk zijn dat de politie geen concrete stappen kan zetten indien ze geen bewijzen noch aanwijzingen hebben en compleet onwetend zijn omtrent de daders van de gepleegde feiten. Het feit dat uw klachten geen concreet gevolg kenden volstaat dan ook geenszins om te besluiten tot de onwil of onkunde van de Griekse autoriteiten om u bescherming te bieden.

U haalde tot slot nog aan dat u in Athene via een organisatie medicatie kreeg omwille van uw psychologische problemen. U verkreeg deze medicatie tot aan uw vertrek uit Griekenland (zie CGVS p. 11 en 15). Dat u uw medicatie verkreeg via een humanitaire organisatie en niet via de Griekse gezondheidssector volstaat ook niet om te stellen dat uw recht op gezondheidszorg geschonden werd. Nergens uit uw verklaringen blijkt immers dat u zich in Athene ooit tot de Griekse gezondheidszorg heeft gewend.

Gelet op wat voorafgaat, moet worden besloten dat u het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden, niet weerlegt. Bijgevolg zijn er géén feiten of elementen voorhanden die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° op uw specifieke omstandigheden in de weg staan, en wordt uw verzoek niet-ontvankelijk verklaard.

De door u voorgelegde documenten kunnen geen ander licht werpen op voorgaande. De kopie van uw Palestijnse identiteitskaart, de print van een foto van de eerste pagina van uw paspoort, de kopie van uw geboorteakte en de kopie van uw UNRWA-registratiekaart, bevestigen louter uw persoonsgegevens en het feit dat u bij UNRWA geregistreerd bent. Deze elementen staan in voorgaande niet ter discussie. De kopie tot van een oproepingsbrief heeft betrekking op uw situatie in Gaza maar heeft geen uitstaans met uw situatie in Griekenland. Dit document is in casu dan ook niet relevant. De kopie van de overlijdensakte op naam van uw vader, bevestigt dat uw vader om het leven kwam, niets meer en niets minder. Dat u in Griekenland dakloos was, zoals staat aangegeven in de kopie van het Grieks document wat u voorlegde, wordt op zich ook niet betwist. Doch dit volstaat geenszins om voorgaande appreciatie aangaande uw situatie in Griekenland, waar u internationale bescherming kreeg toegekend, te weerleggen.

C. Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, verklaar ik uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk op basis van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet.

Ik vestig de aandacht van de Minister op het feit dat u internationale bescherming heeft verkregen in Griekenland. U mag derhalve direct noch indirect worden teruggeleid naar Gaza."

2. Over de gegrondheid van het beroep

2.1. Het verzoekschrift

In een enig middel voert verzoeker de schending aan van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, van de artikelen 3 en 13 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, ondertekend te Rome op 4 november 1950 en goedgekeurd bij wet van 13 mei 1955 (hierna: EVRM), van de artikelen 4 en 47 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie (hierna: Handvest), van de artikelen 23 en 39 van de Richtlijn 2005/85/EG van de Raad van 1 december 2005 betreffende minimumnormen voor de procedures in de lidstaten voor de toekenning of intrekking van de vluchtelingenstatus (hierna: Procedurerichtlijn), van "art. 2 par 2 en 3" van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, van de artikelen 48/3, 48/4, 48/7, 48/9 en 57/6, § 3, (eerste lid), 3°, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: Vreemdelingenwet), van het zorgvuldigheidsbeginsel en van de principes van machtsoverschrijding.

Het middel is als volgt onderbouwd:

"Dat echter de motivering moet betrekking hebben op de ingeroepen feiten, waarbij melding moet worden gemaakt van de toepasselijke juridische regels en waarbij dient gemeld te worden hoe en waarom deze juridische regels hebben aanleiding gegeven tot de genomen beslissing;

Bovendien stelt de wet dat de motivering afdoende dient te zijn. Teneinde als afdoende kunnen beschouwd te worden dient de motivatie steun te vinden in het administratief dossier en alle elementen die ter kennis van de administratie werden gebracht in overweging te nemen.

De algemene beginselen van behoorlijk bestuur veronderstellen eveneens dat de administratie bij het uitoefenen van enige weigeringsbevoegdheid en waaronder de beslissing tot weigering van inoverwegingsname zelfs een extreem geval is van weigering, zorgvuldig en redelijk te werk moet gaan; Deze zorgvuldigheidsplicht houdt in dat het bestuursorgaan alle rechtstreeks bij het besluit betrokken belangen moet afwegen en dat de voor de belanghebbende nadelige gevolgen niet onevenredig mogen zijn in verhouding tot de met het besluit te dienen doelen;

Dat dient te worden vastgesteld dat de beslissing voor het grootste deel steeds louter gestereotypeerd voorkomt en geenszins de persoonlijke problematiek van de verzoekende partij tegemoet komt;

Het Commissariaat generaal gaat verder met een louter theoretische uiteenzetting in verband met het vertrouwen vermoeden dat tussen de lidstaten moet gelden, een uiteenzetting die echter geenszins de problematiek van de verzoekende partij tegemoet komt.

de verzoekende partij heeft geklaagd dat zij geen middelen kreeg om te werken.

Zij kon geen huur betalen en sliep op straat.

Zij kon niet naar een dokter.

De economische toestand van Griekenland werd niet ernstig ontleed.

Dat uit de beslissing niet kan worden afgeleid dat dit onderzoek voldoende ernstig onderzocht werd;

Overwegende dat de beslissing de aanvraag van de verzoekende partij enkel en alleen maar,- en heel oppervlakkig-, onderzoekt, er van uitgaande dat Griekenland de internationale bescherming geboden heeft en niet heeft opgehouden te bieden;

Dat het CGVS dit echter volkomen niet aantoonst.

Dat het CGVS geen enkele landeninformatie voorlegt dat zijn stelling sterk zou maken, nihil.

Er wordt geen melding gemaakt van het parcours dat de internationaal beschermde zou moeten aflopen en binnen wel termijn, om effectief aan een levenspeil te komen die aannemelijk zou zijn en haar niet meer bloot zou stellen aan vernederende behandelingen.

Dat het navolgende verslag VAN 2019, MAAR DAT NOG STEEDS ACTUEEL BLIJFT TEN AANZIEN VAN HET VOLLEDIG GEBREK AAN VORDERINGEN naar de erbarmelijke, vernederende opvangvoorwaarden, zowel op de eilanden als op het vasteland verwijst.

• <http://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/Xref-XML2HTML-EN.asp?fileid=25443&lang=en>

Dat het van belang is te noteren dat dit verslag reeds sedert 2019 duidelijk stelde dat de situatie op alle eilanden te vergelijken is met het bezochte eiland en dat de situatie op het land niets beter is DAN DIE OP DE EILANDEN, HETGEEN CONCREET BETEKENT DAT DE TOESTAND VAN AZIELZOEKERS OF VAN MENSEN DIE EEN INTERNATIONEME BESCHERMING TOEGEKEND WERD IN NIETS VERSCHILT

Dat dient te worden vastgesteld dat de huidige situatie steeds onveranderd is en dat de situatie de laatste jaren eerder verslecht is.

De Griekse regering heeft de reeds beperkte hulpen aan internationaal beschermden afgeschaft en er dient te worden vastgesteld dat de regering eerder investeert in het voorkomen van de aankomsten van nieuwe migranten, dan de integrering van internationaal beschermden.

Het gebrek aan politieke wil om asielzoekers of internationaal beschermden wordt aangetoond door het feit dat de Griekse regering zelfs bepaalde Europese fondsen weigert te ontvangen, onder het voorwendsel dat het aantal migranten sterk gedaald is en dat er voldoende vestigingsstructuren zijn voor ze op te vangen...

CFR

Grèce : fin imminente d'un programme de logement pour les plus vulnérables

Par Marion MacGregor Publié le : 30/12/2022 Dernière modification : 02/01/2023

(...)

<https://www.infomigrants.net/fr/post/45758/grece--fin-imminente-dun-programme-de-logement-pour-les-plus-vulnerables>

Dat het relaas van de verzoekende partij aan het licht van deze informatie volkomen geloofwaardig voorkomt.

Dat de motivatie van het CGVS de problematiek van de verzoekende partij op generlei manier beantwoordt.

Dat het niet aanneembaar is dat het CGVS er zich toe beperkt te stellen dat de verzoekende partij haar pogingen om hulp en bijstand te zoeken onvoldoende zouden zijn geweest zonder een het bewijs te leveren dat dit concreet wel bestaat...

Dat in het CGVS nergens de concrete realiteit van Griekenland toetst, hetzij dat er geen uitzendingsbureau bestaat omdat er geen werk aan te bieden is...

Gelet op het te groot aantal vluchteling is de kans dat een vluchteling een dokter, een maatschappelijk werker kan ontmoeten om zijn baanprojecten te bespreken meer dan onwaarschijnlijk : de verzoekende partij heeft niemand kunnen aanspreken die tot de overheid behoorde, zij diende uitsluitend haar plan te trekken...

De verzoekende partij heeft een duidelijke nood aan medische behandeling en psychologische of zelfs psychiatrische steun.

Het CGVS trekt geen correct besluit van de bijzondere houding van de verzoekende partij die in fine pijnstillers slikt (in grote hoeveelheden in de plaats van de oorzaak van haar gemoedstoestand te achterhalen).

Het is een feite dat de verzoekende partij besloten heeft niet verder naar de psycholoog te gaan.

Dit is echter absoluut geen teken dat zij het goed stelt en dat zij geen nood heeft aan medische zorgen.

Het is enkel een teken dat zij te ver is om nog een hulp te accepteren en dat zij nog maar enkel een toevlucht zoekt medicaties die haar voor een deel "calm" houden maar in fine de kwaal helemaal niet behandelen.

Haar in Griekenland terugsturen zou in de gezegde omstandigheden uitermate gevaarlijk zijn voor de verzoekende partij.

In Griekenland bestaat er geen mogelijkheid tot overgang naar autonomie en het CGVS blijft in gebreke het tegendeel te bewijzen, het brengt niet eens informatie die naar het tegendeel zou wijzen.

Het CGVS houdt geen enkele rekening met de Griekse realiteit, een realiteit die uiteraard ook de Grieken raakt maar die de vluchtelingen van het maatschappelijk leven totaal uitsluit ;

Dat 31% van de Griekse bevolking volledig werkloos

<https://www.destatis.de> > Topic > EULabourMarketCrisis

(...)

Dat dit verslag bijkomend de argumentatie van het CGVS weerlegt in verband met :

- Het feit dat er verschillen kunnen bestaan in de economische opvangomstandigheden die de verschillende leden van de Unie kunnen bieden aan asielzoekers of vluchtelingen;*
- de rechtspraak van het EHRM naar waar het CGVS verwijst om zijn stelling te stoelen;*

Dat de beslissing verder concreet, geen rekening houdt met de Arresten dd 19.03.19 die door het HJEU getroffen werden inzake Jawo, C-163/17, Sharqawi en Magomadov samengevoegde zaken C-297/17, C-318/17 319/17 en C -428/17.

Dat het Hof van Justitie het volgende geoordeeld heeft :

Het Hof (Grote kamer) verklaart voor recht:

1) Artikel 52, eerste alinea, van richtlijn 2013/32/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming, moet aldus worden uitgelegd dat een lidstaat mag bepalen dat de nationale bepaling waarbij artikel 33, lid 2, onder a), van die richtlijn wordt omgezet, onmiddellijk van toepassing is op asielverzoeken waarop nog geen definitief besluit is genomen, die zijn ingediend vóór 20 juli 2015 en

vóór de inwerkingtreding van die nationale bepaling. Artikel 52, eerste alinea, gelezen in het licht van met name genoemd artikel 33, verzet zich daarentegen tegen een dergelijke onmiddellijke toepassing in een situatie waarin zowel het asielverzoek als het verzoek tot terugname is ingediend vóór de inwerkingtreding van richtlijn 2013/32 en, overeenkomstig artikel 49 van verordening (EU) nr. 604/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming dat door een onderdaan van een derde land of een staatloze bij een van de lidstaten wordt ingediend, nog ten volle valt onder verordening (EG) nr. 343/2003 van de Raad van 18 februari 2003 tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een asielverzoek dat door een onderdaan van een derde land bij een van de lidstaten wordt ingediend.

2) In een situatie als aan de orde in de zaken C-297/17, C-318/17 en C-319/17, moet artikel 33 van richtlijn 2013/32 aldus worden uitgelegd dat de lidstaten een asielverzoek niet-ontvankelijk mogen verklaren op grond van artikel 33, lid 2, onder a), zonder dat zij bij voorrang gebruik moeten of kunnen maken van de procedures tot overname of terugname die zijn neergelegd in verordening nr. 604/2013.

3) Artikel 33, lid 2, onder a), van richtlijn 2013/32 moet aldus worden uitgelegd dat het zich niet ertegen verzet dat een lidstaat krachtens de door die bepaling verleende bevoegdheid een verzoek om toekenning van de vluchtelingenstatus niet-ontvankelijk verklaart omdat aan de verzoeker in een andere lidstaat subsidiaire bescherming is verleend, wanneer de voorzienbare levensomstandigheden van die verzoeker als persoon die subsidiaire bescherming geniet in die andere lidstaat, hem niet blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie. De omstandigheid dat personen die een dergelijke subsidiaire bescherming genieten, in die lidstaat geen bestaansondersteunende voorzieningen genieten of voorzieningen genieten die duidelijk beperkter zijn dan die welke in andere lidstaten worden geboden, zonder dat zij evenwel anders worden behandeld dan de onderdanen van die lidstaat, kan alleen dan leiden tot de vaststelling dat de verzoeker er wordt blootgesteld aan een dergelijk risico, wanneer die omstandigheid tot gevolg heeft dat de verzoeker vanwege zijn bijzondere kwetsbaarheid, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, zou terechtkomen in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie.

Artikel 33, lid 2, onder a), van richtlijn 2013/32 moet aldus worden uitgelegd dat het zich niet ertegen verzet dat een lidstaat diezelfde bevoegdheid uitoefent wanneer de asielprocedure in de andere lidstaat die de verzoeker subsidiaire bescherming heeft toegekend, ertoe leidt dat de vluchtelingenstatus systematisch, zonder dat er een werkelijk onderzoek wordt gevoerd, wordt geweigerd aan personen die om internationale bescherming verzoeken en die voldoen aan de voorwaarden van de hoofdstukken II en III van richtlijn 2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming.

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=211801&pageIndex=0&doclang=nl&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=518770>

Dat het CGVS steeds niet tot een daadwerkelijk onderzoek is overgegaan van de concrete situatie van de verzoekende partij in Griekenland en evenmin zijn beslissing steunt op een concreet en recente informatie van de concrete situatie in dewelke erkende vluchtelingen in Griekenland geraken;

Het CGVS legt geen cijfers voor ivm de werkloosheid in Griekenland hetgeen allerminstens een aanwijzing moet zijn voor de concrete mogelijkheid om voor allochtonen die de taal niet eens beheersen en weinig geschoold zijn, aan een job te geraken,

Het CGVS legt evenmin cijfers voor ivm het aantal medewerkers die in de kampen al dan niet aanwezig zouden zijn om de vluchtelingen een leidraad te bieden om tot een zekere autonomie te kunnen geraken. De verzoekende partij heeft nagenoeg 4 jaar zich in Griekenland proberen te handhaven, 4 jaar gedurende dewelke zij op straat heeft moeten leven, dag in, dag uit, in de zomer onder de hitte en in de koud tijdens de winter.

Zij werd geconfronteerd met ziekte, depressie, verslaving aan medicaties...

Zij werd ook met geweld en criminaliteit geconfronteerd, waarvan zij het slachtoffer werd.

Het CGVS legt evenmin concrete informatie i.v.m. de criminaliteit in Griekenland en meer bepaald in de meest arme wijken van de hoofdstad Athene.

Het betreft drugs, prostitutie, mensensmokkel...

Dat de situatie van asielzoekers en daarna van internationale beschermden in Griekenland duidelijk niet aanvaardbaar is, en deze situatie heeft de verzoekende partij ervaren vanaf het ogenblik dat zij in Griekenland als asielzoeker is aangekomen.

En gedurende 4 jaar waarvan ruim 3 jaar als internationaal beschermd ...Zij is niet overhaastig vertrokken.

Zij was het slachtoffer van vernederingen en racisme.

En als premie, van gewelddadige acties...

Zij werd het slachtoffer van herhaaldelijke diefstalle en met de mes bedreigd.

Zij maakt er nu nog nachterries van, hetgeen slapeloosheid voor gevolg heeft en verder verslaving aan medicaties om eraan proberen te ontsnappen.

Dat in casu de beslissing louter gestereotypeerd voorkomt :

De Commissaris Generaal beperkt zich inderdaad tot een louter gestereotypeerde verwijzing naar de relevante feiten van de procedure en een theoretische uiteen stelling i.v.m. het feit dat naargelang het land binnen de EU en naargelang de mensen binnen een land, de toestand van de mensen grondig kan verschillen wat betreft hun materieel vermogen en dat dit niet eigen is aan de status van vluchteling, doch algemeen toepasbaar;

Dat de verzoekende partij echter niet "enkel" om de materiële toestand en omstandigheden van opvang klaagt doch vernederende en onmenselijke levensvoorwaarden aanklaagt: in Griekenland kreeg zij geen kans om noemenswaardige levensvoorwaarden te krijgen waarmee zij redelijk kon verwachten dat na enkele moeilijke jaren zij gewoon zou kunnen leven in een niet – mensenonterende context ;

Dat de verzoekende partij echter niet "enkel" om de materiële toestand en omstandigheden van opvang in Griekenland klaagt doch vernederende en onmenselijke levensvoorwaarden aanklaagt.

Dat de verzoekende partij's verklaringen ook ondersteund worden door een vrij te raadplegen, ruime documentatie die naar een erbarmelijke toestand van de vluchtelingen in Griekenland wijst;

Dat de verzoekende partij geen toegang had tot een noemenswaardige instelling voor werkzoekers en op geen enkel ogenblik de kans kreeg om zelfs heel basiek de Griekse taal te leren; er was geen opleiding, geen cursus, geen werk ;

Zij vertoefde op een plaats in het midden van nergens;

De mogelijkheden om werk te vinden en te integreren zijn, in het midden van nergens, onbestaand.

Dat de verzoekenende partij eens met een status voorzien, ongeacht dewelke trouwens, in Griekenland, geen sociale steun meer mocht trekken;

"(...) »

<https://nos.nl/artikel/2285614-werkloosheid-griekenland-nog-altijd-hoog-jongeren-op-banenjacht-in-buitenland.html>

Dat talrijke bronnen de stelling van het CGVS tegenspreken;

Dat sinds de Arresten MSS TEGEN BELGIË van het EHRM ANNO 2011, de Dublin overdrachten niet meer als legaal kunnen worden aanzien zij schenden inderdaad art 3 van het EVRM ;

De Europese rechters hadden systemische tekortkomingen in het Grieks asielstelsel weerhouden, zowel met betrekking tot de opvang als met de asielprocedure zelf ;

Intussen heeft de Griekse regering de asielwetten gewijzigd et heeft het aantal asielaanvragen ook drastisch gestegen, volgens de EASO 55 000 aanvragen versus 13000 twee jaar geleden ;

Dat Griekenland echter steeds geen land is voor asielzoekers, mensen die naar bescherming uitkijken ;

Evenmin kunnen erkende vluchtelingen in Griekenland hun leven heropbouwen ;

In een juridisch verslag dat de levensomstandigheden van de Griekse asielzoekers nauwkeurig omschrijft, stelt een Grieks NOG die actief is in de mensenrechtenverdediging, R.S..A. dat : «Les droits et la protection effective n'existent que sur le papier» ;

Daar waar de beschermingsstatus integratiemogelijkheden binnen de Griekse samenleving zou moeten bieden, is dit niet het geval ;

De asielzoekers zijn de eerste slachtoffers van het verval van het Grieks systeem;

Onaangepaste levensvoorwaarden, precariteit en bedreigingen die de veiligheid raken komen hier nog bij;

Gender bedreigingen, aanval van minderjarigen, uitbating op alle niveau's, racistische aanvallen....

De NGO detailleert in haar verslag het gebrek aan voedsel, water en elektriciteit, de onmogelijkheid om toegang tot zorgen te geraken alsmede het leven in skatts ;

Ook wordt gesteld dat erkende vluchtelingen ook maandenlang in de Hotspots dienen te blijven.

Dat alle getuigenissen die opgenomen werden eensluidend zijn : de situatie is onverdragelijk en de mensen denken er zelfs aan naar hun land terug te keren

<https://asile.ch/2018/04/02/grece-entre-piege-tourmente/>);

Dat het verslag dat alhier letterlijk en uitdrukkelijk als voorgelegd dient te worden geacht, het volgende stelt :

<https://www.proasyl.de/wp-content/uploads/2015/12/2017-06-26-Legal-note-RSA-beneficiaries-of-international-protection-in-Greece.pdf>, annexe 3,)

(...)

Dat in casu de gezondheidstoestand van de verzoekende partij, fysiel en psychisch dient te worden aangekaart, daar het verslag het volgende stelt :

(...)

Dat de verzoekende partij haar rechten in Griekeland aangast werden, zodat artikel 3 van het EVRM geschonden werd daar waar artikel 3 van het EVRM ongeschonden dient te blijven en de staten een positieve verplichting oplegt :

« (...) »

Dat deze vaststelling volstaat om de beslissing nietig te maken;

Dat de Griekse autoriteiten geenszins iets heeft ondernomen om beiden bevolkingen op te voeden met als gevolg een totaal gebrek aan integratie ten aanzien van de vluchtelingenbevolking en een totaal gebrek aan opendheid in hoofde van de Griekse bevolking.

Dat het CGVS de ernst van de toestand niet correct benadert;

6. Dat een heel recent verslag eveneens de Griekse autoriteiten heel ernstig aanklaagt ivm een inadequaat gedrag tov de ontheemden :

Cfr :

(...)

https://www.liberation.fr/international/europe/une-violence-sans-limite-contre-les-migrants-aux-frontieres-de-leurope-20210504_I6GG4J64JZACJN4X4CKLKKBSQY/?xtor=CS8-60

Dat ook deze misbruiken van aard zijn om de beslissing nietig te maken vermits niet vaststaat dat de verzoekende partij in geval van terugkeer naar Griekenland niet zal worden onderworpen schendingen van artikel 3 van het EVRM.

De wederpartij blijft in haar beslissing verzuimen de gevolgen van de Griekse wetswijziging van maart 2020, die het recht op opvang en fysieke voorzieningen voor statushouders beperkt, voor de situatie van de verzoekende partij in geval van terugkeer, te onderzoeken;

Het beperkt onderzoek dat geleid werd door het CGVS betreft in casu enkel en alleen de levensomstandigheden die de verzoekende partij heeft meegemaakt, voor zij Griekenland verliet, maar maakt geen projectie wat een terugkeer betreft.

Het onderzoek naar de actualiteit van de vrees is echter van openbare orde en kan op elk moment tijdens de procedure aan de orde worden gesteld en moet zelfs ambtshalve door uw Raad aan de orde worden gesteld;

Wat de Griekse wetswijziging die in maart 2020 in werking is getreden zijn de praktische volgende toepassingen van hoger belang : .

de periode gedurende welke de houder van de status de opvangcentra voor asielzoekers moet verlaten en zelfstandige huisvesting moet vinden, wordt teruggebracht van zes maanden tot één maand; deze termijn is, in geval de verzoekende partij, sowieso al lang verstreken.

• een statushouder kan vanaf het moment dat internationale bescherming is verleend geen materiële regelingen voor asielzoekers meer aanvragen, zoals bijvoorbeeld de CASH bijdragen van UNHCR in het kader van het ESTIA-programma.

In casu zou verzoeker zich dus bij zijn terugkeer naar Griekenland op straat en zonder de mogelijkheid van accommodatie in een kamp nog te kunnen gaan, bevinden;

Hoewel statushouders die vanuit een andere lidstaat naar Griekenland terugkeren, niet langer in aanmerking komen voor opvang en fysieke voorzieningen, is de Raad van State van Nederland, van oordeel heweest dat deze wetswijziging tot gevolg heeft dat de druk op de materiële voorzieningen die nog steeds beschikbaar zijn voor statushouders, aanzienlijk toeneemt. Dit resulteert in een hoog risico om op straat te belanden voor deze groep mensen van erkende vluchtelingen.

Daarnaast blijkt dat houders van een terugkeerstatus die niet meer in het bezit zijn van hun verblijfsvergunning (wat voor de aanvrager het geval is omdat hij als terugkeerder een nieuwe verblijfsvergunning zou moeten aanvragen) soms maanden moeten wachten tot er een nieuwe verblijfsvergunning wordt afgegeven. Zonder deze licentie kunnen ze geen belastingnummer of sofinummer verkrijgen. Hierdoor hebben statushouders bij terugkeer grote moeite om toegang te krijgen tot huisvesting, sociale voorzieningen, zorg en de arbeidsmarkt, onafgezien het feit dat zij dat al dan niet zouden kunnen betalen, wat nog een ander probleem is.

De lange wachttijden om een verblijfsvergunning in te trekken, in combinatie met de wetswijziging van maart 2020, maken het voor statushouders nog moeilijker om hun rechten uit te oefenen.

Bijgevolg lopen zij een reëel risico zich in een situatie te bevinden die in strijd is met artikel 3 EVRM.

Concreet:

*- de aanvrager heeft niet langer recht op inkomen of financiële bijstand omdat deze slechts voor 30 dagen wordt toegekend, een periode nu al reeds is overschreden: er is geen specifieke sociale uitkering voor statushouders in Griekenland om hun overgang naar het socialezekerheidsstelsel te garanderen in het licht van hun omstandigheden. Financiële toelagen ("contante bijstand") die aan asielzoekers worden verstrekt in het kader van materiële opvangvoorzieningen, worden automatisch stopgezet binnen 30 dagen na de toekenning van internationale bescherming. Verslag*Pro asyl, bijlage punt 23)*

en de toegang tot het gewaarborgd minimuminkomen is onder meer afhankelijk van het bezit van ADET, AFM, belastingaangifte, AMKA en bankrekening (idem, punt 25), met die verstande nog dat dit minimuminkomen slechts na 2 jaar vastverblijf kan worden aangevraagd.

Het staat vast dat de verzoekende partij deze documenten niet heeft.

Zij heeft geen dag officieel gewerkt en is steeds dakloos gebleven hetgeen haar van het sociale maatschappelijk leven uitsluit.

- de aanvrager heeft geen toegang tot werk of gezondheidszorg omdat hij niet langer over de vereiste documenten beschikt (AMKA is een voorwaarde voor toegang tot zowel gezondheidszorg als de arbeidsmarkt. Volgens de circulaire van het ministerie van Arbeid en Sociale Zaken die sinds oktober 2019 van kracht is, kunnen personen die internationale bescherming genieten, AMKA aanvragen bij elk burgerservicecentrum (Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών, KEP) als zij in het bezit zijn van een verblijfsvergunning, een correspondentieadres en AFM. (ibidem, punt 19

- zelfs als de aanvrager deze documenten nog had, heeft hij voor het verkrijgen van de AFM dat hem toegang geeft tot huisvesting, een bankrekening, werk, huisvesting nodig (rapport, op. cit. citeren, punten 15 e.v.) Personen die internationale bescherming genieten en niet in het bezit zijn van een verblijfsverklaring en/of dakloos zijn, kunnen dus geen AFM krijgen. Als gevolg hiervan kunnen ze geen belastingaangifte indienen of een belastingaangiftebewijs verkrijgen.

- als "terugkeerder" die asiel heeft aangevraagd in België en terugkeert naar Griekenland, moet hij een nieuwe ADET (verblijfsvergunning) aanvragen. Het verkrijgen van deze nieuwe vergunning kan soms 6 maanden of langer duren voor mensen in de situatie van de aanvrager (rapport, punten 6 e.v.) en de voorwaarden die door sommige gemeenten worden gesteld, zijn eenvoudigweg onmogelijk om te voldoen:

- De procedure voor de afgifte en/of verlenging van ADET aan personen aan wie internationale bescherming is verleend, houdt in dat een "ADET-besluit" wordt uitgevaardigd, d.w.z. een beslissing van het bevoegde regionale asielbureau (RAO) waarin wordt opgeroepen tot afgifte van de vergunning. Het besluit wordt niet altijd meegedeeld bij de toekenning van de status, in welk geval begunstigen een afspraak moeten maken met de RAO om een ADET-besluit te verkrijgen. 8. In dit verband is het belangrijk op te merken dat bepaalde RAO's zoals de afgifte van een ADET-besluit onderwerpen aan aanvullende vereisten zoals een geldige arbeidsovereenkomst van ten minste 6 maanden en een belastingaangifte voor het voorgaande boekjaar. Zonder deze beschikking geeft het Bureau geen ADET-besluit. Aan de andere kant krijgen veel personen wier aanvragen op de eilanden zijn verwerkt en die naar Attica reizen nadat zij internationale bescherming hebben gekregen, met inbegrip van personen die dakloos zijn geworden in Athene, zoals hieronder besproken, geen afspraak met de RAO van Piraeus om een ADET-besluit te verkrijgen op grond van het feit dat zij geen geregistreerd adres in Attica hebben.

De Griekse wetswijziging van maart 2020 waar het AIDA-rapport van 23 juni 2020 melding van maakt, heeft tot gevolg dat de periode waarbinnen een statushouder de opvang voor asielzoekers moet verlaten en een zelfstandige woonruimte moet vinden, is teruggebracht van zes maanden naar één maand. Verder kan een statushouder vanaf het moment dat internationale bescherming is verleend, niet langer aanspraak maken op materiële voorzieningen voor asielzoekers, zoals bijvoorbeeld de geldelijke bijdragen die door de UNHCR worden geboden als onderdeel van het ESTIA-programma. Alleenstaande minderjarigen dienen de opvang pas te verlaten dertig dagen nadat zij meerderjarig worden. Bij ministerieel besluit kunnen speciale categorieën vreemdelingen worden vastgesteld voor wie de termijn van dertig dagen kan worden verlengd; dat geldt onder meer voor personen met serieuze gezondheidsklachten. Bij ministerieel besluit van 7 april 2020 is eenmalig een dergelijke verlenging verleend tot en met 31 mei 2020, die verband hield met de uitbraak van het coronavirus.

Het inkorten van de termijn waarbinnen statushouders de opvang moeten verlaten en materiële verstrekkingen worden beëindigd, raakt statushouders die vanuit een ander Europees land waaronder België terugkeren naar Griekenland niet direct.

Dat terugkerende statushouders niet meer in aanmerking voor huisvesting en toelagen, ook niet via het ESTIA-programma.

Dit neemt echter niet weg dat uit deze bronnen wel volgt dat de druk op voorzieningen voor statushouders, zoals het HELIOS 2-programma, als gevolg van de wetswijziging aanzienlijk is toegenomen. Het inkorten van de termijn waarbinnen statushouders de opvang moesten verlaten, had immers tot gevolg dat grote groepen vluchtelingen met een recent verkregen status op korte termijn andere huisvesting moesten vinden. De wetswijziging ging bovendien gepaard met een significante toename van het aantal positieve beslissingen op asielaanvragen, wat de druk op de beschikbare voorzieningen nog verder deed toenemen. De staatssecretaris heeft ter zitting betoogd dat dit een eenmalige piek betrof, maar uit het rapport van RSA van maart 2021 volgt dat het risico op dakloosheid op dat moment nog steeds hoog was. dat sinds de zomer van 2020 duizenden statushouders dakloos zijn geworden nadat zij de opvang binnen dertig dagen na statusverlening moesten verlaten.

Een deel van hen werd door de autoriteiten teruggeplaatst in asielzoekerskampen of detentiecentra, maar zonder officiële registratie en onder erbarmelijke omstandigheden.

Dat terugkerende statushouders niet meer in aanmerking voor huursubsidie via het HELIOS 2-programma.

Andere instanties of ngo's die statushouders ondersteunen in het vinden van huisvesting, en er ook daadwerkelijk in slagen (terugkerende) statushouders van huisvesting te voorzien, zijn er voor zover bekend op dit moment niet.

Een kleinschalig huisvestingsprogramma van de gemeente Athene genaamd Curing the Limbo is inmiddels afgelopen. Het programma FILOXENIA van het IOM, waarbij statushouders noodopvang in hotels kregen, is ook geëindigd. Indien IOM en de FEAD (Greek Operational Programme 'Food and Basic Materials Assistance to the Most Deprived' through the Fund for European Aid to the Most Deprived) mogelijks statushouders hulp bieden bij het verkrijgen van huisvesting en sociale voorzieningen is het echter zo dat het aantal internationaal beschermden die erin geslaagd zijn tot een huisvesting te komen, onbekend.

Dat statushouders die vanuit een andere lidstaat terugkeren naar Griekenland en die niet meer in het bezit zijn van hun verblijfsvergunning (ADET) – of deze nooit hebben ontvangen – maanden moeten wachten tot deze opnieuw afgegeven wordt; volgens Refugee Support Aegean wegens een 'substantial backlog of pending applications'. Zonder een ADET kunnen statushouders geen belastingnummer (AFM) en geen sociaalezekerheidsnummer (AMKA) bemachtigen.

Dit bemoeilijkt vervolgens ook hun toegang tot huisvesting, sociale voorzieningen, zorg en de arbeidsmarkt.

Zo hebben zij voor toegang tot publieke zorgvoorzieningen een AMKA-nummer nodig, en hebben zij zowel een AMKA- als een AFM-nummer nodig om in aanmerking te komen voor een bijstandsuitkering die hun een bestaansminimum garandeert (KEA).

Dat de bureaucratie en de wachttijden bij het verkrijgen van de benodigde documenten en nummers op zichzelf niet nieuw zijn, neemt echter niet weg dat deze het, in combinatie met de effecten van de wetswijziging van maart 2020, voor statushouders nog moeilijker maken om zelfstandig hun rechten te effectueren en om te voorzien in de meest fundamentele behoeften, zoals eten, onderdak en stromend water.

Dat hieruit volgt dat de Griekse autoriteiten, ondersteund door verschillende ngo's, weliswaar niet onverschillig staan tegenover de situatie van statushouders, maar dat zij in de praktijk vaak niet kunnen voorkomen dat statushouders in een situatie terecht komen waarin zij niet kunnen voorzien in de belangrijkste basisbehoeften, zoals wonen, eten en zich wassen.

Dat de situatie in Griekenland erger geworden is zodat de verzoekende partij destemee een risico zou lopen in geval van terugkeer...

Dat dient nog te worden herhaald dat de Griekse regering niet eens het ESTIA programma hernieuw heeft vanaf 2023, ondanks de Europese hulp die beschikbaar is...

CFR

Grèce : fin imminente d'un programme de logement pour les plus vulnérables

Par Marion MacGregor Publié le : 30/12/2022 Dernière modification : 02/01/2023

(...)

<https://www.infomigrants.net/fr/post/45758/grece--fin-imminente-dun-programme-de-logement-pour-les-plus-vulnerables>

Dat de verzoekende partij daarnaast persoonlijke problemen heeft aangehaald die haar veiligheid raken in Griekenland ;

De wederpartij blijft in haar beslissing verzuimen de gevolgen van de Griekse wetswijziging van maart 2020, die het recht op opvang en fysieke voorzieningen voor statushouders beperkt, voor de situatie van de verzoekende partij in geval van terugkeer, te onderzoeken;

Het beperkt onderzoek dat geleid werd door het CGVS betreft in casu enkel en alleen de levensomstandigheden die de verzoekende partij heeft meegemaakt, voor zij Griekenland verliet, maar maakt geen projectie wat een terugkeer betreft.

Het onderzoek naar de actualiteit van de vrees is echter van openbare orde en kan op elk moment tijdens de procedure aan de orde worden gesteld en moet zelfs ambtshalve door uw Raad aan de orde worden gesteld;

Wat de Griekse wetswijziging die in maart 2020 in werking is getreden zijn de praktische volgende toepassingen van hoger belang : .

de periode gedurende welke de houder van de status de opvangcentra voor asielzoekers moet verlaten en zelfstandige huisvesting moet vinden, wordt teruggebracht van zes maanden tot één maand;

deze termijn is, in geval de verzoekende partij, sowieso al lang verstreken.

- een statushouder kan vanaf het moment dat internationale bescherming is verleend geen materiële regelingen voor asielzoekers meer aanvragen, zoals bijvoorbeeld de CASH bijdragen van UNHCR in het kader van het ESTIA-programma.

In casu zou verzoeker zich dus bij zijn terugkeer naar Griekenland op straat en zonder de mogelijkheid van accommodatie in een kamp nog te kunnen gaan, bevinden;

Hoewel statushouders die vanuit een andere lidstaat naar Griekenland terugkeren, niet langer in aanmerking komen voor opvang en fysieke voorzieningen, is de Raad van State van Nederland, van oordeel heweest dat deze wetswijziging tot gevolg heeft dat de druk op de materiële voorzieningen die nog steeds beschikbaar zijn voor statushouders, aanzienlijk toeneemt. Dit resulteert in een hoog risico om op straat te belanden voor deze groep mensen van erkende vluchtelingen.

Daarnaast blijkt dat houders van een terugkeerstatus die niet meer in het bezit zijn van hun verblijfsvergunning (wat voor de aanvrager het geval is omdat hij als terugkeerder een nieuwe verblijfsvergunning zou moeten aanvragen) soms maanden moeten wachten tot er een nieuwe verblijfsvergunning wordt afgegeven. Zonder deze licentie kunnen ze geen belastingnummer of sofinummer verkrijgen. Hierdoor hebben statushouders bij terugkeer grote moeite om toegang te krijgen tot huisvesting, sociale voorzieningen, zorg en de arbeidsmarkt, onafgezien van het feit dat zij dat al dan niet zouden kunnen betalen, wat nog een ander probleem is.

De lange wachttijden om een verblijfsvergunning in te trekken, in combinatie met de wetswijziging van maart 2020, maken het voor statushouders nog moeilijker om hun rechten uit te oefenen.

Bijgevolg lopen zij een reëel risico zich in een situatie te bevinden die in strijd is met artikel 3 EVRM.

Concreet :

- de aanvrager heeft niet langer recht op inkomen of financiële bijstand omdat deze slechts voor 30 dagen werd toegekend en die nu ook weggefallen is en de toegang tot het gewaarborgd minimuminkomen is onder meer afhankelijk van het bezit van ADET, AFM, belastingaangifte, AMKA en bankrekening (idem, punt 25), met die verstande nog dat dit minimuminkomen slechts na 2 jaar vast verblijf kan worden aangevraagd.

Het staat vast dat de verzoekende partij deze documenten niet heeft.

Het CGVS stemt ermee in dat de verzoekende partij dakloos was doch trekt er geen correcte gevolg van.

- de aanvrager heeft geen toegang tot werk of gezondheidszorg omdat hij niet langer over de vereiste documenten beschikt (AMKA is een voorwaarde voor toegang tot zowel gezondheidszorg als de arbeidsmarkt. Volgens de circulaire van het ministerie van Arbeid en Sociale Zaken die sinds oktober 2019 van kracht is, kunnen personen die internationale bescherming genieten, AMKA aanvragen bij elk burgerservicecentrum (Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών, KEP) als zij in het bezit zijn van een verblijfsvergunning, een correspondentieadres en AFM. (ibidem, punt 19

- zelfs als de aanvrager deze documenten nog had, heeft hij voor het verkrijgen van de AFM dat hem toegang geeft tot huisvesting, een bankrekening, werk, huisvesting nodig (rapport, op. cit. citeren, punten 15 e.v.) Personen die internationale bescherming genieten en niet in het bezit zijn van een verblijfsverklaring en/of dakloos zijn, kunnen dus geen AFM krijgen. Als gevolg hiervan kunnen ze geen belastingaangifte indienen of een belastingaangiftebewijs verkrijgen.

- als "terugkeerder" die asiel heeft aangevraagd in België en terugkeert naar Griekenland, moet hij een nieuwe ADET (verblijfsvergunning) aanvragen. Het verkrijgen van deze nieuwe vergunning kan soms 6 maanden of langer duren voor mensen in de situatie van de aanvrager (rapport, punten 6 e.v.) en de voorwaarden die door sommige gemeenten worden gesteld, zijn eenvoudigweg onmogelijk om te voldoen:

- De procedure voor de afgifte en/of verlenging van ADET aan personen aan wie internationale bescherming is verleend, houdt in dat een "ADET-besluit" wordt uitgevaardigd, d.w.z. een beslissing van het bevoegde regionale asielbureau (RAO) waarin wordt opgeroepen tot afgifte van de vergunning. Het besluit wordt niet altijd meegedeeld bij de toekenning van de status, in welk geval begunstigden een afspraak moeten maken met de RAO om een ADET-besluit te verkrijgen. 8. In dit verband is het belangrijk op te merken dat bepaalde RAO's zoals de afgifte van een ADET-besluit onderwerpen aan aanvullende vereisten zoals een geldige arbeidsovereenkomst van ten minste 6 maanden en een belastingaangifte voor het voorgaande boekjaar. Zonder deze beschikking geeft het Bureau geen ADET-besluit. Aan de andere kant krijgen veel personen wier aanvragen op de eilanden zijn verwerkt en die naar Attica reizen nadat zij internationale bescherming hebben gekregen, met inbegrip van personen die dakloos zijn geworden in Athene, zoals hieronder besproken, geen afspraak met de RAO van Piraeus om een ADET-besluit te verkrijgen op grond van het feit dat zij geen geregistreerd adres in Attica hebben.

De Griekse wetswijziging van maart 2020 waar het AIDA-rapport van 23 juni 2020 melding van maakt, heeft tot gevolg dat de periode waarbinnen een statushouder de opvang voor asielzoekers moet verlaten en een zelfstandige woonruimte moet vinden, is teruggebracht van zes maanden naar één maand.

Verder kan een statushouder vanaf het moment dat internationale bescherming is verleend, niet langer aanspraak maken op materiële voorzieningen voor asielzoekers, zoals bijvoorbeeld de geldelijke bijdragen die door de UNHCR worden geboden als onderdeel van het ESTIA-programma. Alleenstaande minderjarigen dienen de opvang pas te verlaten dertig dagen nadat zij meerderjarig worden. Bij ministerieel besluit kunnen speciale categorieën vreemdelingen worden vastgesteld voor wie de termijn van dertig dagen kan worden verlengd; dat geldt onder meer voor personen met serieuze gezondheidsklachten. Bij ministerieel besluit van 7 april 2020 is eenmalig een dergelijke verlenging verleend tot en met 31 mei 2020, die verband hield met de uitbraak van het coronavirus.

Het inkorten van de termijn waarbinnen statushouders de opvang moeten verlaten en materiële verstrekkingen worden beëindigd, raakt statushouders die vanuit een ander Europees land waaronder België terugkeren naar Griekenland niet direct.

Dat terugkerende statushouders niet meer in aanmerking voor huisvesting en toelagen, ook niet via het ESTIA-programma.

Dit neemt echter niet weg dat uit deze bronnen wel volgt dat de druk op voorzieningen voor statushouders, zoals het HELIOS 2-programma, als gevolg van de wetswijziging aanzienlijk is toegenomen. Het inkorten van de termijn waarbinnen statushouders de opvang moesten verlaten, had immers tot gevolg dat grote groepen vluchtelingen met een recent verkregen status op korte termijn andere huisvesting moesten vinden. De wetswijziging ging bovendien gepaard met een significante toename van het aantal positieve beslissingen op asielaanvragen, wat de druk op de beschikbare voorzieningen nog verder deed toenemen. De staatssecretaris heeft ter zitting betoogd dat dit een eenmalige piek betrof, maar uit het rapport van RSA van maart 2021 volgt dat het risico op dakloosheid op dat moment nog steeds hoog was. Dat sinds de zomer van 2020 duizenden statushouders dakloos zijn geworden nadat zij de opvang binnen dertig dagen na statusverlening moesten verlaten. Een deel van hen werd door de autoriteiten teruggeplaatst in asielzoekerskampen of detentiecentra, maar zonder officiële registratie en onder erbarmelijke omstandigheden.

Dat terugkerende statushouders niet meer in aanmerking voor huursubsidie via het HELIOS 2-programma.

Andere instanties of ngo's die statushouders ondersteunen in het vinden van huisvesting, en er ook daadwerkelijk in slagen (terugkerende) statushouders van huisvesting te voorzien, zijn er voor zover bekend op dit moment niet.

Een kleinschalig huisvestingsprogramma van de gemeente Athene genaamd Curing the Limbo is inmiddels afgelopen. Het programma FILOXENIA van het IOM, waarbij statushouders noodopvang in hotels kregen, is ook geëindigd. Indien IOM en de FEAD (Greek Operational Programme 'Food and Basic Materials Assistance to the Most Deprived' through the Fund for European Aid to the Most Deprived) mogelijks statushouders hulp bieden bij het verkrijgen van huisvesting en sociale voorzieningen is het echter zo dat het aantal internationaalbeschermden die erin geslaagd zijn tot een huisvesting te komen, onbekend.

Dat statushouders die vanuit een andere lidstaat terugkeren naar Griekenland en die niet meer in het bezit zijn van hun verblijfsvergunning (ADET) – of deze nooit hebben ontvangen – maanden moeten wachten tot deze opnieuw afgegeven wordt; volgens Refugee Support Aegean wegens een 'substantial backlog of pending applications'. Zonder een ADET kunnen statushouders geen belastingnummer (AFM) en geen sociaalezekerheidsnummer (AMKA) bemachtigen.

Dit bemoeilijkt vervolgens ook hun toegang tot huisvesting, sociale voorzieningen, zorg en de arbeidsmarkt.

Zo hebben zij voor toegang tot publieke zorgvoorzieningen een AMKA-nummer nodig, en hebben zij zowel een AMKA- als een AFM-nummer nodig om in aanmerking te komen voor een bijstandsuitkering die hun een bestaansminimum garandeert (KEA).

Dat de bureaucratie en de wachttijden bij het verkrijgen van de benodigde documenten en nummers op zichzelf niet nieuw zijn, neemt echter niet weg dat deze het, in combinatie met de effecten van de wetswijziging van maart 2020, voor statushouders nog moeilijker maken om zelfstandig hun rechten te effectueren en om te voorzien in de meest fundamentele behoeften, zoals eten, onderdak en stromend water.

Dat hieruit volgt dat de Griekse autoriteiten, ondersteund door verschillende ngo's, weliswaar niet onverschillig staan tegenover de situatie van statushouders, maar dat zij in de praktijk vaak niet kunnen voorkomen dat statushouders in een situatie terecht komen waarin zij niet kunnen voorzien in de belangrijkste basisbehoeften, zoals wonen, eten en zich wassen.

Dat in fine dient te worden vastgesteld dat thans over hongersnood gesproken wordt in Griekenland, een situatie waarmee de verzoekende partij zou worden geconfronteerd in geval van terugkeer naar Griekenland;

Cfr

(...)

<https://www.savethechildren.nl/actueel/nieuws/2021/honger-onder-vluchtelingen-en-asielzoekers-in-griekenland>
Dat het CGVS verder ook volledig verzuimt rekening te houden met de impact van de Griekse verkiezingen in de loop van 2023

Dat een aantal partijen de vluchtelingen als een bedreiging voorstellen en beloften maken het land van al die mensen te zuiveren...

Dat dit artikel aantoont hoe de politie Athene probeert te zuiveren van migranten...

(...)

<https://hyphenonline.com/2022/12/02/the-greek-government-wants-a-refugee-free-capital-by-2023/>

VRIJE VERTALING

(...)

Een terugkeer in deze omstandigheden schendt de aangevoerde middelen.

Het CGVS heeft heeft bijgevolg niet deugdelijk gemotiveerd dat hij ten aanzien van Griekenland van het interstatelijk vertrouwensbeginsel kan uitgaan en dat de leefomstandigheden die statushouders bij terugkeer naar Griekenland te verduren krijgen niet de bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid van het arrest Ibrahim bereiken.

De beslissing schendt derhalve de beginsels en wetbepalingen in het middel aangehaald en meer bepaald de motiveringsplicht als onderdeel van het beginsel van behoorlijk bestuur."

2.2. Stukken

2.2.1. Aan het verzoekschrift worden geen nieuwe stavingstukken gevoegd.

2.2.2. In een op 6 april 2023 neergelegde "bijkomende nota" stelt verzoeker de volgende informatie te willen bijbrengen die zijn eigen relaas en ervaring bekrachtigt:

"Griekenland biedt de internationaal beschermde helemaal geen effectieve bescherming

Het Griekse systeem laat het niet toe dat de internationaal beschermde Een leven kunnen opbouwen in omstandigheden en die artikel 3 EVRM niet zouden schenden.

Dat uit de website <https://help.unhcr.org/greece/fr/vivre-en-grece/acces-a-emploi/> duidelijk blijkt dat tot een werk geraken in Griekenland niet haalbaar is voor de overgrote meerderheid aan vluchtelingen omwille van het piramidale systeem dat in Griekenland moet worden gevolgd.

Als dakloos, en dat is de hoedanigheid van elke erkende vluchteling wanneer hij zijn beslissing krijgt van internationale bescherming en dat hij het kamp dient te verlaten.), is het reeds niet haalbaar bij gebrek aan een adres, een fiscaal registratienummer enz

Uit de gegeven informatie blijkt ook dat de gehele informatie om concreet te kunnen starten, enkel in de Griekse taal zijn opgesteld, hetgeen duidelijk aantoont dat de Griekse autoriteiten geen enkel inspanning leveren om de internationaal beschermde in hun parcours te steunen.

Cfr

<https://help.unhcr.org/greece/fr/vivre-en-grece/acces-a-emploi/>

(...)/ vrije vertaling

Parcours recht op werk in Griekenland <https://help.unhcr.org/greece/fr/vivre-en-grece/acces-a-emploi/>

Vrije vertaling

(...)

dat indien wettelijk de rechten van de internationaal beschermde identiek blijken te zijn als de rechten van de Grieken, dient te worden vastgesteld dat in de praktijk het systeem volledig discriminatoir is ten opzichte van niet Grieken en a fortiori ri ten opzichte van vluchtelingen.

Vluchtelingen zijn dakloos en kunnen bij gebrek aan geld op generlei manier aan een woonplaats geraken waar zij zich kunnen laten inschrijven...

Grieken die eventueel hun eigen logeerplaats kwijt geraken kunnen voor het merendeel terugvallen op een sociaal of familiaal netwerk waar zij tijdelijk kunnen worden opgevangen en ingeschreven om hun rechten op te starten.

vluchtelingen hebben zulke netwerk niet en blijven dus hopeloos op straat en Zonder de kostbare registratie..

Zoals hierna zal worden aangetoond maakt de huidige Griekse regering helemaal geen moeite om de integratie van internationaal beschermde te bevorderen, wel integendeel.

Dat zelfs de meest kwetsbare vluchtelingen bevolking niet bespaard werd door het bewind.

Dat de Griekse minister belast met de migratie en de asielproblemen heeft inderdaad besloten het ESTIA programma niet meer verder door te voeren ondanks het feit dat dit programma door de Europese Unie gefinancierd wordt, wat nogmaals een duidelijk teken is dat de Griekse regering opzettelijk de integratie van internationaal beschermde tegenwerkt.

dat dit ook aangetoond wordt door het volgend persartikel:

Grèce : fin imminente d'un programme de logement pour les plus vulnérables

Par Marion MacGregor Publié le : 30/12/2022 Dernière modification :

02/01/2023

(...)

<https://www.infomigrants.net/fr/post/45758/grece--fin-imminente-dunprogramme-de-logement-pour-les-plus-vulnerables>

Dat het voorwendsel dat er voldoende logeerplaatsen bestaan ten aanzien van het aantal vluchtelingen en asielzoekers kan niet worden aanvaard wanneer alle bronnen eensluidend We moeten vaststellen dat de migranten en asielzoekers meestal op straat leven en in erbarmelijke levensomstandigheden.

Dat ook de cijfers die aangegeven werden om het programma af te schaffen niet correct blijken te zijn, vermits E CRE integendeel een groter aantal Input constateerde ...

Cfr https://euaa.europa.eu/sites/default/files/2023-03/european_council_on_refugees_and_exiles_ecre.pdf

(...)

INBREUKEN VAN GRIEKENLAND TEN OPZICHTE VAN HET INTERNATIONAAL EN EUROPEES RECHT

Dat de volgende pers artikel een chronologisch overzicht biedt van de inbreuken van Griekenland ten opzichte van het Internationaal en Europees recht.

Het artikel stelt vast dat er een duidelijke discriminatie bestaat om erkende vluchtelingen uit te sluiten van de sociale voordelen en die aan de Grieken wel geboden worden.

Het artikel toont eveneens de escalatie in het geweld dat gepleegd wordt door de geëtte autoriteiten ten opzichte van de asielzoekers.

Dat hierbij aangetoond wordt dat het beginsel van non refoulment evenmin door Griekenland nagegaan wordt.

het artikel toont eveneens aan dat mensen, organisaties Van mensenrechten verdediging systematisch door de Griekse autoriteiten vervolgd worden.

(...)

<https://euromedrights.org/fr/migrants-et-refugies-en-grece/>

HEKSENJACHT OP VLUCHTELINGEN EN MENSENRECHTENVERDEDIGERS

Dat Griekenland het interstatelijk vertrouwensbeginsel NIET naleeft, kan worden vastgesteld, door het feit dat Griekenland niet eens de Rules 39 nakomt...cfr supra

Dat Griekenland ook wie voor de vluchtelingen optreedt, systematisch begint te vervolgen, hetgeen nogmaals niet aanvaardbaar is en alle internationale overeenkomsten schendt.

(...)

<https://www.lalibre.be/international/europe/2023/01/11/comment-la-grece-fait-la-chasse-aux-refugies-et-aux-ong-qui-leur-viennent-en-aide-TLKFPWCLV5HO3J6FMRHKBAUJDI/>

Dat ook het navolgend verslag, systematische schendingen van Griekenland aankaarten, die nogmaals een verbreking van het interstatelijk vertrouwensbeginsel voor gevolg moet hebben

cfr <https://rsaegean.org/en/rule-of-law-greece-report/>

(...)

Dat dit verslag uiteraard niet enkel betrekking heeft tot de toestand van asielzoekers of internationaal beschermden maar betreft een meer ruimere achteruitgang van een staat van rechte in Griekenland, die meer en meer bezorgend is.

Dat dit ook bevestigd wordt door de onafhankelijke organisaties, die ook de Griekse tekortkomingen inzake migratie onderlijnen.

(...)

<https://rsaegean.org/en/rule-of-law-greece-report/>

Dat de inbreuken van Griekenland in alle gevoelige sectoren als vrijheid van de pers en van uiting van mening, bescherming van het privé leven, justitie, naleving van de interne, Europese en internationale wetgevingen in samenhang dienen te worden bekeken en geëvalueerd.

Dat hieruit dient te worden geconcludeerd dat Griekenland het interstatelijk vertrouwensbeginsel schendt en een wederzijds vertrouwen niet meer waard is.

Dat Duitsland en Nederland hiervan reeds de gevolgen getrokken hebben en dat Oostenrijk evenmin nog internationaal beschermden uit Griekenland naar Griekenland terugstuurt.

Het CGVS verder geen enkele rekening houdt met de Griekse realiteit, een realiteit die uiteraard ook de Grieken raakt maar die de vluchtelingen van het maatschappelijk leven totaal uitsluit ;

Dat bijna 20 % van de Griekse bevolking volledig werkloos is

https://www.statistics.gr/documents/20181/14479704/LivingConditionsInGreece_1119.pdf/57b04186-57e6-90ee-6f78-9b76db5a4e05;

Dat dit verslag bijkomend de argumentatie van het CGVS weerlegt in verband met :

- Het feit dat er verschillen kunnen bestaan in de economische opvangomstandigheden die de verschillende leden van de Unie kunnen bieden aan asielzoekers of vluchtelingen;
- de rechtspraak van het EHRM naar waar het CGVS verwijst om zijn stelling te stoen;

In een juridisch verslag dat de levensomstandigheden van de Griekse asielzoekers nauwkeurig omsschrijft, stelt een Grieks NOG die actief is in de mensenrechtenverdediging, R.S..A. dat : «Les droits et la protection effective n'existent que sur le papier» ;

Daar waar de beschermingsstatus integratiemogelijkheden binnen de Griekse samenleving zou moeten bieden, is dit niet het geval ;

De asielzoekers zijn de eerste slachtoffers van het verval van het Grieks systeem;

Onaangepaste levensvoorwaarden, precariteit en bedreigingen die de veiligheid raken komen hier nog bij;

Gender bedreigingen, aanval van minderjarigen, uitbating op alle niveau's, racistische aanvallen....

De NGO detailleert in haar verslag het gebrek aan voedsel, water en elektriciteit, de onmogelijkheid om toegang tot zorgen te geraken alsmede het leven in kraakpanden ;

Dat een systematisch procedure fout in het asielstelsel en een systematische discriminatie aangetoond worden.

Dat alle klachten van de verzoekende partij overeenstemmen met de geciteerde klachten en getuigenissen."

2.2.3. Op 20 september 2023 legt verwerende partij overeenkomstig artikel 39/76, § 1, tweede lid, van de Vreemdelingenwet bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: de Raad) een aanvullende nota neer waarin zij refereert aan het "Country Report: Greece. Update 2022" van AIDA/ECRE van 8 juni 2023, het "Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland" van het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken van juni 2022 en het rapport "Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights" van RSA/PRO ASYL van maart 2023.

2.2.4. Op 26 september 2023 legt verwerende partij overeenkomstig artikel 39/76, § 1, tweede lid, van de Vreemdelingenwet bij de Raad een aanvullende nota neer met de vertaling van het Grieks document dat verzoeker ter ondersteuning van zijn dakloos bestaan in Griekenland heeft neergelegd.

2.2.5. In een op 26 september 2023 neergelegde aanvullende nota stelt verzoeker te menen dat er aanleiding is om "de actuele rapporten neer te leggen mbt de situatie van personen met internationale beschermingsstatus in Griekenland". Hij refereert daarbij aan de volgende stukken:

- "1. <https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2023/06/AIDA-GR-2022-Update.pdf>
2. European Parliament, 'EU-funded ESTIA II programme ending in Greece', 16 November 2022, available at: <https://bit.ly/3AECHDH>
3. <https://www.dw.com/en/greece-asylum-seekers-moved-back-into-refugee-camps/a64630101>
5. <https://www.nytimes.com/2023106/27/world/europe/greece-migrants-eu.html>
6. <https://www.thenewhumanitarian.org/news-feature/2021/10/5/Greece-says-migration-crisis-over-refugees-beg-to-differ>
7. vrije vertaling naar het Nederlands en in het rood aangemerkte passages van stuk 1, Aida verslag 06.2023 Inhoud van internationale bescherming"

Hij biedt daarbij nog de volgende toelichting:

"Overwegende dat verzoekende partij vooreerst het AIDA-verslag Griekenland wenst bij te brengen – update 2023 – <https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2023/06/AIDA-GR-2022-Update.pdf>

Dat uit deze nota blijkt dat alhoewel in theorie de rechten van erkende vluchtelingen gelijk zijn, de problemen divers zijn.

Dat deze beginnen met het uitreiken van de verblijfsvergunningen, die beperkt in de tijd zijn (ADET voor erkende vluchtelingen geldigheid 3 jaar, terwijl subsidiaire beschermden nog slechts een vergunning bekomen met een gelding van 1 jaar (IPA 2019). Dat er ernstige vertragingen zijn bij het afleveren en vernieuwen van de documenten. Uit het AIDA verslag blijkt dat daardoor de betrokkenen geen toegang hebben tot de arbeidsmarkt, sociale zekerheid, sociale welvaart en soms zelfs gezondheidszorg, waarbij sommigen bovendien hun huisvesting verliezen. (p.224)

Eenvoudige registratie van geboorteacten en huwelijksacten wordt bemoeilijkt niet in het minst omdat er geen tolken voorzien zijn. Dit veroorzaakt bovendien vergissingen in geboorte- en huwelijksacten, die slechts rechtgezet kunnen worden na beroep op de rechtbank.

Ook dit heeft zijn implicaties op het bekomen van de rechten.

Om een langdurige verblijfstitel te bekomen, dienen naast het betalen van een vergoeding, een hele serie voorwaarden vervuld te worden, waaronder een voldoende inkomen om de kosten van henzelf en hun familie te kunnen dragen, een ziekteverzekering en bewijs van integratie in de Griekse maatschappij, waaronder een goede kennis van het Grieks, kennis van de Griekse geschiedenis en beschaving.

Alhoewel gezinshereniging in theorie mogelijk is, wordt het in de praktijk belemmerd en duren de procedures zeer lang. (p.236) Dat daarbij het uitgeven van reisdocumenten en laissez-passer meer dan problematisch is, nu de Griekse autoriteiten menen dat zij desbetreffend niet bevoegd zijn, wat maakt dat een effectieve gezinshereniging in de praktijk onmogelijk is. (p.236 en 238)

Voor het bekomen van reisdocumenten kan de wachtperiode oplopen tot één jaar (p.242)

Eenmaal erkend zou een vluchteling over dezelfde rechten op huisvesting moeten beschikken als een Grieks burger en de nodige sociale bijstand ontvangen. Echter zowel administratieve als bureaucratische hinderpalen, gecombineerd met een totaal gebrek aan initiatief in hoofde van de staat, maakt dat de houders van internationale bescherming niet kunnen genieten van deze rechten. (p.243).

Volgens het AIDA-rapport kan dit leiden tot schendingen van het gelijkheidsbeginsel.

Teneinde het "aanzuigeffect" te beperken besliste de Griekse overheid dat eenmaal de internationale bescherming toegekend, de betrokkene op zichzelf aangewezen is. Aldus dienen sedert maart 2020 diegenen aan wie internationale bescherming toegekend werd, de huisvesting die hen toegekend werd in het kader van hun asielprocedure te verlaten binnen de 30 dagen vanaf de betekening van de erkenning. Elke hulp, zij het cash of in goederen wordt onderbroken. (A p.243)

De beslissing genomen door de Griekse overheid om het aantal opvangplaatsen terug te brengen tot 10.000 (van de oorspronkelijke 27.000) heeft eveneens een invloed op de situatie van de erkende vluchtelingen. Deze aankondiging maakt het vertrek binnen de 30 dagen vanaf de erkenning een verplichting. (p.244)

Het beëindigen door de Griekse overheid van het ESTIA II programma betekende dan ook dat het aantal mensen dat zelf voor huisvesting dient te zorgen verhoogde. Er wordt verwacht dat er zo'n 10.000 uitdrijvingen zullen gebeuren, waardoor de betrokkenen, ook de kwetsbaren, hun huisvesting zullen verliezen. (p.244)

Dat het Europees Parlement dan ook vaststelt dat duizenden erkende vluchtelingen op straat zullen terechtkomen of in kampen waar hun vrijheid beknot wordt, waarbij zij verstoken zullen blijven van gezondheidszorg, scholing, rehabilitatie... (p.244) – zie ook European Parliament, 'EU-funded EST IA II programme ending in Greece', 16 November 2022, available at: <https://bit.ly/3AECDDH>

Dat uit onderzoek blijkt dat 50% van alle erkende vluchtelingen hetzij zonder huisvesting, hetzij in preciaire huisvesting zit. (p.244 AIDA-verslag).

Het feit dat er in Griekenland slechts een zeer beperkte toegang is tot huisvesting voor mensen zonder huisvesting, er zijn helemaal geen voorzieningen voor erkende vluchtelingen of mensen die beschikken over subsidiaire bescherming. Er zijn geen voorzieningen om hen financieel bij te staan in de kosten van huisvesting.

Het feit dat er bv. in Athene vier voorzieningen zijn voor daklozen, met inbegrip van de Griekse daklozen en derdelanders die regelmatig in het land verblijven, maakt dat alhoewel erkende vluchtelingen er hulp kunnen vragen, zij deze in de praktijk niet zullen krijgen, of slechts met heel veel moeite, wegens de permanente overbelasting van deze voorzieningen. (p.244)

Diegenen die dus zelf niet over financiële middelen beschikken, kunnen dus geen huis huren, en blijven dan ook dakloos, of verblijven in verlaten woningen en overbevolkte appartementen, waar er onderverhuurd wordt.

Bij terugkeer zal verzoeker niet meer dan een papiertje krijgen op de luchthaven van Athene...p.244.

Dat uit het AIDA-rapport verder blijkt dat de situatie van de terugkeerders dusdanig risicovol is, dat de Europese Commissie onder meer België, die overging tot deportatie, op het matje riep, omwille van schendingen van de basis mensenrechten. (p. 246)

Dat wat betreft de mogelijkheden werk te vinden, en ondanks het feit dat de toegang tot de arbeidsmarkt in theorie gelijk is aan deze van de Griekse onderdanen, moet vastgesteld worden dat ook daar obstakels de toegang tot de arbeidsmarkt verhindert voor de erkende vluchtelingen en houders van internationale bescherming. (p.246)

Diegenen, de "gelukkigen" die er alsnog in slagen een job te vinden, worden meestal tewerkgesteld in de "informele economie", in het zwart... waardoor zij géén toegang hebben tot sociale zekerheid waardoor zij verder kwetsbaar blijven. (p.247)

Dat de noodsituatie maakt dat zij een hoog risico lopen op uitbuiting en dat hij mogelijkheden tot integratie verhindert worden.

Deze situatie wordt nog verergerd door het feit dat het bekomen van een vergunning om te mogen werken, indien deze vereist is. (p.247).

Dat de plannen van de Griekse overheid om actie te ondernemen met het oog op het instellen van training-programma's om werk te vinden, in werkelijkheid nog steeds niet geïmplementeerd werden. (p.247).

Ook voor het bekomen van een Tax-certificaat dat toegang dient te verlenen tot de arbeidsmarkt de obstakels divers zijn. Vooreerst dient men te beschikken over huisvesting en deze te kunnen bewijzen (huurovereenkomst op eigen naam, electriciteitsfactuur...) vooraleer een nummer te krijgen. Aangezien het merendeel van de erkende vluchtelingen geen eigen huisvesting heeft zitten ze aldus in een vicieuze cirkel. (p.247)

Het is bovendien zo dat zelfs indien men het geluk heeft gehad een huis én werk te vinden, het verlies van huisvesting eveneens het verlies van werk met zich meebrengt. (p.247)

De situatie van de scholing is eveneens ronduit dramatisch. (p.248)

De meeste vluchtelingen hebben geen toegang tot taallessen. (p.248)

Erkenning van diploma's wordt ten zeerste bemoeilijkt. (p.248)

Ook de toegang tot de sociale welvaart wordt bemoeilijkt voor de erkende vluchtelingen en houders van internationale bescherming. (p.249) Opnieuw zijn de bureaucratische barrières legio.

Vluchtelingen, die nochtans dezelfde rechten zouden moeten hebben, zijn uitdrukkelijk en bij wet uitgesloten van studiebeurzen. (p.249)

In de praktijk komt het erop neer dat een vluchteling maximaal het "gegarandeerd minimum inkomen" kan ontvangen, hetzij 200 € per familie, te vermeerderen met 100 € per maand per bijkomende volwassene en 50 € per kind. Ondersteuning voor de kwetsbaren is er simpelweg niet. (p.250)

ook voor wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg stellen zich problemen, enerzijds bureaucratische, aangezien er administratieve obstakels zijn bij het bekomen van een sociaal zekerheidsnummer (AMKA) waarbij diegenen die in het verleden (volgens de oude procedure erkend werden) nog bijkomende moeilijkheden ondervinden.

Bij gebreke aan ziekteverzekering – wat het geval is voor de overgrote meerderheid van de erkende vluchtelingen/houders van subsidiaire bescherming, zullen sinds een Ministerieel Besluit enkel nog terecht kunnen bij dokters in publieke hospitalen en Eerste hulp organisaties voor het stellen van diagnoses, het verlenen van therapie of het voorschrijven van medicatie.

Tekenend daarbij is dat er zelfs geen cijfers ter beschikking staan van de toegang van erkende vluchtelingen tot vaccinatie, zoals COVID. (p.251)

Dat de toegang tot de gezondheidszorg dan ook totaal onvoldoende is, en bovendien beduidend minder goed is dan deze voor de Griekse onderdanen.

Dat het meest recente AIDA-rapport -update 2023 dan ook overduidelijk aantoont dat de situatie van erkende vluchtelingen in Griekenland niet beschouwd kan worden als een effectieve en efficiënte bescherming.

Dat sedert het AIDA-verslag er geen sprake is van "verbetering" van de situatie, wel in tegendeel.

Dat aldus blijkt uit de internationale persberichten dat :

<https://www.dw.com/en/greece-asylum-seekers-moved-back-into-refugee-camps/a-64630101> van 2/7/2023 :

(...)

Hierbij wordt bevestigd dat enerzijds, in tegenstelling tot de beweringen van de Griekse overheid, het einde van het ESTIA II-programma niet enkel asielzoekers treft, doch wel degelijk eveneens diegenen aan wie internationale bescherming verleend werd.

Dat immers de toegang tot het HELIOS programma niet enkel beperkt is tot een één jaar, doch dat bovendien men over huisvesting dient te beschikken vooraleer voor dit programma in aanmerking te komen.

Dat zoals hoger gesteld de huisvesting wel degelijk een probleem is.

Overwegende dat Griekenland nog een stap verder gaat en thans zelfs geen voedsel meer bedeed, wat zowel asielzoekers als erkende vluchtelingen treft.

htt s: euobserver.com o inion 157222 – van 4 juli 2023 !

(...)

Overwegende dat uit dit arâkel blijkt dat ook de erkende vluchtelingen, die omwille van bureaucratische hinderpalen geen huisvesting, werk, taxnummer.... Enz. kunnen bekomen, en die enkel kunnen overleven binnen het kamp, thans geen voedsel of water meer krijgen, als gewilde "afschrikingspolitiek" van de Griekse overheid.

Dat er dan ook geen sprake meer is van een Griekse overheid, die omwille van economische omstandigheden, te kort zou schieten, doch zonder dat er onderscheid gemaakt wordt tussen nationale onderdanen en erkende vluchtelingen, doch wel van een staat die gewild de rechten van een bevolkingsgroep, te weten de erkende vluchtelingen schendt.

Dat dit de problematiek tot een hoger niveau tilt.

Dat het totaal onterecht is dat de CGVS dan ook nog steeds uitgaat van een Griekse Staat die "zijn best" doet en van een erkende vluchteling, die onvoldoende zijn best doet.

Deze informatie is geenszins alleenstaand.

Het verslag van INTER SOS HELLAS is eveneens tekenend :

https://www.intersos.gr/wp-content/uploads/2023/05/Report-_Being-Hungry-in-Europe_3.pdf

(...)

En betreft de periode tot en met april 2023.

(...)

Met de medewerking van o.m.

(...)

Dat dit onderzoek aantoont dat een aantal mensen geen andere oplossing ziet dat verder trekken :

(...)

Overwegende dat in tegenstelling tot de analyse gemaakt door de CGVS zijn diegenen die een beschermingsstatuut bekwamen in Griekenland nog meer blootgesteld aan de risico's van onmenselijke en mensonterende behandeling, gelet op de voortschrijdende die opgeworpen worden tegen hun integratie, met inbegrip van discriminerende politieke beslissingen op het vlak van toegang tot sociale hulp maatregelen.

Dat steeds volgens deze studie het gebrek aan voedsel zich voordoet gedurende meerdere dagen per week !

(...)

Overwegende dat de houders van internationale bescherming dan ook een zéér hoog risico lopen om in mensonterende omstandigheden terecht te komen!

Dat het dan ook duidelijk moge zijn dat de discriminerende houding van de Griekse overheid – nu nationale burgers nauwelijks slachtoffer zijn van dezelfde problemen – de oorzaak is van deze mensonterende behandeling.

Dat het dan ook al lang niet meer gaat over de zwakste erkende vluchtelingen met een bijzondere conditie, die een risico lopen, wel integendeel.

Dat uit de informatie bijgebracht door verzoekende paràj blijkt dat het vermoeden van respect van de basisrechten zelfs niet gegarandeerd is in Griekenland, dat integendeel er sedert eind 2022 een bijzonder verhoogd risico is op extreme armoede en mensonterende omstandigheden.

Dat de voedselonzeekerheid bovendien verrijkende gevolgen heeft :

(...)

Dat deze analyse eveneens aantoont dat de bescherming verleent door de Griekse overheid er in werkelijkheid geen is.

Dat het eveneens onterecht is dat aan verzoeker verweten zou worden geen inspanningen geleverd te hebben, geen of onvoldoende hulp gevraagd te hebben. Dat immers blijkt dat zelfs met inspanningen, het vragen van hulp niet bevrijdt van het risico op hongerslijden !

(...)

Dat ook deze studie aantoont dat de toegang van de houders van internationale bescherming tot de sociale vangnetten minstens bemoeilijkt wordt door de overheid :

(...)

Dat de situatie dusdanig verslechterd is dat in januari 2023 Griekenland op de vingers getikt werd door de E.C. .

(...)

Dat vastgesteld moet worden dat Griekenland wel degelijk de rechten van migranten in het algemeen en vluchtelingen in het bijzonder miskent.

Dat dit eens te meer duidelijk bleek na de recente schipbreuk in de Middellandse zee die het leven kostte aan honderden migranten.

<https://www.nytimes.com/2023/06/27/world/europe/greece-migrants-eu.html>

(...)

Dat ook dit verslag duidelijk maakt dat Griekenland de GEAS niet respecteert.

Dat de situatie niet zal verbeteren blijkt ook uit de verkiezingen waar de harde lijn het opnieuw gehaald heeft.

(...)

Dat deze politiek uit 3 luiken bestaat :

<https://www.thenewhumanitarian.org/news-feature/2021/10/5/Greece-says-migration-crisis-over-refugees-beg-to-differ>

(...)

Dat deze politiek ontegenzeggelijk steeds harder wordt, waardoor de zogezegde bescherming verleend door Griekenland erkende vluchtelingen noopt tot vertrekken.

Dat de situatie in Griekenland zodanig erg geworden is dat vaststaat dat internationaal beschermeden daadwerkelijk aan honger lijden en adt hun toestand slechter is dan die van asielzoekers waarvan de asielpcedure nog lopend is.

Dat dit aangetoond wordt door de volgende persartikels :

Asile et migration - L'insécurité alimentaire des réfugiés augmente en Grèce, dénonce une ONG (Belga)
L'insécurité alimentaire des réfugiés et demandeurs d'asile augmente en Grèce, dénonce lundi l'ONG
INTERSOS qui fournit des repas à Athènes à plus de 5.000 exilés.

• Publié le 15-05-2023 à 15h05 à Athènes, Grèce

(...)

<https://www.dhnet.be/dernieres-depeches/2023/05/15/asile-et-migration-linsecurite-alimentaire-des-refugies-augmente-en-grece-denonce-une-ong-XY4ZESCVYZEYRNA3ZY4G3JJJEM/>

ET

8 juil. 2023

Des milliers de demandeurs d'asile souffrent de la faim en Grèce

(...)

<https://www.trtafrika.com/fr/world/des-milliers-de-demandeurs-dasile-souffrent-de-la-faim-en-grece-13953230>

Waarvan vrije vertaling :

(...)

Dat er derhalve heel duidelijk sprake is van een toestand van vergaande deprivatie in geval van terugkeer naar Griekenland van de verzoekende partij

Overwegende dat verzoekster er voor zoveel als nodig de aandacht op wenst te trekken dat voor wat betreft terugkerende statushouders het AIDA stelt (update 30/5/2022) :

<https://asylumineurope.org/reports/country/greece/content-international-protection/housing/>

(...)

Overwegende dat steeds uit het laatste AIDA verslag ook blijkt (update mei 2022) dat ingeval van terugkeer van verzoekster zich een documentair probleem zal stellen.

(...)

Dat dit eveneens blijkt uit het verslag van de RSA ;

https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2022/03/2022-03_RSA_BIP_EN.pdf

(Refugee Support Aegean (RSA) is a registered non-profit organisation working on the rights of refugees and asylum-seekers in Greece)

Overwegende dat in 2022 een aantal overdrachten van erkende vluchtelingen effectief uitgevoerd werden vanuit andere Europese landen naar Griekenland. Dat RSA klaarblijkelijk een aantal opvolgde. (publicatie van 6/10/2022)

<https://rsaegean.org/en/deported-to-destitution/>

(...)

Dat dit geen alleenstaand geval is, doch een voorbeeld van hoe het er in werkelijkheid aan toe gaat :

RSA, The new "Cartoneros" of Athens, 14 July 2022

RSA & PRO ASYL, Beneficiaries of international protection: Access to documents and socio-economic rights, 31 March 2022

RSA, Recognised refugee returned to Greece, destitute, forgotten and undocumented, 4 March 2022

Dat verzoeker dan ook meent dat zij zelfs in de veronderstelling dat haar status nog actueel is, zeker in een toestand van verregaande deprivatie riskeert terecht te komen, zonder documenten om haar rechten te kunnen laten gelden, zonder woning, zonder werk.

Dat verzoekster voor het overige volhardt in haar verzoekschrift."

2.3. Beoordeling

2.3.1. Juridisch kader van het onderzoek van het beroep

2.3.1.1. De samenstelling van de zetel

Artikel 39/12, § 1, eerste lid, van de Vreemdelingenwet bepaalt dat:

"§ 1. Wanneer de eerste voorzitter of de voorzitter, na het advies te hebben ingewonnen van de rechter in vreemdelingenzaken belast met het ter terechtzitting te geven verslag, oordeelt dat, het noodzakelijk is met het oog op de eenheid van de rechtspraak of de rechtsontwikkeling dat een zaak door de verenigde kamers behandeld wordt, beveelt hij de verwijzing naar deze kamers."

In casu heeft de eerste voorzitter het noodzakelijk geacht met het oog op de eenheid van de rechtspraak of de rechtsontwikkeling dat de onderhavige zaak door de verenigde kamers behandeld wordt.

2.3.1.2. Bevoegdheid

Inzake beroepen tegen de beslissingen van de adjunct-commissaris beschikt de Raad over volheid van rechtsmacht. Dit wil zeggen dat het geschil met alle feitelijke en juridische vragen in zijn geheel aanhangig wordt gemaakt bij de Raad, die een onderzoek voert op basis van het rechtsplegingsdossier. Als administratieve rechter doet hij in laatste aanleg uitspraak over de grond van het geschil (wetsontwerp tot hervorming van de Raad van State en tot oprichting van een Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, *Parl.St.* Kamer 2005-06, nr. 2479/001, p. 95-96 en 133). Door de devolutieve kracht van het beroep is de Raad niet noodzakelijk gebonden door de motieven waarop de bestreden beslissing is gesteund en de kritiek van de verzoeker daarop. Hij dient verder niet op elk aangevoerd argument in te gaan.

De Raad is het enige rechtscollege dat bevoegd is om kennis te nemen van de beroepen ingediend tegen de beslissingen van de adjunct-commissaris. In toepassing van de richtlijn 2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming (herschikking) (hierna: richtlijn 2011/95/EU), moet de Raad zijn bevoegdheid uitoefenen op een wijze die tegemoet komt aan de verplichting om “een daadwerkelijk rechtsmiddel bij een rechterlijke instantie” te voorzien in de zin van artikel 46 van de richtlijn 2013/32/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming (herschikking) (hierna: richtlijn 2013/32/EU). Hieruit volgt dat wanneer de Raad een beroep onderzoekt dat werd ingediend op basis van artikel 39/2, § 1, van de Vreemdelingenwet, hij gehouden is de wet uit te leggen op een manier die conform is aan de vereisten van een volledig en *ex nunc* onderzoek van zowel de juridische als de feitelijke gronden, zoals deze voortvloeien uit artikel 46, § 3, van de richtlijn 2013/32/EU.

2.3.1.3. Samenwerkingsplicht

Artikel 48/6, § 1, van de Vreemdelingenwet luidt als volgt:

“§ 1. De verzoeker om internationale bescherming dient alle nodige elementen ter staving van zijn verzoek zo spoedig mogelijk aan te brengen. De met het onderzoek van het verzoek belaste instanties hebben tot taak om de relevante elementen van het verzoek om internationale bescherming in samenwerking met de verzoeker te beoordelen.

De in het eerste lid bedoelde elementen omvatten onder meer de verklaringen van de verzoeker en alle documentatie of stukken in zijn bezit met betrekking tot zijn identiteit, nationaliteit(en), leeftijd, achtergrond, ook die van de relevante familieleden, land(en) en plaats(en) van eerder verblijf, eerdere verzoeken, reisroutes, reisdocumentatie en de redenen waarom hij een verzoek om internationale bescherming indient.”

Artikel 10.3 van de richtlijn 2013/32/EU, dat handelt over de vereisten voor de behandeling van verzoeken, bepaalt ook:

“3. De lidstaten zien erop toe dat de beslissingen van de beslissingsautoriteit over verzoeken om internationale bescherming zijn gebaseerd op een deugdelijk onderzoek. Daartoe zorgen de lidstaten ervoor dat:

a) (...);

b) er nauwkeurige en actuele informatie wordt verzameld uit verschillende bronnen, zoals het EASO en de UNHCR, en relevante internationale mensenrechtenorganisaties, over de algemene situatie in de landen van oorsprong van verzoekers en, waar nodig, in de landen van doorreis, en dat het personeel dat de verzoeken behandelt en daarover beslist, over deze informatie kan beschikken;

(...)”

Het wettelijke kader omtrent de beoordeling van feiten en omstandigheden met inbegrip van de samenwerkingsplicht wordt heden uiteengezet in de artikelen 48/6 en 48/7 van de Vreemdelingenwet, die de omzetting betreffen van artikel 4 van de richtlijn 2011/95/EU en artikel 13, eerste lid, van de richtlijn 2013/32/EU en bijgevolg in het licht van deze Unierechtelijke bepalingen moeten worden gelezen.

De in artikel 4 van de richtlijn 2011/95/EU vervatte ‘beoordeling van feiten en omstandigheden’ in het kader van een onderzoek naar aanleiding van een verzoek om internationale bescherming verloopt in twee onderscheiden fasen.

De eerste fase betreft de vaststelling van de feitelijke omstandigheden die bewijselementen tot staving van het verzoek kunnen vormen. De in artikel 4, eerste lid, van de richtlijn 2011/95/EU en artikel 13, eerste lid, van de richtlijn 2013/32/EU beoogde samenwerkingsplicht, die beperkt is tot deze eerste fase, houdt in dat het in beginsel aan de verzoeker om internationale bescherming toekomt om alle nodige elementen ter staving van zijn verzoek, zoals vermeld in artikel 48/6, § 1, tweede lid, van de Vreemdelingenwet, zo spoedig mogelijk aan te brengen opdat de relevante elementen van zijn verzoek kunnen worden bepaald. De verzoeker moet aldus een inspanning doen om dit verzoek te onderbouwen, onder meer aan de hand van verklaringen, schriftelijke bewijzen, zoals documenten en stukken, of ander bewijsmateriaal. Indien de door de verzoeker aangevoerde elementen om welke reden ook niet volledig, actueel of relevant zijn, is het aan de met het onderzoek belaste instanties om actief met de verzoeker samen te werken om alle elementen te verzamelen die het verzoek kunnen staven. Daarnaast moeten deze instanties ervoor zorgen dat nauwkeurige en actuele informatie wordt verzameld over de algemene situatie in het land van oorsprong en, waar nodig, in landen van doorreis.

De tweede fase betreft de beoordeling in rechte van deze gegevens door de met het onderzoek belaste instanties, waarbij wordt beslist of in het licht van de feiten die een zaak kenmerken, is voldaan aan de materiële voorwaarden, omschreven in de artikelen 48/3 of 48/4 van de Vreemdelingenwet, voor de toekenning van internationale bescherming. Hier wordt beoordeeld wat de gevolgen zijn van de tot staving van het verzoek ingediende elementen, en dus wordt beslist of die elementen daadwerkelijk kunnen voldoen aan de voorwaarden voor de toekenning van de gevraagde internationale bescherming. Dit onderzoek van de gegrondheid van het verzoek behoort tot de uitsluitende bevoegdheid van de met het onderzoek belaste instanties zodat in deze fase een samenwerkingsplicht niet aan de orde is (HvJ 22 november 2012, C-277/11, *M.M.*, pt. 64-70). De beoordeling van een verzoek om internationale bescherming moet plaatsvinden op individuele wijze.

2.3.2. Ontvankelijkheid van het middel

2.3.2.1. De Raad benadrukt vooreerst dat de bestreden beslissing werd genomen op basis van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet, dat aan de adjunct-commissaris de bevoegdheid geeft om een verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk te verklaren wanneer de verzoeker reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie. De aangevoerde schending van de artikelen 48/3 en 48/4 en 48/7 van de Vreemdelingenwet mist dan ook juridische grondslag.

2.3.2.2. Luidens artikel 39/69, § 1, tweede lid, 4°, van de Vreemdelingenwet moet het verzoekschrift op straffe van nietigheid *“een uiteenzetting van de feiten en middelen bevatten die ter ondersteuning van het beroep worden ingeroepen”*. Onder *“middel”* wordt begrepen een voldoende duidelijke omschrijving van de door de bestreden beslissing overtreden rechtsregel of rechtsprincipe en van de wijze waarop die rechtsregel of dat rechtsprincipe door de bestreden beslissing wordt geschonden (RvS 22 januari 2010, nr. 199.798). Te dezen voert verzoeker de schending aan van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, van artikel 13 van het EVRM, van artikel 47 van het Handvest, van de artikelen 23 en 39 van de Procedurerichtlijn en van artikel 48/9 van de Vreemdelingenwet, doch geeft hij niet de minste toelichting over de wijze waarop hij deze bepalingen geschonden acht.

2.3.2.3. Het enig middel is, wat het voorgaande betreft, niet-ontvankelijk.

2.3.3. De motieven van de bestreden beslissing

De uitdrukkelijke motiveringsplicht, vervat in de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, heeft tot doel de burger, zelfs wanneer een beslissing niet is aangevochten, in kennis te stellen van de redenen waarom de administratieve overheid ze heeft genomen, zodat kan worden beoordeeld of er aanleiding toe bestaat de beroepen in te stellen waarover hij beschikt. De artikelen 2 en 3 van de genoemde wet van 29 juli 1991 verplichten de overheid ertoe in de akte de juridische en feitelijke overwegingen op te nemen die aan de beslissing ten grondslag liggen en dit op een *“afdoende”* wijze. Het begrip *“afdoende”* impliceert dat de opgelegde motivering in rechte en in feite evenredig moet zijn aan het gewicht van de genomen beslissing.

De bestreden beslissing moet duidelijk het determinerend motief aangeven op grond waarvan de beslissing is genomen. *In casu* wordt in de motieven van de bestreden beslissing verwezen naar de toepasselijke rechtsregel, namelijk artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet. Tevens bevat deze beslissing een motivering in feite, met name dat het verzoek om internationale bescherming dat verzoeker indiende niet-ontvankelijk is omdat (A) uit de elementen die voorhanden zijn blijkt dat hij reeds internationale bescherming, *in casu* de vluchtelingenstatus, geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie, namelijk Griekenland, omdat (B) hij het vermoeden dat zijn grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden niet weerlegt en omdat (C) de door hem voorgelegde documenten hierop geen ander licht werpen. Al deze vaststellingen en overwegingen worden in de bestreden beslissing genoegzaam toegelicht.

Aldus kunnen de motieven die de bestreden beslissing onderbouwen op eenvoudige wijze in die beslissing worden gelezen zodat verzoeker er kennis van heeft kunnen nemen en hierdoor tevens heeft kunnen nagaan of het zin heeft hiertegen de beroepsmogelijkheden aan te wenden waarover hij in rechte beschikt. Daarmee is aan de voornaamste doelstelling van de formele motiveringsplicht, zoals voorgeschreven in de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen, voldaan. Verzoeker maakt niet duidelijk op welk punt deze formele motivering hem niet in staat zou stellen te begrijpen op grond van welke juridische en feitelijke gegevens de bestreden beslissing is genomen derwijze dat niet voldaan zou zijn aan het hiervoor uiteengezette doel van de formele motiveringsplicht. Daarnaast blijkt uit de uiteenzetting van het middel dat verzoeker de motieven van de bestreden beslissing kent, zodat het doel van de uitdrukkelijke motiveringsplicht *in casu* is bereikt (cf. RvS 21 maart 2007, nr. 169.217).

Een schending van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen wordt niet aangetoond.

2.3.4. Artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet luidt als volgt:

“§ 3. De Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen kan een verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk verklaren wanneer :

(...)

3° de verzoeker reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie;”

Deze bepaling vormt de omzetting van artikel 33, § 2, a), van de richtlijn 2013/32/EU.

In zijn arrest van 19 maart 2019 stelt het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: Hof van Justitie) dat deze bepaling aldus moet worden uitgelegd *“dat het zich niet ertegen verzet dat een lidstaat krachtens de door die bepaling verleende bevoegdheid een verzoek om toekenning van de vluchtelingenstatus niet-ontvankelijk verklaart omdat aan de verzoeker in een andere lidstaat subsidiaire bescherming is verleend, wanneer de voorzienbare levensomstandigheden van die verzoeker als persoon die subsidiaire bescherming geniet in die andere lidstaat, hem niet blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest”* en dat *“(d)e omstandigheid dat personen die een dergelijke subsidiaire bescherming genieten in die lidstaat geen bestaans-ondersteunende voorzieningen genieten of voorzieningen genieten die duidelijk beperkter zijn dan die welke in andere lidstaten worden geboden, zonder dat zij evenwel anders worden behandeld dan de onderdanen van die lidstaat, (...) alleen dan (kan) leiden tot de vaststelling dat die verzoeker er wordt blootgesteld aan een dergelijk risico, wanneer die omstandigheid tot gevolg heeft dat de verzoeker vanwege zijn bijzondere kwetsbaarheid, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, zou terechtkomen in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie”* (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland*).

Het Hof van Justitie geeft ook bepaalde aanwijzingen over wat het begrip *“zeer verregaande materiële deprivatie”* inhoudt. Het Hof van Justitie benadrukt dat *“de in het vorige punt van het onderhavige arrest vermelde tekortkomingen alleen dan onder artikel 4 van het Handvest vallen – welk artikel overeenstemt met artikel 3 EVRM en waarvan de inhoud en reikwijdte dus krachtens artikel 52, lid 3, van het Handvest dezelfde zijn als die welke er door genoemd verdrag aan worden toegekend – wanneer die tekortkomingen een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak”* (punt 89).

Deze bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid is bereikt “wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid (arrest van heden, Jawo, C 163/17, punt 92, en aldaar aangehaalde rechtspraak).” (punt 90). (eigen onderlijnen)

In punt 92 van het arrest Jawo, waarnaar in het zojuist geciteerde uittreksel wordt verwezen, wordt het volgende bepaald:

“Deze bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid is bereikt wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en eigen keuzes om terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, een bad nemen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid, of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid (zie in die zin EHRM, 21 januari 2011, M.S.S. tegen België en Griekenland, CE:ECHR:2011:0121JUD003069609, §§ 252-263).”

(HvJ 19 maart 2019, C-163/17, Abubacarr Jawo / Bundesrepublik Deutschland, punt 92)

Uit de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna: EHRM) betreffende de situatie van personen die internationale bescherming vragen, blijkt dat “(l)es Etats doivent notamment prendre en considération l'article 3 de la Convention, qui consacre l'une des valeurs fondamentales de toute société démocratique et prohibe en termes absolus la torture et les traitements inhumains ou dégradants quels que soient les circonstances et les agissements de la victime (voir, parmi d'autres, Labita c. Italie [GC], no 26772/95, § 119, CEDH 2000-IV)”

(vrije vertaling: De staten moeten in het bijzonder rekening houden met artikel 3 van het Verdrag, dat een van de fundamentele waarden van elke democratische samenleving vastlegt en foltering en onmenselijke of vernederende behandeling in absolute termen verbiedt, ongeacht de omstandigheden en de daden van het slachtoffer (zie, onder andere, Labita/Italië (GK), nr. 26772/95, § 119, EHRM 2000-IV))

(EHRM 21 januari 2011, nr. 30696/09, M.S.S./België en Griekenland, punt 218)

In dit verband herinnert de Raad eraan dat het EHRM zich in zijn arrest in de zaak M.S.S. tegen België en Griekenland (EHRM 21 januari 2011, nr. 30696/09, M.S.S./België en Griekenland, punten 259 e.v.) diende uit te spreken over een grief op grond van artikel 3 van het EVRM omwille van de levensomstandigheden van een verzoeker in Griekenland (punten 235 e.v. van het arrest). In wezen klaagde de verzoeker in deze zaak over de moeilijke levensomstandigheden waarin hij zich als aanvrager van internationale bescherming in Griekenland had bevonden, nadat hij, bij gebrek aan concrete informatie van de Griekse autoriteiten, gedwongen was geweest om maandenlang in een park in Athene te leven. De Griekse regering voerde aan dat “la situation dans laquelle le requérant s'est trouvé à la suite de sa mise en liberté n'est que le résultat de ses propres choix et de sa propre négligence. Le requérant a choisi d'investir ses ressources dans la fuite du pays plutôt que dans un logement” en dat “dans cette situation, il appartenait au requérant de se manifester et de montrer son intérêt pour améliorer sa situation matérielle. Or tout son parcours en Grèce a prouvé qu'il ne souhaitait pas y rester”.

(vrije vertaling: “de situatie waarin verzoeker zich na zijn vrijlating bevond uitsluitend het gevolg was van zijn eigen keuzes en nalatigheid. Verzoeker heeft ervoor gekozen zijn middelen te investeren in het ontvluchten van het land in plaats van in huisvesting” en dat “het in deze situatie aan verzoeker was om zich kenbaar te maken en zijn belangstelling voor verbetering van zijn materiële situatie te tonen. Zijn gehele verblijf in Griekenland heeft echter aangetoond dat hij daar niet wilde blijven”)

(EHRM 21 januari 2011, nr. 30696/09, M.S.S./België en Griekenland, punten 240 et 242)

Gelet op de situatie die destijds in Griekenland bestond voor personen die om internationale bescherming verzochten, met name dat hun situatie gekenmerkt was door “notoire qu'un demandeur d'asile de sexe masculin et d'âge adulte n'a à peu près aucune chance de recevoir une place dans un centre d'accueil et que d'après une étude menée de février à avril 2010, tous les demandeurs d'asile « Dublin » interrogés par le HCR étaient sans-abri. Ceux-ci vivent donc en grand nombre, à l'instar du requérant, dans des parcs ou des immeubles désaffectés” (vrije vertaling: het is bekend dat een volwassen mannelijke asielzoeker vrijwel geen kans maakt op een plaats in een opvangcentrum en dat volgens een onderzoek dat tussen februari en april 2010 is uitgevoerd, alle “Dublin”-asielzoekers die door de UNHCR zijn ondervraagd dakloos waren).

Als gevolg hiervan woont een groot aantal van hen, net als de asielzoeker, in parken of leegstaande gebouwen; punt 258), wees het EHRM op de moeilijkheden in het opvangsysteem voor verzoekers van internationale bescherming om te concluderen dat de Griekse autoriteiten, gelet op de bijzondere kwetsbaarheid van deze verzoekers en de algemene situatie in hun opvangsysteem, in dit geval artikel 3 van het EVRM hadden geschonden. Inzake de opvang heeft het EHRM onder meer geoordeeld dat *“les données précitées sur la capacité d'accueil relativisent l'argument du Gouvernement selon lequel la passivité du requérant est à l'origine de sa situation. En tout état de cause, étant donné la précarité et la vulnérabilité particulières et notoires des demandeurs d'asile en Grèce, la Cour est d'avis que les autorités grecques ne pouvaient se contenter d'attendre que le requérant prenne l'initiative de s'adresser à la préfecture de police pour pourvoir à ses besoins essentiels”* (vrije vertaling: Bovenvermelde gegevens over de opvangcapaciteit relativeren het argument van de regering dat verzoekers passiviteit aan de basis lag van zijn situatie. Hoe dan ook, gelet op de bijzondere en beruchte onzekerheid en kwetsbaarheid van asielzoekers in Griekenland, is het Hof van oordeel dat de Griekse autoriteiten er niet mee konden volstaan te wachten tot verzoeker het initiatief nam om zich tot het hoofdbureau van politie te wenden om in zijn basisbehoeften te voorzien) en inzake de toegang tot de arbeidsmarkt *“Il n'apparaît pas non plus à la Cour que la possession d'une carte rose ait été ou ait pu être d'une quelconque utilité en pratique au requérant. La loi prévoit certes que, munis de la carte rose, les demandeurs d'asile ont accès au marché du travail, ce qui aurait permis au requérant d'essayer de mettre un terme à sa situation et de pourvoir à ses besoins essentiels. Là encore, il ressort des rapports consultés que, pratiquement, l'accès au marché du travail comporte tant d'obstacles administratifs qu'il ne peut être considéré comme une alternative réaliste (paragraphe 160 et 172 ci dessus). A cela s'ajoutent les difficultés personnelles dues à l'absence de connaissance de la langue grecque par le requérant et à l'absence de tout réseau de soutien ainsi que le contexte général de crise économique”* (points 259 et 261 de l'arrêt précité), (vrije vertaling: “Het Hof komt evenmin tot de conclusie dat het bezit van een roze kaart voor verzoeker van enig praktisch nut was of had kunnen zijn. Weliswaar bepaalt de wet dat asielzoekers die in het bezit zijn van een roze kaart toegang hebben tot de arbeidsmarkt, hetgeen verzoeker in staat zou hebben gesteld om te proberen een einde te maken aan zijn situatie en in zijn basisbehoeften te voorzien. Ook hier blijkt uit de geraadpleegde verslagen dat de toegang tot de arbeidsmarkt in de praktijk met zoveel administratieve belemmeringen gepaard gaat dat dit niet als een realistisch alternatief kan worden beschouwd (punten 160 en 172 hierboven). Daarbij komen nog de persoonlijke moeilijkheden die te wijten zijn aan het gebrek aan kennis van de Griekse taal bij verzoeker en het ontbreken van enig ondersteunend netwerk, alsmede de algemene context van economische crisis” (punten 259 en 261 van bovengenoemd arrest), om te concluderen dat *“Au vu de ce qui précède et compte tenu des obligations reposant sur les autorités grecques en vertu de la directive Accueil (paragraphe 84 ci dessus), la Cour est d'avis qu'elles n'ont pas dûment tenu compte de la vulnérabilité du requérant comme demandeur d'asile et doivent être tenues pour responsables, en raison de leur passivité, des conditions dans lesquelles il s'est trouvé pendant des mois, vivant dans la rue, sans ressources, sans accès à des sanitaires, ne disposant d'aucun moyen de subvenir à ses besoins essentiels. La Cour estime que le requérant a été victime d'un traitement humiliant témoignant d'un manque de respect pour sa dignité et que cette situation a, sans aucun doute, suscité chez lui des sentiments de peur, d'angoisse ou d'infériorité propres à conduire au désespoir. Elle considère que de telles conditions d'existence, combinées avec l'incertitude prolongée dans laquelle il est resté et l'absence totale de perspective de voir sa situation s'améliorer, ont atteint le seuil de gravité requis par l'article 3 de la Convention”* (vrije vertaling: “In het licht van het voorgaande en gelet op de verplichtingen die op de Griekse autoriteiten rusten krachtens de richtlijn opvangvoorzieningen (punt 84 hierboven), is het Hof van oordeel dat zij niet naar behoren rekening hebben gehouden met verzoekers kwetsbaarheid als asielzoeker en dat zij door hun passiviteit verantwoordelijk moeten worden gehouden voor de omstandigheden waarin hij zich maandenlang bevond, levend op straat, zonder middelen van bestaan, zonder toegang tot sanitaire voorzieningen en zonder enige mogelijkheid om in zijn basisbehoeften te voorzien. Het Hof is van oordeel dat verzoeker een vernederende behandeling heeft ondergaan die getuigde van gebrek aan respect voor zijn waardigheid en dat deze situatie ongetwijfeld gevoelens van angst, bezorgdheid of minderwaardigheid heeft opgeroepen die tot wanhoop konden leiden. Hij is van mening dat deze levensomstandigheden, in combinatie met de langdurige onzekerheid waarin hij werd achtergelaten en het volledig ontbreken van enig vooruitzicht op verbetering van zijn situatie, de door artikel 3 van het Verdrag vereiste drempel van ernst hebben bereikt.”) (punt 263 van voormeld arrest).

Het geheel van deze rechtspraak dient dan ook zo te worden gelezen dat het gaat om personen die ongeacht hun wil en hun persoonlijke keuzes om terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie. (eigen onderlijnen)

Dit wordt bevestigd in de verschillende taalversies van het arrest Ibrahim.

In de Franse versie luidt het dat deze drempel bereikt is *“lorsque l'indifférence des autorités d'un État membre aurait pour conséquence qu'une personne entièrement dépendante de l'aide publique se trouverait, indépendamment de sa volonté et de ses choix personnels, dans une situation de dénuement matériel extrême, qui ne lui permettrait pas de faire face à ses besoins les plus élémentaires, tels que notamment ceux de se nourrir, de se laver et de se loger, et qui porterait atteinte à sa santé physique ou mentale ou la mettrait dans un état de dégradation incompatible avec la dignité humaine”*. (eigen onderlijnen)

Volgens de Engelse tekst is deze drempel bereikt *“where the indifference of the authorities of a Member State would result in a person wholly dependent on State support finding himself, irrespective of his wishes and his personal choices, in a situation of extreme material poverty that does not allow him to meet his most basic needs, such as, inter alia, food, personal hygiene and a place to live, and that undermines his physical or mental health or puts him in a state of degradation incompatible with human dignity”*. (eigen onderlijnen)

In casu wordt niet betwist dat verzoeker in Griekenland op 18 september 2019 een internationale beschermingsstatus – c.q. de vluchtelingenstatus – werd toegekend (administratief dossier (hierna: adm. doss.), stuk 7, map ‘DVZ’, ‘Eurodac Marked Hit’, en stuk 4, map met ‘Bijkomende informatie’, notities van het persoonlijk onderhoud, p. 12) en dat deze omstandigheid de basis vormde voor het nemen van de bestreden beslissing.

De Raad acht het vooreerst aangewezen om de contouren van de samenwerkingsplicht die op verwerende partij rust te verduidelijken. Overeenkomstig artikel 48/6, § 1, eerste en tweede lid, van de Vreemdelingenwet hebben de met het onderzoek van het verzoek belaste instanties tot taak om de relevante elementen van het verzoek om internationale bescherming *“met betrekking tot zijn identiteit, nationaliteit(en), leeftijd, achtergrond, ook die van de relevante familieleden, land(en) en plaats(en) van eerder verblijf, eerdere verzoeken, reisroutes, reisdocumentatie en de redenen waarom hij een verzoek om internationale bescherming indient”* in samenwerking met de verzoeker te beoordelen.

In haar aanvullende nota van 20 september 2023 overweegt verwerende partij dat zij niet gehouden is om over te gaan tot bijkomende verificaties zoals een voorafgaand onderzoek naar of analyse van de situatie van begunstigden van internationale bescherming in een andere lidstaat.

De Raad is het niet eens met dit standpunt, dat volgens hem niet alleen in strijd is met de relevante Europese en nationale wettelijke bepalingen, maar ook met recente rechtspraak van het Hof van Justitie.

Wat de precieze draagwijdte betreft van een samenwerkingsplicht in hoofde van de voor de behandeling van verzoeken om internationale bescherming in elke lidstaat verantwoordelijke autoriteiten, herinnert de Raad er allereerst aan dat, in het kader van het onderzoek van een ingeroepen schending van artikel 3 van het EVRM door de Belgische Staat wegens het blootstellen van een verzoeker om internationale bescherming aan de risico's die voortvloeien uit tekortkomingen in de asielprocedure in Griekenland, het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna: EHRM) heeft geoordeeld dat:

“(…) le refoulement indirect vers un pays intermédiaire, qui se trouve être également un Etat contractant, laisse intacte la responsabilité de l'Etat qui expulse, lequel est tenu, conformément à la jurisprudence bien établie, de ne pas expulser une personne lorsqu'il y a des motifs sérieux et avérés de croire que si on l'expulsait vers le pays de destination, elle y courrait un risque réel d'être soumise à un traitement contraire à l'article 3.

Par ailleurs, la Cour a rappelé que lorsque des Etats coopèrent dans un domaine où la protection des droits fondamentaux peut se trouver affectée, il est contraire au but et à l'objet de la Convention qu'ils soient exonérés de toute responsabilité au regard de la Convention dans le domaine d'activité concerné (voir, parmi d'autres, Waite et Kennedy c. Allemagne [GC], no 26083/94, § 67, CEDH 1999-I).

Il en résulte que lorsqu'ils appliquent le règlement Dublin, il appartient aux Etats de s'assurer que la procédure d'asile du pays intermédiaire offre des garanties suffisantes permettant d'éviter qu'un demandeur d'asile ne soit expulsé, directement ou indirectement, dans son pays d'origine sans une évaluation, sous l'angle de l'article 3 de la Convention, des risques qu'il encourt.”

(vrije vertaling: “(...) indirecte refoulement naar een tussenliggend land, dat toevallig ook een verdragsluitende staat is, laat de verantwoordelijkheid van de uitzettende staat onverlet, die volgens vaste rechtspraak verplicht is een persoon niet uit te wijzen wanneer er gegronde redenen zijn om aan te nemen dat hij bij uitzetting naar het land van bestemming een reëel risico zou lopen op een met artikel 3 strijdige behandeling.

Bovendien heeft het Hof eraan herinnerd dat wanneer staten samenwerken op een gebied waar de bescherming van de grondrechten in het gedrang kan komen, het in strijd is met het voorwerp en het doel van het Verdrag dat zij op het betrokken gebied worden vrijgesteld van elke verantwoordelijkheid uit hoofde van het Verdrag (zie onder andere Waite en Kennedy tegen Duitsland [GK], nr. 26083/94, § 67, ECHR 1999-I).

Hieruit volgt dat de lidstaten er bij de toepassing van de Dublinverordening voor moeten zorgen dat de asielprocedure van het land van doorreis voldoende waarborgen biedt om te voorkomen dat een asielzoeker direct of indirect wordt uitgezet naar zijn land van herkomst zonder dat de risico's die hij loopt vanuit het oogpunt van artikel 3 van het Verdrag zijn beoordeeld.”)

(EHRM 21 januari 2011, nr. 30696/09, *M.S.S./België en Griekenland*, punt 342)

In deze zaak oordeelde het EHRM, na te hebben vastgesteld dat talrijke rapporten op basis van veldonderzoek consequent gewag maken van praktische problemen bij de toepassing van het “Dublin”-systeem in Griekenland, van tekortkomingen in de asielprocedure en in de praktijken van refoulement, direct of indirect, op individuele of collectieve basis, dat de algemene situatie bekend was bij de Belgische autoriteiten en dat er geen reden is om de volledige bewijslast bij de verzoeker te leggen (EHRM 21 januari 2011, nr. 30696/09, *M.S.S./België en Griekenland*, punten 347-352). Het EHRM besloot tot de schending van artikel 3 van het EVRM in de volgende bewoordingen:

“Le Gouvernement soutient que, devant les autorités belges, le requérant n'a pas suffisamment individualisé le risque de ne pas avoir accès à la procédure d'asile et d'être victime d'un refoulement par les autorités grecques. La Cour estime cependant qu'il revenait précisément aux autorités belges, devant la situation telle que décrite ci-dessus, de ne pas se contenter de présumer que le requérant recevrait un traitement conforme aux exigences de la Convention mais au contraire de s'enquérir, au préalable, de la manière dont les autorités grecques appliquaient la législation en matière d'asile en pratique. Ce faisant, elles auraient pu constater que les risques invoqués par le requérant étaient suffisamment réels et individualisés pour relever de l'article 3. Le fait qu'un grand nombre de demandeurs d'asile en Grèce se trouvent dans la même situation que le requérant ne fait pas obstacle au caractère individualisé du risque invoqué, dès lors qu'il s'avère suffisamment concret et probable (voir, mutatis mutandis, Saadi, précité, § 132).”

(vrije vertaling: “De regering stelt dat verzoeker tegenover de Belgische autoriteiten het risico dat hij geen toegang zou hebben tot de asielprocedure en het slachtoffer zou worden van refoulement door de Griekse autoriteiten, niet voldoende had geïndividualiseerd. Het Hof is evenwel van oordeel dat de Belgische autoriteiten, geconfronteerd met de hierboven beschreven situatie, niet louter dienden te veronderstellen dat verzoeker een behandeling zou krijgen in overeenstemming met de vereisten van het Verdrag, maar integendeel vooraf dienden te onderzoeken hoe de Griekse autoriteiten de asielwetgeving in de praktijk toepasten. Aldus hadden zij kunnen vaststellen dat de door verzoeker aangevoerde risico's voldoende reëel en individueel waren om binnen de werkingssfeer van artikel 3 te vallen. Het feit dat een groot aantal asielzoekers in Griekenland zich in dezelfde situatie bevindt als verzoeker, sluit niet uit dat het ingeroepen risico geïndividualiseerd is, mits het voldoende concreet en waarschijnlijk is (zie mutatis mutandis Saadi, reeds aangehaald, § 132”).)

(EHRM 21 januari 2011, nr. 30696/09, *M.S.S./België en Griekenland*, punt 359)

Het EHRM overwoog in deze zaak tevens:

“362. Le requérant allègue qu'en le renvoyant en Grèce en application du règlement « Dublin » les autorités belges l'ont exposé, en raison des conditions de détention et d'existence réservées aux demandeurs d'asile, à des traitements prohibés par l'article 3 de la Convention précitée.

363. Le Gouvernement conteste cette thèse de la même manière qu'il s'oppose à voir une violation de l'article 3 du chef de l'expulsion du requérant et du risque subséquent résultant de la défaillance de la procédure d'asile.

364. La Cour considère que le requérant formule sur le terrain de l'article précité de la Convention des allégations posant des questions de droit et de fait complexes qui ne peuvent être tranchées qu'après un examen au fond de la requête. Il s'ensuit que cette partie de la requête n'est pas manifestement mal fondée au sens de l'article 35 § 3 de la Convention. Aucun autre motif d'irrecevabilité n'ayant été relevé, elle doit être déclarée recevable.

365. Sur le fond, la Cour rappelle que, selon sa jurisprudence constante, l'expulsion d'un demandeur d'asile par un État contractant peut soulever un problème au regard de l'article 3, donc engager la responsabilité de l'État en cause au titre de la Convention, lorsqu'il y a des motifs sérieux et avérés de croire que l'intéressé courra, dans le pays de destination, un risque réel d'être soumis à la torture ou à des peines ou traitements inhumains ou dégradants.

Dans ce cas, l'article 3 implique l'obligation de ne pas expulser la personne en question vers ce pays (Soering c. Royaume-Uni, arrêt du 7 juillet 1989, série A n° 161, §§ 90-91, Vilvarajah et autres c. Royaume-Uni, arrêt du 30 octobre 1991, série A n° 125, § 103, H.L.R. c. France, arrêt du 29 avril 1997, Recueil 1997-III, § 34, Jabari précité, § 38, Salah Sheekh c. Pays-Bas, n° 1948/04, § 135, CEDH 2007-I (extraits), n° 1948/04, Saadi précité, § 152).

366. En l'espèce, la Cour a déjà conclu au caractère dégradant des conditions de détention qu'a subies le requérant et les conditions dans lesquelles il a vécu en Grèce (paragraphe 233, 234, 263 et 264 ci-dessus). Elle relève que, avant le transfert du requérant, ces faits étaient notoires et faciles à vérifier à partir d'un grand nombre de sources (paragraphe 162-164 ci-dessus). Elle tient également à souligner qu'il ne saurait d'aucune manière être reproché au requérant de ne pas avoir informé les autorités administratives belges des raisons pour lesquelles il ne souhaitait pas être transféré en Grèce. Elle a en effet constaté que la procédure devant l'Office des étrangers ne permettait pas d'en faire état et que les autorités belges appliquaient le règlement « Dublin » de façon automatique (paragraphe 352 ci-dessus).

367. Se fondant sur ces conclusions et les devoirs qui pèsent sur les Etats en vertu de l'article 3 de la Convention en matière d'expulsion, la Cour considère qu'en expulsant le requérant vers la Grèce, les autorités belges l'ont exposé en pleine connaissance de cause à des conditions de détention et d'existence constitutives de traitements dégradants.

368. Dès lors il y a eu violation de l'article 3 de la Convention."

(vrije vertaling: "362. Verzoeker stelt dat de Belgische autoriteiten, door hem op grond van de Dublinverordening naar Griekenland terug te sturen, hem hebben blootgesteld aan een door artikel 3 van het Verdrag verboden behandeling, gelet op de aan asielzoekers voorbehouden detentie- en leefomstandigheden.

363. De Regering betwist dit argument op dezelfde wijze als zij zich verzet tegen een schending van artikel 3 wegens de uitwijzing van verzoeker en het latere risico als gevolg van het afwijzen van de asielprocedure.

364. Het Hof is van oordeel dat de beweringen van de verzoeker in het kader van bovengenoemd artikel van het Verdrag complexe juridische en feitelijke vragen doen rijzen die slechts kunnen worden beantwoord na een onderzoek van de gegrondheid van het verzoek. Hieruit volgt dat dit deel van het verzoek niet kennelijk ongegrond is in de zin van artikel 35, lid 3, van het Verdrag. Aangezien geen andere niet-ontvankelijkheidsgrond is aangevoerd, moet het ontvankelijk worden verklaard.

365. Wat de grond van de zaak betreft, herinnert het Hof eraan dat, volgens zijn vaste rechtspraak, de uitzetting van een asielzoeker door een Verdragsluitende Staat een probleem in de zin van artikel 3 kan doen rijzen, en dus de verantwoordelijkheid van de betrokken Staat uit hoofde van het Verdrag kan doen ontstaan, wanneer er gegronde redenen zijn om aan te nemen dat de betrokkene in het land van bestemming een reëel risico zou lopen om aan folteringen of aan onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen te worden onderworpen. In dergelijke gevallen houdt artikel 3 de verplichting in de betrokkene niet uit te zetten. (...).

366. In het onderhavige geval heeft het Hof reeds vastgesteld dat de omstandigheden van detentie waaraan verzoeker werd onderworpen en de omstandigheden waarin hij in Griekenland verbleef vernederend waren (zie de punten 233, 234, 263 en 264 hierboven). Zij merkt op dat deze feiten vóór verzoekers overbrenging algemeen bekend waren en gemakkelijk konden worden nagevolgd aan de hand van een groot aantal bronnen (zie de punten 162-164). Zij wenst ook te benadrukken dat verzoeker geenszins kan worden verweten dat hij de Belgische administratieve autoriteiten niet in kennis heeft gesteld van de redenen waarom hij niet naar Griekenland wenste te worden overgebracht. Hij merkt op dat de procedure voor de vreemdelingendienst niet toeliet dergelijke informatie te verstrekken en dat de Belgische autoriteiten de Dublinverordening automatisch toepasten (zie punt 352 hierboven).

367. Op basis van deze vaststellingen en de verplichtingen die krachtens artikel 3 van het Verdrag op de staten rusten met betrekking tot uitzetting, is het Hof van oordeel dat de Belgische autoriteiten, door verzoeker naar Griekenland uit te wijzen, hem welbewust hebben blootgesteld aan detentie- en leefomstandigheden die een vernederende behandeling vormen.

368. Er is dus sprake van een schending van artikel 3 van het Verdrag.")

(EHRM 21 januari 2011, nr. 30696/09, M.S.S./België en Griekenland, punten 362-368)

In navolging van dit arrest oordeelde het Hof van Justitie in dezelfde zin:

"Artikel 4 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie moet aldus worden uitgelegd dat de lidstaten, daaronder begrepen de nationale rechterlijke instanties, een asielzoeker niet aan de "verantwoordelijke lidstaat" in de zin van verordening nr. 343/2003 mogen overdragen wanneer zij niet onkundig kunnen zijn van het feit dat de fundamentele tekortkomingen van de asielprocedure en de opvangvoorzieningen voor asielzoekers in deze lidstaat ernstige, op feiten berustende gronden vormen om aan te nemen dat de asielzoeker een reëel risico zal lopen op onmenselijke of vernederende behandelingen in de zin van deze bepaling."

In navolging van deze rechtspraak werd in de verordening nr. 604/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming dat door een onderdaan van een derde land of een staatloze bij een van de lidstaten wordt ingediend een nieuw artikel 3, § 2, tweede lid, als volgt verwoord:

“Indien het niet mogelijk is een verzoeker over te dragen aan de lidstaat die in de eerste plaats als verantwoordelijke lidstaat is aangewezen, omdat ernstig moet worden gevreesd dat de asielprocedure en de opvangvoorzieningen voor verzoekers in die lidstaat systeemfouten bevatten die resulteren in onmenselijke of vernederende behandelingen in de zin van artikel 4 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, blijft de lidstaat die met het bepalen van de verantwoordelijke lidstaat is belast de criteria van hoofdstuk III onderzoeken teneinde vast te stellen of een andere lidstaat als verantwoordelijke lidstaat kan worden aangewezen.”

Hierop heeft het Hof van Justitie als gevolg geoordeeld:

“87. Ofschoon artikel 3, lid 2, tweede alinea, van de Dublin III-verordening slechts ziet op de situatie die aan de oorsprong heeft gelegen van het arrest van 21 december 2011, N. S. e.a. (C-411/10 en C-493/10, EU:C:2011:865), met name die waarin het reële risico op onmenselijke of vernederende behandeling, in de zin van artikel 4 van het Handvest, voortvloeit uit de systeemfouten in de asielprocedure en de opvangvoorzieningen voor personen die om internationale bescherming verzoeken, in de lidstaat die ingevolge die verordening verantwoordelijk is voor de behandeling van het verzoek, volgt niettemin uit de punten 83 en 84 van het onderhavige arrest en uit het in dat artikel 4 neergelegde algemene en absolute verbod dat de overdracht van een verzoeker aan die lidstaat uitgesloten is telkens wanneer er ernstige, op feiten berustende gronden bestaan om aan te nemen dat de asielzoeker een dergelijk risico zal lopen bij zijn overdracht of als gevolg daarvan.

88. Of de betrokken persoon wegens zijn overdracht aan de verantwoordelijke lidstaat in de zin van de Dublin III-verordening een ernstig risico loopt op onmenselijke of vernederende behandeling op het moment zelf van de overdracht, dan wel tijdens de asielprocedure of na afloop daarvan, is voor de toepassing van artikel 4 van het Handvest dan ook niet van belang.

89. Zoals de verwijzende rechter heeft opgemerkt, berusten het gemeenschappelijk Europees asielstelsel en het beginsel van wederzijds vertrouwen immers op de waarborg dat de toepassing van dat stelsel op geen enkel moment en op geen enkele wijze een ernstig risico meebrengt van schendingen van artikel 4 van het Handvest. Het zou dienaangaande tegenstrijdig zijn als het bestaan van een dergelijk risico tijdens de asielprocedure een overdracht zou verhinderen, terwijl datzelfde risico zou worden aanvaard wanneer aan het einde van deze procedure internationale bescherming wordt toegekend.”

(HvJ 19 maart 2019, C-163/17, Abubacarr Jawo / Bundesrepublik Deutschland, punten 87-89)

Aangezien het onderzoek naar de onmenselijke en vernederende behandeling die wordt ingeroepen door een verzoeker om internationale bescherming in geval van overdracht naar de lidstaat die verantwoordelijk is voor zijn verzoek om internationale bescherming, enerzijds, en het onderzoek naar onmenselijke en vernederende behandeling die wordt ingeroepen door een verzoeker die daarentegen al een internationale beschermingsstatus geniet in een andere lidstaat, anderzijds, wordt uitgevoerd onder verwijzing naar hetzelfde algemene Unierechtelijke beginsel, met name het beginsel van wederzijds vertrouwen, is de Raad van oordeel dat de hierboven genoemde lessen van het EHRM en het Hof van Justitie ook in de onderhavige zaak naar analogie moeten worden toegepast.

In de bestreden beslissing en in haar aanvullende nota van 20 september 2023 beroept verwerende partij zich op de volgende overweging in het arrest *Ibrahim* van het Hof van Justitie:

“Wanneer de rechter bij wie beroep wordt ingesteld tegen een besluit waarbij een nieuw verzoek om internationale bescherming is afgewezen wegens niet-ontvankelijkheid, over gegevens beschikt die de verzoeker heeft overgelegd om aan te tonen dat er in de lidstaat die reeds subsidiaire bescherming heeft verleend, een dergelijk risico bestaat, is deze rechter dan ook ertoe gehouden om op basis van objectieve, betrouwbare, nauwkeurige en naar behoren bijgewerkte gegevens en afgemeten aan het beschermingsniveau van de door het Unierecht gewaarborgde grondrechten, te oordelen of er sprake is van tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken (zie naar analogie arrest van heden, Jawo, C-163/17, punt 90 en aldaar aangehaalde rechtspraak).”
(HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim* e.a./ Bundesrepublik Deutschland, punt 88)

Verwerende partij benadrukt dus aan de ene kant dat het de verantwoordelijkheid is van de verzoeker, en niet die van de asielinstanties, om de noodzakelijke concrete elementen aan te reiken om het vermoeden dat hij zich kan beroepen op de bescherming die hem in een andere EU-lidstaat werd toegekend te ontkrachten. Anderzijds, ter terechtzitting, erkent verwerende partij dat er, gezien de ernst van de huidige situatie in Griekenland voor personen die internationale bescherming genieten en gezien de talrijke nationale en internationale rapporten die de ernst van deze situatie al jaren belichten, een zekere plicht tot samenwerking op haar rust met inachtneming van de rechtspraak van het EHRM in de zaak *M.S.S. tegen België en Griekenland*. Verwerende partij refereert in de bijlage van haar op 20 september 2023 op de Raad neergelegde aanvullende nota overigens aan meerdere recente internationale rapporten over de actuele situatie van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. Zij onderlijnt echter ter terechtzitting dat deze situatie specifiek is en eigen is aan de situatie in Griekenland en dat zij, bij gebrek aan gelijkaardige informatie in de andere EU-lidstaten, niet gehouden is tot een dergelijke plicht tot samenwerking wanneer zij in toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet beslissingen houdende een niet-ontvankelijk verzoek neemt ten aanzien van verzoekers om internationale bescherming die reeds van internationale bescherming genieten in een andere EU-lidstaat – dan Griekenland – en die geen enkel concreet element aanbrengen dat van aard is om het vermoeden volgens hetwelk zij zich kunnen beroepen op de bescherming die hen in een andere EU-lidstaat wordt verleend te weerleggen.

De Raad kan dit standpunt, gezien de recente rechtspraak van het Hof van Justitie, niet bijtreden.

In het arrest *Addis* benadrukt het Hof van Justitie het belang van een persoonlijk onderhoud over de ontvankelijkheid van een verzoek om internationale bescherming om een verzoeker in staat te stellen alle persoonlijke elementen aan te reiken die het bestaan van een risico op behandeling in strijd met artikel 4 van het Handvest kunnen bevestigen in geval van terugkeer naar de lidstaat waar hij al internationale bescherming geniet, en dat de autoriteiten van een EU-lidstaat, wanneer zulke elementen zijn voorgelegd, ertoe gehouden zijn het risico op basis van pertinente informatie te evalueren. Het Hof van Justitie stelt:

“52. Wanneer de autoriteiten van een lidstaat over gegevens beschikken die de verzoeker heeft overgelegd om aan te tonen dat er een dergelijk risico bestaat in de lidstaat die reeds internationale bescherming heeft verleend, zijn deze autoriteiten er dan ook toe gehouden om op basis van objectieve, betrouwbare, nauwkeurige en naar behoren bijgewerkte gegevens en afgemeten aan het beschermingsniveau van de door het Unierecht gewaarborgde grondrechten, te beoordelen of er daadwerkelijk sprake is van tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken (zie naar analogie arrest van 19 maart 2019, Ibrahim e.a., C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, EU:C:2019:219, punt 88, en beschikking van 13 november 2019, Hamed en Omar, C-540/17 en C-541/17, niet gepubliceerd, EU:C:2019:964, punt 38). Voorts kan niet volledig worden uitgesloten dat een persoon die om internationale bescherming verzoekt, kan aantonen dat sprake is van buitengewone omstandigheden die specifiek hemzelf betreffen en die ertoe kunnen leiden dat hij bij terugzending naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft toegekend, wegens zijn bijzondere kwetsbaarheid wordt blootgesteld aan een risico op een behandeling die strijdig is met artikel 4 van het Handvest (zie in die zin arrest van 19 maart 2019, Jawo, C-163/17, EU:C:2019:218, punt 95).

53. Hieruit volgt dat een dergelijk risico moet worden beoordeeld nadat de verzoeker in de gelegenheid is gesteld om alle, met name persoonlijke, elementen te presenteren die kunnen bevestigen dat dat risico bestaat.

54. Het persoonlijk onderhoud over de ontvankelijkheid van het verzoek als bedoeld in artikel 14, lid 1, en artikel 34, lid 1, van de procedurerichtlijn is aldus van fundamenteel belang om te verzekeren dat artikel 33, lid 2, onder a), van deze richtlijn feitelijk volledig in overeenstemming met artikel 4 van het Handvest wordt toegepast. Aan de hand van dit onderhoud kan de beslissingsautoriteit namelijk de specifieke situatie van de verzoeker en diens mate van kwetsbaarheid beoordelen en zich ervan vergewissen dat de verzoeker is verzocht alle elementen te verstrekken waarmee kan worden aangetoond dat hij bij terugzending naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft verleend wordt blootgesteld aan een risico op behandelingen die strijdig zijn met dit artikel 4.”

(HvJ 16 juli 2020, C-517/17, *Milkiyas Addis / Bundesrepublik Deutschland*, pt. 52-54)

In een recentere zaak ging het Hof van Justitie, bijeengekomen in Grote Kamer, verder in op de plicht tot samenwerking van de autoriteiten van de EU-lidstaten en oordeelde het als volgt:

“29. Bijgevolg moet in het kader van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel worden aangenomen dat de behandeling van personen die om internationale bescherming verzoeken, in elke lidstaat in overeenstemming is met de vereisten van het Handvest, het Verdrag van Genève en het op 4 november 1950 te Rome ondertekende Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden. Dit is met name het geval bij de toepassing van artikel 33, lid 2, onder a), van richtlijn 2013/32, dat in het kader van de bij die richtlijn ingevoerde gemeenschappelijke asielprocedure een uitdrukking van het beginsel van wederzijds vertrouwen vormt (arrest van 19 maart 2019, Ibrahim e.a., C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, EU:C:2019:219, punt 85 en aldaar aangehaalde rechtspraak).

30. Toch kan niet worden uitgesloten dat de werking van dit stelsel in de praktijk in een bepaalde lidstaat grote moeilijkheden ondervindt, waardoor een ernstig risico ontstaat dat personen die om internationale bescherming verzoeken, in die lidstaat worden behandeld op een wijze die hun grondrechten schendt (zie in die zin arrest van 19 maart 2019, Ibrahim e.a., C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, EU:C:2019:219, punt 86 en aldaar aangehaalde rechtspraak).

31. Uit de punten 29 en 30 van het onderhavige arrest volgt dat de autoriteiten van een lidstaat de hun bij artikel 33, lid 2, onder a), van richtlijn 2013/32 geboden mogelijkheid niet kunnen uitoefenen wanneer zij – op basis van objectieve, betrouwbare, nauwkeurige en naar behoren bijgewerkte gegevens en afgemeten aan het beschermingsniveau van de door het Unierecht gewaarborgde grondrechten – tot de conclusie zijn gekomen dat er in de lidstaat waar de derdelander reeds internationale bescherming geniet sprake is van tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen personen raken, en dat er, gelet op deze tekortkomingen, zwaarwegende en op feiten berustende gronden bestaan om aan te nemen dat deze derdelander een reëel gevaar zal lopen om te worden onderworpen aan een onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest (zie in die zin arresten van 19 maart 2019, Jawo, C-163/17, EU:C:2019:218, punten 85-90, en 19 maart 2019, Ibrahim e.a., C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, EU:C:2019:219, punt 92).”

(HvJ 22 februari 2022, C-483/20, XXXX / Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen, punten 29-31)

In dit arrest benadrukt het Hof van Justitie dat de autoriteiten van een EU-lidstaat verplicht zijn om op basis van objectieve, betrouwbare, nauwkeurige en naar behoren bijgewerkte gegevens een evaluatie te maken van het risico dat de verzoeker in de lidstaat die hem de internationale beschermingsstatus heeft verleend zou lopen om aan een onmenselijke en vernederende behandeling te worden onderworpen vanwege tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen personen raken. Wanneer zulk risico bestaat, kunnen deze autoriteiten geen gebruik maken van de mogelijkheid om een verzoek om internationale bescherming dat is ingediend door een verzoeker die in een andere EU-lidstaat al internationale bescherming geniet niet-ontvankelijk te verklaren.

In juni 2023 heeft het Hof van Justitie zich recent uitgesproken over de draagwijdte van de samenwerkingsplicht waartoe de autoriteiten van de EU-lidstaten op grond van artikel 4 van de richtlijn 2011/95/EU verplicht zijn. Zo onderlijnt het Hof van Justitie in een arrest van 29 juni 2023:

“54. Uit de in de punten 48 tot en met 53 van dit arrest in herinnering gebrachte rechtspraak volgt dat de in artikel 4, lid 1, van richtlijn 2004/83 bedoelde samenwerkingsplicht inhoudt dat de beslissingsautoriteit, in casu het IPO, de verzoeken niet naar behoren kan behandelen en bijgevolg een verzoek niet ongegrond kan verklaren zonder op het tijdstip waarop een beslissing inzake het verzoek wordt genomen rekening te houden met, ten eerste, alle relevante feiten betreffende de algemene situatie in het land van herkomst en, ten tweede, alle relevante elementen die verband houden met de individuele status en de persoonlijke situatie van de verzoeker.

55. Wat de relevante feiten betreffende de algemene situatie in het land van herkomst betreft, volgt uit een gezamenlijke lezing van artikel 4, lid 1, van richtlijn 2004/83 en artikel 8, lid 2, onder b), van richtlijn 2005/85 dat de lidstaten ervoor moeten zorgen dat er nauwkeurige en actuele informatie wordt verzameld over de algemene situatie in de landen van herkomst van asielzoekers en, waar nodig, in de landen van doorreis (arrest van 22 november 2012, M., C-277/11, EU:C:2012:744, punt 67).”

(HvJ 29 juni 2023, C-756/21, X / International Protection Appeals Tribunal, Minister for Justice and Equality, Ierland, Attorney General, pt. 54-55)

Gezien de recente rechtspraak van het Hof van Justitie over de samenwerkingsplicht van de voor de behandeling van verzoeken om internationale bescherming verantwoordelijke autoriteiten, in het bijzonder in de zaken die betrekking hebben op de draagwijdte van deze samenwerkingsplicht wanneer het beginsel van wederzijds vertrouwen een vermoeden vestigt dat alle lidstaten een gelijkwaardige bescherming bieden aan begunstigden van een internationale beschermingsstatus die door één van deze staten is verleend, is de Raad van oordeel dat de door verwerende partij verdedigde these dat het enkel aan de verzoeker toekomt om concrete elementen aan te dragen die het bestaan van een risico op behandelingen in strijd met artikel 4 van het Handvest moeten aantonen niet kan worden gevolgd.

De Raad erkent dat het in beginsel aan de verzoeker is om elementen aan te dragen die kunnen aantonen dat er ernstige redenen zijn om aan te nemen dat hij in geval van terugkeer naar de lidstaat waar hij de status van internationale bescherming heeft verkregen zou worden blootgesteld aan een reëel risico op een onmenselijke of vernederende behandeling. Dit uitgangspunt mag er echter niet toe leiden dat op de verzoeker een buitensporige bewijslast rust, gezien de moeilijkheden waarmee hij als verzoeker om internationale bescherming kan worden geconfronteerd bij het vaststellen van de feiten, noch dat verwerende partij wordt ontslagen van de samenwerkingsplicht waartoe zij in dit kader wettelijk gehouden is. De Raad is van oordeel dat van de verzoeker kan worden geëist dat hij zijn eigen persoonlijke situatie voldoende aantoont, op basis van zijn verklaringen en, indien mogelijk, op basis van de bewijsstukken waarover hij beschikt. Er kan echter niet worden verwacht dat hij objectieve, betrouwbare, nauwkeurige en naar behoren bijgewerkte informatie verstrekt die het mogelijk maakt om het bestaan van tekortkomingen in de lidstaat die hem de internationale beschermingsstatus heeft verleend of de ernst van het risico dat hij loopt bij terugkeer naar deze lidstaat aan te tonen. Zulke stappen vallen onder de verantwoordelijkheid van de bevoegde autoriteit in het kader van haar samenwerkingsplicht (zie in deze zin de conclusies van de advocaat-generaal Jean Richard van het Hof van Justitie van 13 juli 2023 in de zaak C-392/22, X / *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid*).

Deze zienswijze verzoent de arresten *Ibrahim, Jawo* en *Addis* van het Hof van Justitie, die de verplichting voor de verzoeker onderstrepen om alle concrete en relevante elementen naar voren te brengen tijdens zijn persoonlijk onderhoud, met het arrest XXXX tegen de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen, geveld in Grote Kamer, dat duidelijk stelt *“dat de autoriteiten van een lidstaat de hun bij artikel 33, lid 2, onder a), van richtlijn 2013/32 geboden mogelijkheid niet kunnen uitoefenen wanneer zij – op basis van objectieve, betrouwbare, nauwkeurige en naar behoren bijgewerkte gegevens en afgemeten aan het beschermingsniveau van de door het Unierecht gewaarborgde grondrechten – tot de conclusie zijn gekomen dat er in de lidstaat waar de derdelander reeds internationale bescherming geniet sprake is van tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen personen raken, en dat er, gelet op deze tekortkomingen, zwaarwegende en op feiten berustende gronden bestaan om aan te nemen dat deze derdelander een reëel gevaar zal lopen om te worden onderworpen aan een onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest”*.

Bijgevolg kan verwerende partij zich niet onttrekken van haar verplichting om objectieve, betrouwbare, nauwkeurige en naar behoren bijgewerkte gegevens te verzamelen over de situatie van personen die internationale bescherming genieten in deze lidstaat en de slechte behandeling waaraan zij het risico lopen te worden blootgesteld in geval van terugkeer naar deze lidstaat. Dit knelt des te meer daar verzoeker voor het nemen van de bestreden beslissing uitdrukkelijk had gewezen op zijn moeilijke levensomstandigheden in Griekenland. Aldus had verwerende partij voor het nemen van de bestreden beslissing uit eigen beweging het door verzoeker ingeroepen risico in het licht van objectieve landeninformatie moeten onderzoeken.

Te dezen blijkt niet dat verwerende partij tot een dergelijk onderzoek is overgegaan, hoewel zij daartoe op basis van de samenwerkingsplicht gehouden was.

Dit neemt niet weg dat de Raad in de huidige stand van zaken vaststelt dat, ten gevolge een vraag op basis van artikel 39/62 van de Vreemdelingenwet om hieraan tegemoet te komen, de beide partijen bronnen hebben overgemaakt die tegemoetkomen aan de door het Hof van Justitie gestelde vereisten.

Wat dit betreft, onderstreept de Raad dat “(w)anneer de rechter bij wie beroep wordt ingesteld tegen een besluit waarbij een nieuw verzoek om internationale bescherming is afgewezen wegens niet-ontvankelijkheid, over gegevens beschikt die de verzoeker heeft overgelegd om aan te tonen dat er in de lidstaat die reeds subsidiaire bescherming heeft verleend, een dergelijk risico bestaat, (...) deze rechter dan ook ertoe gehouden (is) om op basis van objectieve, betrouwbare, nauwkeurige en naar behoren bijgewerkte gegevens en afgemeten aan het beschermingsniveau van de door het Unierecht gewaarborgde grondrechten, te oordelen of er sprake is van tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken” (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland*, pt. 88).

Bijgevolg is de Raad van oordeel dat hij *in casu* op basis van de hem ter beschikking gestelde bronnen kan nagaan of er in de EU-lidstaat die verzoeker de internationale beschermingsstatus heeft verleend, *in casu* Griekenland, sprake is van tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken.

De Raad onderzoekt de situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland op basis van de meest recente informatie waarover hij in de huidige fase van de procedure beschikt, namelijk:

- het “*Country Report: Greece. Update 2022*” van AIDA/ECRE van 8 juni 2023;
- het “*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*” van het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken van juni 2022;
- het rapport “*Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights*” van RSA/PRO ASYL van maart 2023.

De Raad stelt vast dat in de verschillende rapporten de huidige situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland wordt onderzocht, zowel wat betreft de inhoud van de in de artikelen 24 tot en met 35 van richtlijn 2011/95/EU bedoelde voordelen waarop zij als begunstigden van internationale bescherming aanspraak maken als wat betreft de toegang tot deze voordelen.

Uit de door de partijen verstrekte informatie blijkt duidelijk dat de situatie van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland de laatste jaren steeds moeilijker is geworden op het vlak van huisvesting, werkgelegenheid en toegang tot de sociale en gezondheidszorgdiensten.

Uit de beschikbare informatie blijkt dat het beleid van de Griekse autoriteiten erop gericht is van begunstigden van internationale bescherming te verwachten dat zij zelfstandig zijn en voor hun eigen bestaansmiddelen zorgen, terwijl zij belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels moeten overwinnen om toegang te krijgen tot bepaalde officiële documenten en zij – zeker wanneer zij terugkeren uit een andere lidstaat en niet (meer) over geldige verblijfsdocumenten beschikken – geconfronteerd worden met substantiële belemmeringen om hun rechten voor een potentieel lange periode te kunnen doen gelden. Dit betekent dat het voor statushouders moeilijk kan zijn om zelfstandig hun rechten te doen gelden en in de meest elementaire behoeften als voedsel, onderdak en stromend water te voorzien.

Het verkrijgen en vernieuwen van bepaalde documenten blijken vaak complex te zijn, waarbij dergelijke administratieve obstakels veel begunstigden ervan weerhouden de documenten te verkrijgen die nodig zijn voor de toegang tot fundamentele socio-economische basisrechten zoals de gezondheidszorg, huisvesting, sociale zekerheid, de arbeidsmarkt, onderwijs, het openen van een bankrekening en zelfs juridische bijstand onder dezelfde voorwaarden als onderdanen (rapport “*Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights*” van RSA/PRO ASYL van maart 2023, p. 5-6). Het al dan niet beschikken over een Griekse verblijfsvergunning (ADET) is belangrijk voor de vraag of begunstigden van een internationale beschermingsstatus in Griekenland het risico lopen dakloos te worden en, in dat geval, in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Het bezit van een geldige ADET is een voorwaarde voor het verkrijgen van een Grieks fiscaal registratienummer (AFM), dat het openen van een bankrekening, de huur van onroerend goed of zelfs het verkrijgen van een sociale zekerheidsnummer (AMKA) mogelijk maakt. De afgifte van een AMKA vormt dan weer een voorwaarde voor toegang tot de gezondheidszorg en de arbeidsmarkt. Volgens een recente nieuwe regeling moet de beslissing tot afgifte van de ADET *in principe* worden opgenomen in de beslissing tot toekenning van de internationale beschermingsstatus die door de asielautoriteiten of door de beroepsinstantie wordt afgegeven. Overeenkomstig een recente omzendbrief van het Griekse Ministerie van Migratie en Asiel van 31 januari 2023 moet de beslissing tot afgifte van een ADET in ieder geval aan de begunstigde worden meegedeeld op dezelfde dag als de beslissing inzake het verzoek om internationale bescherming.

Vervolgens moet binnen de zes maanden online een afspraak worden gemaakt met de bevoegde diensten van de Griekse politie om de nodige documenten voor de daadwerkelijke afgifte van een ADET voor te leggen. Hier geldt een gemiddelde wachttijd van twee weken. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen. Het duurt vervolgens 1,5 maand vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden hiervan niet persoonlijk verwittigd. Wekelijks verschijnen er online lijsten met de zaaknummers waarvan de ADET-kaarten klaar liggen om te worden afgehaald.

Meerdere bronnen geven aan dat de begunstigden van een internationale beschermingsstatus zich in Griekenland in een nog meer precaire situatie bevinden dan verzoekers om internationale bescherming en dat de huisvestingsmogelijkheden voor begunstigden zeer beperkt zijn waardoor zij het risico lopen dakloos te worden:

“Meerdere bronnen concluderen dat statushouders in een slechtere positie verkeren ten opzichte van personen die nog in de asielprocedure zitten. Zo zijn er voor statushouders minder opties als het gaat om huisvesting in vergelijking met asielzoekers.”

(“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland” van het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken van juni 2022, p. 32)

De situatie van statushouders in Griekenland en bij hun terugkeer is dus zeer precair en problematisch, wat onder meer te wijten is aan de administratieve obstakels op het vlak van onder meer toegang tot huisvesting, werkgelegenheid en socio-economische en medische hulp waarmee zij worden geconfronteerd en waardoor zij in rampzalige levensomstandigheden kunnen terechtkomen.

Wat in de eerste plaats de huisvestingsproblematiek betreft, blijkt uit de informatie waarover de Raad beschikt dat van begunstigden van een internationale beschermingsstatus wordt verwacht dat zij het opvangcentrum waar zij verbleven dertig dagen na het verkrijgen van hun status verlaten en dat zij daarna zelf op zoek gaan naar huisvesting (rapport *“Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights”* van RSA/PRO ASYL van maart 2023, p. 23-25).

Het enige officiële integratieprogramma in Griekenland, dat betrekking had op de periode van juli 2019 tot juli 2022, is het programma van HELIOS (*Hellenic Integration Support for Beneficiaries of International Protection*), opgezet door de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) in samenwerking met een aantal niet-gouvernementele organisaties. Sinds 2022 wordt dit programma in afwachting van opname in het Europees Sociaal Fonds tijdelijk uit nationale fondsen gefinancierd en wordt het door de autoriteiten verlengd. De laatste verlenging die wordt vermeld in de informatie waarover de Raad beschikt, was eind mei 2023. De inschrijving voor dit integratieprogramma moet gebeuren binnen het jaar volgend op het toekennen van de internationale beschermingsstatus. Als gevolg hiervan worden statushouders die zich niet langer in Griekenland bevonden toen hen de internationale beschermingsstatus werd verleend of die de noodzakelijke formaliteiten niet binnen deze periode van één jaar hebben vervuld uitgesloten van het programma.

Het HELIOS-programma biedt op zich geen huisvesting. In het kader van dit programma wordt financiële steun geboden aan begunstigden om hun huur te betalen, op voorwaarde dat zij reeds een huurcontract hebben afgesloten voor een periode van meer dan zes maanden en dat zij beschikken over een bankrekening. Deze financiële ondersteuning wordt geboden voor een periode van zes tot twaalf maanden, afhankelijk van de datum van indiening van de vereiste documenten. Het bedrag varieert van 230 euro voor een alleenstaande volwassene tot 800 euro voor een gezin van zes personen (met een toeslag om de waarborgsom en de installatiekosten in de nieuwe woning te dekken). Naast de voorwaarde van het hebben van een AFM (het fiscaal registratienummer) en een bankrekening, wordt de toegang tot huisvesting belemmerd door ernstige obstakels die verband houden met discriminatie en een gebrek aan betaalbare huisvesting. Bovendien moeten begunstigden, naast de huur, de facturen voor openbare diensten en andere uitgaven, zoals voedsel, zelf betalen. Bijgevolg is de hulp die begunstigden in het kader van het HELIOS-programma ontvangen vaak onvoldoende om hun levensonderhoud te garanderen.

Het risico om in een situatie van dakloosheid terecht te komen is voor begunstigden van internationale bescherming in Griekenland dus zeer groot, aangezien de toegang tot documenten en middelen die nodig zijn om huisvesting te bekomen niet mogelijk is binnen de periode van 30 dagen waarin zij hun opvangplaats moeten verlaten na het verkrijgen van internationale bescherming. Dit risico is nog toegenomen door de beëindiging van het ESTIA-programma, nu de begunstigden van dit programma dakloos zijn geworden. Zelfs begunstigden die het HELIOS-programma hebben doorlopen, dreigen opnieuw dakloos te worden nadat hun huurtoeslag is geëindigd.

Zij kunnen niet langer een woning huren en de meesten van hen bevinden zich op straat. Begunstigden die als niet-geregistreerde bewoners in de kampen verblijven, hebben geen toegang tot voedsel of andere diensten.

Begunstigden van een internationale beschermingsstatus kunnen in theorie toegang krijgen tot tijdelijke opvangcentra voor daklozen die onderdak bieden voor drie tot zes maanden. Deze opvangcentra zijn echter niet uitsluitend bestemd voor begunstigden van een internationale beschermingsstatus en de toegang kan voor hen door tal van factoren, zoals het feit dat sommige centra alleen mensen accepteren die Grieks of Engels spreken, het feit dat gezinnen er niet worden aanvaard, het feit dat mensen met psychische stoornissen er niet worden toegelaten of het feit dat deze centra hun volledige capaciteit al bijna hebben bereikt, in de praktijk beperkt zijn. Sommige opvangcentra bieden alleen slaapzalen aan en eisen daarom dat de bewoners overdag naar buiten gaan, terwijl de duur van het verblijf in de slaapzalen niet langer kan zijn dan vijftien dagen tot een maand.

Wat de toegang tot werk betreft, voorziet de Griekse wet in een volledige en automatische toegang voor begunstigden van een internationale beschermingsstatus onder dezelfde voorwaarden als de nationale onderdanen, zonder de verplichting om een werkvergunning te verkrijgen.

In de praktijk moet echter rekening worden gehouden met hoge werkloosheidscijfers en extra obstakels als gevolg van de concurrentie met Griekssprekende werknemers, waarbij onderdanen van derde landen oververtegenwoordigd zijn in de werkloosheidsstatistieken. Veel begunstigden van een internationale beschermingsstatus zijn werkzaam in de informele economie, waardoor zij geen toegang hebben tot de sociale zekerheid, kwetsbaarder zijn en in bepaalde gevallen aan boetes worden blootgesteld.

Ook als steunprogramma's worden voorzien in het kader van de nationale strategie voor de integratie van begunstigden van internationale bescherming, blijkt uit de informatie waarover de Raad beschikt dat de door deze programma's voorziene acties in de praktijk niet worden uitgevoerd (*"Country Report: Greece. Update 2022"* van AIDA/ECRE van 8 juni 2023, p. 247). Uit deze informatie blijkt ook dat er voor begunstigden een aanzienlijk gebrek is aan informatie over de toegang tot de arbeidsmarkt.

Ten slotte blijkt uit de door de partijen verstrekte informatie dat begunstigden van internationale bescherming hindernissen ondervinden bij de afgifte van het fiscaal registratienummer (AFM) en dat dit hun toegang tot de arbeidsmarkt en hun registratie bij het werkloosheidsbureau in de weg staat (*"Country Report: Greece. Update 2022"* van AIDA/ECRE van 8 juni 2023, p. 247). De afgifte van een AFM kent aanzienlijke vertragingen. De procedure voor de bevoegde fiscale bureaus om de persoonsgegevens van vluchtelingen via de asiendienst na te gaan duurt ongeveer twee maanden. Bovendien is wie zich wil inschrijven bij een belastingkantoor met het oog op het verkrijgen van het AFM verplicht om zijn verblijfsadres te certifiëren door middel van een attest van een opvangcentrum, een elektriciteitsrekening of een kopie van een huurcontract op zijn naam. Begunstigden die geen verblijfsvergunning hebben en/of dakloos zijn, kunnen dus geen AFM verkrijgen.

Wat de toegang tot de sociale zekerheid betreft, blijkt uit de informatie waarover de Raad beschikt dat niet alle begunstigden van een internationale beschermingsstatus toegang hebben tot sociale rechten en sociale uitkeringen (*"Country Report: Greece. Update 2022"* van AIDA/ECRE van 8 juni 2023, p. 249). In de praktijk zijn de moeilijkheden bij de toegang tot deze rechten te wijten aan bureaucratische barrières, waarbij geen rekening wordt gehouden met het onvermogen van begunstigden om bepaalde documenten, zoals documenten met betrekking tot de gezinssituatie, geboorteakten of diploma's, voor te leggen of zelfs aan de weigering van ambtenaren om hen de voorziene uitkeringen te verstrekken, wat in strijd is met het beginsel van gelijke behandeling waarin het Griekse recht en het Unierecht voorzien.

Uit de informatie waarover de Raad beschikt, blijkt ook dat er geen specifieke uitkering bestaat voor de begunstigden van een internationale beschermingsstatus om hun toegang tot het socialezekerheidsstelsel te garanderen (rapport *"Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights"* van RSA/PRO ASYL van maart 2023, p. 19-22).

De financiële tegemoetkoming die verzoekers om internationale bescherming ontvangen, die wordt beschouwd als onderdeel van de materiële hulp die hen in die hoedanigheid is toegekend, wordt automatisch niet meer uitbetaald van zodra de bank op de hoogte wordt gesteld van de beslissing om de verzoeker een internationale beschermingsstatus te verlenen, zelfs wanneer deze beslissing nog niet aan deze verzoeker werd meegedeeld.

Het gegarandeerde minimuminkomen (een toelage van 200 euro per huishouden met een aanvulling voor elke extra volwassene of kind) is formeel toegankelijk voor begunstigden van een internationale beschermingsstatus. Dit inkomen is volgens de Griekse wet echter bedoeld voor huishoudens met een geregistreerd adres dat moet worden bewezen door een huurcontract dat zes maanden vóór de aanvraag om toekenning van dit inkomen is ondertekend, en voor daklozen die onder de armoedegrens leven. In de praktijk sluit een dergelijke bepaling veel begunstigden, zoals individuen of gezinnen die door gebrek aan financiële middelen gedwongen worden om in te trekken bij personen of huishoudens die boven de armoedegrens leven, daklozen die geen dakloosheidsattest kunnen voorleggen of mensen die in kraakpanden of in informele vluchtelingenkampen wonen of die informeel naar kennissen verhuizen om te voorkomen dat ze op straat leven, uit. Op dezelfde manier geven de bevoegde Griekse autoriteiten (die geen tolkdiensten hebben en daarom niet kunnen communiceren met mensen die geen Grieks of Engels spreken) alleen dakloosheidsbewijzen uit aan mensen die formeel aantonen dat ze voldoen aan andere voorwaarden voor toegang tot sociale rechten – waaronder het bezit van verblijfsdocumenten –, zodat in de praktijk veel daklozen geen toegang hebben tot het gegarandeerde minimuminkomen. Ook mensen die subsidies ontvangen in het kader van het HELIOS woonbijstandsprogramma worden uitgesloten van dit minimuminkomen. Ten slotte wordt ook onderstreept dat de informatie over het bestaan van en de criteria voor het bekomen van dit minimuminkomen zelden wordt verstrekt aan begunstigden van internationale bescherming.

Wat de toegang tot de gezondheidszorg betreft, wordt eraan herinnerd dat begunstigden van een internationale beschermingsstatus die niet in het bezit zijn van een ADET geen sociale zekerheidsnummer (AMKA) kunnen verkrijgen. Wie geen AMKA heeft, moet de kosten van medicijnen en analyses dragen en deze kosten kunnen exorbitant worden bij pathologieën die regelmatige gespecialiseerde medische controles vereisen. Bovendien worden bepaalde dringende medische onderzoeken niet vergoed, ook al beschikt de betrokkene over een AMKA. Ook kunnen mensen die over een AMKA beschikken maar niet verzekerd zijn geen medicijnen of onderzoeken meer krijgen van artsen uit de private sector. In dat geval kunnen voorschriften alleen worden verstrekt door artsen uit de publieke sector, waaronder de artsen in de opvangvoorzieningen.

De Raad herinnert eraan dat het bezit van een geldige ADET een voorwaarde is voor het verkrijgen van een fiscaal registratienummer (AFM), dat het openen van een bankrekening, de huur van onroerend goed of het verkrijgen van de AMKA mogelijk maakt. Sinds een besluit dat in december 2020 in werking is getreden, wordt voor asielzoekers automatisch een AFM aangemaakt bij hun beschermingsverzoek. Deze AFM gaat mee over naar de ADET. Statushouders zonder AFM moeten dit in persoon aanvragen bij een lokaal belastingkantoor in de woonplaats van de statushouder. Statushouders die geen woonplaats kunnen aantonen, verkrijgen geen AFM. Een AFM kan ook online aangevraagd worden; dit vereist de voorlegging van geldige identiteitsdocumenten alsook geldige reisdocumenten. Bij gebrek hieraan kan geen AFM worden verkregen. Het onlineplatform is enkel in het Grieks opgesteld. De afgifte van een AMKA is vereist voor de toegang tot de gezondheidszorg en de arbeidsmarkt. Om dit AMKA te bekomen, moet de begunstigde de Griekse autoriteiten vragen om zijn voorlopig verzekeringsnummer (toegekend aan verzoekers om internationale bescherming om tijdens de behandeling van hun verzoek toegang te krijgen tot de gezondheidszorg) om te zetten in een AMKA. Deze omzetting gebeurt binnen een maand na de afgifte van de ADET. Obstakels en langdurige wachttijden voor het verkrijgen van een ADET beïnvloeden de afgifte van het AMKA, waardoor begunstigden de voor de toegang tot het gezondheidszorgsysteem vereiste documenten worden ontcijnd.

De taalbarrière blijft het belangrijkste obstakel voor de toegang tot de gezondheidszorg voor begunstigden van een internationale beschermingsstatus. Afspraken in de publieke gezondheidszorg worden gemaakt via telefoonverkeer dat uitsluitend in het Grieks en tegen betaling verloopt. Wie geen Grieks spreekt, heeft dus geen directe toegang tot de openbare gezondheidszorginstellingen. Bovendien blijven ziekenhuizen in de regio Attica kampen met aanzienlijke tekorten aan tolkdiensten om met buitenlandse patiënten te communiceren.

De informatie waarover de Raad beschikt, wijst ook op talrijke tekortkomingen in de therapeutische ondersteuning van mensen met psychische problemen (rapport *“Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights”* van RSA/PRO ASYL van maart 2023, p. 27). Slachtoffers van foltering of geweld hebben door lacunes in zowel de identificatie- en certificeringsprocedure als in de zorgdiensten geen toegang tot adequate medische en psychologische zorg en revalidatie. Het enige programma dat aan slachtoffers van foltering een alomvattend pakket van multidisciplinaire zorg biedt en dat beheerd werd door Artsen Zonder Grenzen, werd in december 2021 beëindigd.

In deze zaak acht de Raad het passend dat ook de bijzondere situatie van begunstigden van een internationale beschermingsstatus wier ADET is vervallen wordt benadrukt.

Uit de door beide partijen verstrekte informatie blijkt dat de hernieuwing en/of de verlenging van een ADET van begunstigden van een internationale beschermingsstatus die vanuit een andere lidstaat van de Europese Unie naar Griekenland terugkeren uiterst moeilijk is en enkele maanden of zelfs meer dan een jaar kan duren. Begunstigden die niet langer over een geldige ADET beschikken kunnen te maken krijgen met zeer lange wachttijden voor de afgifte of verlenging van de verblijfsvergunning en andere noodzakelijke documenten voor de effectieve uitoefening van hun rechten als begunstigden. Bovendien lopen personen met een internationale beschermingsstatus na terugkeer uit een andere lidstaat een groot risico om voor langere tijd dakloos te worden (*"Country Report: Greece. Update 2022"* van AIDA/ECRE van 8 juni 2023, p. 222-225). Als de ADET vervalt, wordt de AFM automatisch gedeactiveerd waardoor een risico ontstaat dat een individu bepaalde rechten verliest, zoals uitkeringen verbonden aan tewerkstelling dan wel werkloosheid.

Het al dan niet hebben van een geldige ADET is dus een belangrijke factor voor de beoordeling van het risico voor begunstigden van een internationale beschermingsstatus in Griekenland om dakloos te worden of om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Dit geldt ook voor begunstigden die terugkeren uit een andere EU-lidstaat. Het ontbreken van een geldige ADET kan voor begunstigden die naar Griekenland terugkeren een aanzienlijk obstakel vormen voor de uitoefening van hun rechten als begunstigden in dit land en moet daarom in aanmerking worden genomen bij een toekomstgerichte beoordeling van de te verwachten levensomstandigheden van verzoeker als persoon die internationale bescherming geniet bij terugkeer naar Griekenland.

Uit de beschikbare informatie blijkt dat begunstigden van een internationale beschermingsstatus in Griekenland *in principe* via de internationale luchthaven van Athene naar Griekenland terugkeren vanuit andere Europese landen. Bij aankomst op de luchthaven ontvangen zij geen enkele informatie of voorlichting over mogelijkheden *qua* huisvesting of stappen die zij moeten ondernemen om hun rechten in Griekenland te laten gelden, hoewel ze soms een in het Grieks geschreven nota ontvangen waarin hen wordt gevraagd om zich te richten tot de asiendienst wanneer ze geen documenten hebben. Er blijkt ook dat zij bij een terugkeer naar Griekenland voornamelijk in de regio Attica terechtkomen (rapport *"Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights"* van RSA/PRO ASYL van maart 2023, p. 5). De in deze regio aanwezige obstakels kunnen de teruggekeerde begunstigden dus treffen op het vlak van de toegang tot sociale bescherming, huisvesting, gezondheidszorg en werkgelegenheid. Bovendien beschikken de gemeentelijke integratiecentra (KEM), die begunstigden informatie en advies geven over de toegang tot documenten en bepaalde sociale rechten, in de regio Attica niet over voldoende tolkendiensten. Zij zijn dus enkel toegankelijk voor wie Grieks, Engels, Urdu of Farsi spreekt.

Op dezelfde manier blijkt uit de informatie waarover de Raad beschikt dat *"als gevolg van de substantiële achterstand van dossiers bij de Directie Vreemdelingenpolitie van Attica begunstigden van internationale bescherming die bij hun terugkeer naar Griekenland niet over een geldige ADET beschikken het risico lopen om geconfronteerd te worden met bijzonder lange wachttijden voor het verkrijgen en vernieuwen van hun ADET, zonder dewelke zij geen toegang hebben tot sociale voorzieningen, gezondheidszorg en de arbeidsmarkt"* (zie het rapport *"Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights"* van RSA/PRO ASYL van maart 2023, geciteerd in het *"Country Report: Greece. Update 2022"* van AIDA/ECRE van 8 juni 2023, p. 223, vrije vertaling).

Bovendien stelt de Raad, na lezing van de informatie waarover hij beschikt, vast dat in afwachting van de vernieuwing van de verblijfstitel soms een attest wordt afgegeven dat zes maanden geldig is. Ondanks dit attest ondervinden begunstigden van een internationale beschermingsstatus nog steeds obstakels bij de toegang tot diensten zoals de sociale bijstand, gezondheidszorg of de arbeidsmarkt omdat verschillende overheidsdiensten terughoudend zijn om dit attest te aanvaarden voor de toegang tot hun diensten. Dit attest zou ook begunstigden die wachten op de vernieuwing van hun verblijfsvergunning minder rechten geven dan andere migranten, of zelfs geen toegang tot deze rechten (*"Country Report: Greece. Update 2022"* van AIDA/ECRE van 8 juni 2023, p. 223: *"In afwachting van de afgifte van een nieuwe verblijfsvergunning krijgen begunstigden van internationale bescherming een attest van aanvraag (...) dat in 2022 zes maanden geldig is. Voor de afgifte van dit attest moet de aanvraag tot vernieuwing zijn geüpload naar het elektronische systeem "ALKYONI" (...).*

Volgens waarnemingen van de Griekse Raad voor Vluchtelingen (hierna "GCR") kan de Asieleenheid voor Begunstigden van Internationale Bescherming de aanvraag uploaden tot vier maanden na de eerste indiening van de aanvraag tot vernieuwing. In de praktijk worden begunstigden van wie de verblijfsvergunning is verlopen en die in het bezit zijn van dit attest geconfronteerd met hindernissen bij de toegang tot diensten zoals sociale bijstand, gezondheidszorg en de arbeidsmarkt terwijl ze wachten op de vernieuwing van hun verblijfsvergunning. Voor zover de GCR weet, zijn publieke diensten zoals de Organisatie voor Arbeidsvoorziening (OAED) terughoudend om dit attest van aanvraag (...) te aanvaarden omdat het document geen foto of watermerk bevat of enige andere relevante wettelijke maatregel die de aanvaarding van het document mogelijk maakt. Het attest kent aan begunstigden minder rechten toe (bijvoorbeeld het recht op toegang tot de arbeidsmarkt, sociale zekerheid, openbare gezondheidszorg, enz.) dan het attest van artikel 8 L.4251/2014 dat wordt toegekend aan immigranten. In feite zijn de begunstigden van internationale bescherming met deze attesten enkel beschermd tegen detentie en hebben ze tijdens de vernieuwing van hun verblijfsvergunning tot geen enkel recht toegang. De GCR heeft verschillende klachten ingediend bij de Griekse Ombudsman met betrekking tot de bovengenoemde tekortkomingen, maar er zijn slechts enkele beslissingen genomen", vrije vertaling).

Uit de informatie waarover de Raad beschikt blijkt ook dat de aanvragen om verlenging sinds 2017 per e-mail bij de asielautoriteiten kunnen worden ingediend en dat de aanvaarding hiervan ook per e-mail aan de aanvrager wordt ter kennis gebracht ("Country Report: Greece. Update 2022" van AIDA/ECRE van 8 juni 2023, p. 223-225; rapport "Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights" van RSA/PRO ASYL van maart 2023, p. 6-12).

Omdat er in dit stadium geen rechtsbijstand wordt geboden, kunnen begunstigden van internationale bescherming die analfabeet zijn en/of niet over de nodige technische vaardigheden beschikken moeilijkheden ondervinden bij het aanvragen van de vernieuwing van hun verblijfsvergunning. Zodra de aanvraag is ingediend, moeten de Griekse autoriteiten de nodige controles uitvoeren, zoals het nagaan van het verleden van de aanvrager, alvorens ze de aanvraag kunnen registreren in de databank voor verblijfsvergunningen. Gezien het aantal aanvragen, het gebrek aan personeel bij de asielinstanties en de lange duur van het onderzoek door de politieke en gerechtelijke autoriteiten naar het verleden van de aanvrager, lijkt het erop dat deze fase van de procedure enkele maanden, en in sommige gevallen meer dan een jaar, kan duren. Tijdens deze periode ondervinden begunstigden dus grote moeilijkheden bij de toegang tot diensten zoals sociale bijstand, gezondheidszorg of de arbeidsmarkt, waardoor zij *de facto* in een precare situatie terechtkomen. Als begunstigden een e-mail ontvangen waarin hen de toekenning van de gevraagde verlenging van hun verblijfsvergunning wordt meegedeeld, moeten zij binnen de zes maanden online een afspraak maken met de bevoegde diensten van de Griekse politie om de nodige documenten voor de daadwerkelijke afgifte van een ADET neer te leggen. Hier geldt een gemiddelde wachttijd van twee weken. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen. Het duurt vervolgens 1,5 maand vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk op de hoogte gebracht van het moment van de materiële afgifte van hun nieuwe verblijfstitel. De asielautoriteiten publiceren op hun website namelijk een lijst met nummers van de dossiers waarin vernieuwde ADET's klaar zijn om op de aangegeven dag opgehaald te worden, zodat deze databank wekelijks moet worden geraadpleegd. Als de begunstigde zich niet op de aangegeven datum aandient, plannen de asielinstanties niet automatisch een nieuwe afspraak. De begunstigde moet dit aanvragen. Voor deze stap is fysieke aanwezigheid in Griekenland vereist, aangezien een dergelijke aanvraag niet per telefoon of e-mail kan. In het licht van de talrijke hierboven genoemde administratieve, technologische en taalgerelateerde barrières lijkt het voor een begunstigde van internationale bescherming die in een andere lidstaat een nieuw verzoek om internationale bescherming indient bijzonder moeilijk om vanuit het buitenland reeds stappen te ondernemen voor de vernieuwing van de ADET indien de verblijfstitel verlopen is om zo de beschreven moeilijkheden inzake de leefomstandigheden in Griekenland in afwachting van de afgifte van de vernieuwde ADET te vermijden en aldus niet in een precare situatie terecht te komen.

Uit de landeninformatie in het rechtsplegingsdossier volgt verder dat personen die onder de oude procedure, geldend onder het presidentieel decreet 114/2010, dus voor januari 2020, internationale bescherming kregen, een hernieuwing van hun verblijfsvergunning moeten vragen bij het directoraat van de Griekse vreemdelingenpolitie. Bij de hernieuwingsaanvraag moet worden aangetoond dat er nog steeds vervolging is in het land van herkomst. Een beslissing volgde gewoonlijk een jaar na de hernieuwingsaanvraag. Sinds 2019 worden echter weinig beslissingen over hernieuwing genomen.

Er liggen verschillende redenen aan de basis van deze achterstand. Wegens de grote achterstand heeft een groot aantal begunstigden van internationale bescherming gedurende meer dan een jaar geen toegang tot de arbeidsmarkt, sociale bijstand en soms gezondheidszorg waardoor ze worden blootgesteld aan ontbering en dakloosheid. In afwachting van de vernieuwing van de verblijfstitel wordt een attest afgegeven maar dit attest bevat geen foto, watermerk of enig andere wettelijke bepaling die toelaat dat het wordt aanvaard door andere Griekse overheidsdiensten. In januari 2020 verzond het Griekse middenveld een klachtenbrief naar de bevoegde instanties, maar de problematiek werd nog niet opgelost. Later op het jaar 2020 werd een wet voorzien waar het onderzoek en hernieuwing van verblijfsvergunning voor begunstigden van internationale bescherming onder de oude procedure, nu worden behandeld door het bevoegde en gewoonlijke directoraat. Niettemin heeft deze wet het probleem van achterstand in het uitreiken van verblijfsvergunningen niet opgelost, noch het gegeven dat het attest dat worden gegeven in afwachting van de hernieuwing van de verblijfsvergunning, *de facto* wettelijk ongeldig is.

(“For those granted international protection under the “old procedure” prescribed by Presidential Decree 114/2010, the renewal procedure is conducted by the Aliens Police Directorate (Διεύθυνση Αλλοδαπών). Within the framework of this procedure, the drafting of a legal document for the renewal application is required. Based on available Country of Origin Information (COI), the application must demonstrate that reasons of persecution still exist. The decision used to be issued after a period of more than a year. In 2022, 651 applications for renewal were submitted before the Aliens Police Directorate. Out of those, 419 were positive, 57 were rejected and 175 are still pending.¹¹³⁸ The delay in the renewal procedure is caused due to the delay by Courts to provide data for potential ongoing criminal proceedings against beneficiaries and by the size of the administrative files of beneficiaries and the fact the files are available only in hard copy and not digitally. Due to these delays, a large number of beneficiaries of international protection, for over a year, have no access to the labour market, social security, social welfare and sometimes healthcare, thus facing destitution and homelessness. The certificate of application (βεβαίωση κατάθεσης αίτησης ανανέωσης άδειας διαμονής) provided by the Aliens Directorate, similarly to the certificate of application provided by the Asylum Service, lacks a photo or a watermark and any relevant legal provisions allowing the document to be accepted by other Greek Public Authorities. Moreover, this certificate has no expiration date. In January 2020, GCR and other organisations sent a letter of complaint to the Secretary General of the Ministry of Citizen Protection, however the issue has yet to be resolved by the time of writing. The adoption of Law no. 4703/2020 (Government Gazette A 131/10.7.2020) provided for the transfer of the relevant competences to the General Secretariat of Public Order of the Ministry of Citizen Protection. The examination, renewal, and service of residence permits for the beneficiaries of international protection of the so called “old procedure” are now handled by the competent Directorate. However, the adoption of this law has not solved the problem either with the delay of residence permits of beneficiaries of international protection or with the practically legally invalid certificate of submission of an application for renewal of a residence permit.”)

(vrije vertaling: “Voor wie internationale bescherming bekwaam op grond van de “oude procedure”, voorgeschreven door presidentieel decreet 114/2010, wordt de verlengingsprocedure uitgevoerd door het directoraat Vreemdelingenpolitie (Διεύθυνση Αλλοδαπών). In het kader van deze procedure is het opstellen van een juridisch document voor de verlengingsaanvraag vereist. Op basis van de beschikbare informatie over landen van herkomst (COI) moet de aanvraag aantonen dat er nog steeds redenen voor vervolging bestaan. Vroeger werd het besluit na meer dan een jaar afgegeven. In 2022 werden bij de Directie Vreemdelingenpolitie 651 verlengingsaanvragen ingediend. Daarvan waren er 419 positief, werden er 57 afgewezen en zijn er nog 175 in behandeling.¹¹³⁸ De vertraging in de verlengingsprocedure wordt veroorzaakt door de vertraging bij de rechtbanken bij het verstrekken van gegevens over mogelijk lopende strafrechtelijke procedures tegen begunstigden en door de omvang van de administratieve dossiers van begunstigden en het feit dat deze bestanden enkel op papier en niet digitaal beschikbaar zijn. Als gevolg van deze vertragingen heeft een groot aantal begunstigden van internationale bescherming al meer dan een jaar geen toegang tot de arbeidsmarkt, de sociale zekerheid, de sociale voorzieningen en soms de gezondheidszorg, en dus te maken met armoede en dakloosheid. Het certificaat van aanvraag (βεβαίωση κατάθεσης αίτησης ανανέωσης άδειας διαμονής), afgegeven door de Directie Vreemdelingen, evenals het certificaat van aanvraag, afgegeven door de Asieldienst, ontbreken een foto of een watermerk en alle relevante wettelijke bepalingen die maken dat het document door andere Griekse overheidsinstanties kan worden geaccepteerd. Bovendien heeft dit certificaat geen vervaldatum. In januari 2020 stuurden de GCR en andere organisaties een klachtenbrief naar de secretaris-generaal van het ministerie van Burgerbescherming, maar op het moment van dit schrijven is de kwestie nog niet opgelost. De goedkeuring van wet nr. 4703/2020 (Government Gazette A 131/10.7.2020) voorzorg in de overdracht van de relevante bevoegdheden aan het Secretariaat-Generaal van Openbare Orde van het Ministerie van Burgerbescherming. Het onderzoek, de verlenging en de betekening van verblijfsvergunningen voor begunstigden van internationale bescherming volgens de zogenaamde “oude procedure” worden nu afgehandeld door het bevoegde directoraat.

Deze wet heeft de problemen wat betreft de vertraging van de verblijfsvergunningen van begunstigden van internationale bescherming en wat betreft het vrijwel juridisch ongeldige certificaat van indiening van een aanvraag tot verlenging van een verblijfsvergunning echter niet opgelost.”)
(AIDA, “Country report: Greece”, juni 2023, p. 224-225)

Verschillende instellingen, waaronder de Ombudsman, de nationale Commissie voor de Mensenrechten, de Europese Commissie, het Asielagentschap van de Europese Unie en de autoriteiten van andere lidstaten, hebben al hun bezorgdheid geuit over de administratieve moeilijkheden waarmee begunstigden van een internationale beschermingsstatus bij hun terugkeer naar Griekenland worden geconfronteerd en over de impact ervan op hun levensomstandigheden (rapport “*Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights*” van RSA/PRO ASYL van maart 2023, p. 12). Toch blijven er langdurige vertragingen bestaan bij de behandeling van deze dossiers, met rechtstreekse gevolgen voor de situatie van wie uit andere lidstaten wordt gerepatriëerd.

Uit de informatie in het rechtsplegingsdossier blijkt ten slotte dat, naast een zekere mate van zelfredzaamheid en de afwezigheid van bijzondere kwetsbaarheden, het voor een begunstigde van een internationale beschermingsstatus die nog niet in het bezit is gesteld van een ADET of wiens ADET is vervallen ook noodzakelijk is dat deze beschikt over middelen, een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten -wat enige tijd kan duren- het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, de sociale bijstand en de huisvesting.

Ten slotte blijkt uit de meest recente informatie waarover de Raad beschikt dat de Europese Commissie in januari 2023 een inbreukprocedure tegen Griekenland is opgestart wegens de onjuiste omzetting van artikel 29 van de richtlijn 2011/95/EU (rapport “*Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights*” van RSA/PRO ASYL van maart 2023, p. 3, 19 en 20).

Uit deze informatie blijkt dat de voorwaarden met betrekking tot de verblijfsduur waarvan de toekenning van talrijke sociale tegemoetkomingen afhankelijk is, geen rekening houden met de bijzondere situatie van begunstigden van een internationale beschermingsstatus. Dit heeft een verschil in behandeling tot gevolg tussen begunstigden van internationale bescherming en Griekse onderdanen, waarbij begunstigden *de facto* worden uitgesloten van verschillende vormen van sociale bijstand. Dit is het geval voor de verblijfsuitkering (waarvoor een legaal en duurzaam verblijf van vijf jaar in Griekenland vereist is), de geboortetoelage (toegankelijk voor alle moeders die twaalf jaar lang ononderbroken legaal op Grieks grondgebied verblijven), de maandelijkse kinderbijslag (toegankelijk voor wie vijf jaar permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft), invaliditeitsuitkeringen (die met name een onderzoek door een accreditatiecentrum vereisen waaruit blijkt dat wie om betaling van deze uitkeringen verzoekt voor ten minste 67% arbeidsongeschikt is), evenals uitkeringen voor niet-verzekerde gepensioneerden (toegankelijk voor wie vijftien jaar lang permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft).

Volgens sommige bronnen vormt indirecte discriminatie van begunstigden van een internationale beschermingsstatus met betrekking tot de toegang tot sociale uitkeringen een structurele tekortkoming (rapport “*Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights*” van RSA/PRO ASYL van maart 2023, p. 20). Dit werd dan ook recent benadrukt in het document INFR(2022)2044, waarmee de Europese Commissie de inbreukprocedure tegen Griekenland inleidde wegens de onjuiste omzetting van artikel 29 van richtlijn 2011/95/EU. Deze *de facto* uitsluiting van begunstigden van de toegang tot bepaalde sociale uitkeringen is het gevolg van een politieke keuze van de Griekse autoriteiten die gezien de strekking van de informatie over deze kwestie niet lijkt te zullen veranderen. Uit deze informatie blijkt echter niet of de Griekse autoriteiten de brief van de Europese Commissie hebben beantwoord, noch wat de strekking van hun antwoord zou zijn.

Gelet op het voorgaande kan de Raad niet anders dan besluiten dat de huidige situatie van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland op dit ogenblik bijzonder problematisch is.

Aanzienlijke bureaucratische hindernissen, de lengte van de procedures voor de afgifte of vernieuwing van documenten die toegang geven tot fundamentele socio-economische rechten, de politieke visie van de Griekse autoriteiten die zich richten op de zelfredzaamheid van de begunstigten van internationale bescherming, de tekortkomingen bij de uitvoering van bestaande integratieprogramma's, het gebrek aan tolkdiensten in de publieke en gezondheidszorginstellingen, evenals de discriminatie bij de toegang tot verschillende sociaalezekerheidsuitkeringen (gevisieerd in de door de Europese Commissie in januari 2023 gestarte inbreukprocedure) vormen barrières die ervoor zorgen dat vele begunstigten binnen de Griekse samenleving in (zeer) precare omstandigheden leven.

De Raad herinnert er echter aan dat de tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken, *“een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid (moeten) bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak”* (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland*, pt. 89). Deze drempel *“wordt dus niet bereikt in situaties die, ook al worden zij gekenmerkt door een grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden van de betrokken persoon, geen zeer verregaande materiële deprivatie meebrengen waardoor deze persoon in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling”* (*ibid.*, pt. 91).

Rekening houdend met de ter beschikking gestelde informatie overweegt de Raad in de huidige stand van zaken dat er niet kan worden geconcludeerd dat (i) de levensomstandigheden van begunstigten van een internationale beschermingsstatus in Griekenland zodanig zijn dat deze begunstigten, als zij naar daar zouden terugkeren, *a priori* allemaal automatisch geconfronteerd zouden worden met een reëel risico om terecht te komen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie waartegenover de Griekse autoriteiten onverschillig (zouden) staan en dat (ii) een meer diepgaande individuele beoordeling niet langer nodig is. De hoger vermelde informatie over de situatie in Griekenland is op zichzelf niet voldoende om zonder meer te concluderen dat de bescherming die wordt geboden aan iedereen die daar internationale bescherming heeft bekomen, niet langer effectief of voldoende zou zijn, noch dat alle statushouders bij een terugkeer naar Griekenland zullen terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, ook al wordt de situatie daar gekenmerkt door grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden.

Het bovenstaande neemt niet weg dat er een zeer precare situatie is waardoor de grootste voorzichtigheid en zorgvuldigheid zijn geboden bij de beoordeling van beschermingsverzoeken van begunstigten van internationale bescherming in Griekenland. In dit verband moet rekening worden gehouden met *“alle gegevens van de zaak”* (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland*, pt. 89) en is het noodzakelijk om het verzoek om internationale bescherming van verzoeker op basis van zijn individuele omstandigheden te beoordelen. Daarbij komt het aan verzoeker toe om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden dat hij zich op de beschermingsstatus die hem in Griekenland werd verleend en de daaruit voortvloeiende rechten kan beroepen en dat hij niet terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, te weerleggen.

Wat zijn individuele situatie betreft, kan in de huidige stand van zaken worden aangenomen dat verzoeker niet langer in het bezit is van een geldige Griekse verblijfsvergunning (ADET), zoals hij tijdens zijn persoonlijk onderhoud op 24 januari 2023 bij het CGVS aanhaalde (adm. doss., stuk 4, map met 'Bijkomende informatie', notities van het persoonlijk onderhoud, p. 9). Dit wordt door verwerende partij niet betwist en lijkt in overeenstemming te zijn met de landeninformatie waaruit blijkt dat erkende vluchtelingen in Griekenland een verblijfsrecht krijgen voor drie jaar met mogelijke verlenging (*“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, juni 2022, p. 11) en met het gegeven dat verzoeker in Griekenland op 18 september 2019 de vluchtelingenstatus heeft verworven (adm. doss., stuk 7, map 'DVZ', 'Eurodac Marked Hit', en stuk 4, map met 'Bijkomende informatie', notities van het persoonlijk onderhoud, p. 12).

Zoals hierboven reeds werd aangehaald, is het voor een begunstigde van internationale bescherming wiens ADET is vervallen, naast een zekere mate van zelfredzaamheid en de afwezigheid van bijzondere kwetsbaarheden, ook noodzakelijk dat hij beschikt over middelen, een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, sociale bijstand en huisvesting.

Vooreerst dient de Raad na te gaan of verzoeker geen specifieke elementen aanbrengt waaruit in zijn hoofde een bijzondere kwetsbaarheid kan blijken.

In navolging van verwerende partij, stelt de Raad vast dat het Hof van Justitie niet heeft gedefinieerd welke elementen een *“bijzondere kwetsbaarheid”* vormen die moeten worden onderzocht om te bepalen of een verzoeker om internationale bescherming, in het geval van een terugkeer naar de lidstaat die hem een internationale beschermingsstatus heeft verleend, zich in een zodanige situatie zou bevinden dat hij *“vanwege zijn bijzondere kwetsbaarheid, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, zou terechtkomen in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie”*.

In dit verband merkt de Raad op dat artikel 20, derde lid, van de richtlijn 2011/95/EU, dat betrekking heeft op de *“Algemene bepalingen”* in hoofdstuk VII van deze richtlijn, getiteld *“Kenmerken van de internationale bescherming”*, als volgt luidt:

“3. Bij de toepassing van dit hoofdstuk houden de lidstaten rekening met de specifieke situatie van kwetsbare personen zoals minderjarigen, niet-begeleide minderjarigen, personen met een handicap, ouderen, zwangere vrouwen, alleenstaande ouders met minderjarige kinderen, slachtoffers van mensenhandel, personen die lijden aan een geestesziekte en personen die foltering hebben ondergaan, zijn verkracht of aan andere ernstige vormen van psychologisch, fysiek of seksueel geweld blootgesteld zijn.”

De Raad benadrukt dat bovengenoemde opsomming wordt voorafgegaan door het woord *“zoals”* en dus slechts als voorbeeld en niet als exhaustief kan worden beschouwd.

Bovendien acht de Raad het overeenkomstig het vierde lid van het bovengenoemde artikel 20, dat bepaalt dat *“(l)id 3 (...) uitsluitend van toepassing (is) op personen die volgens een individuele beoordeling van hun situatie bijzondere behoeften hebben”*, passend om rekening te houden met alle elementen die verzoeker met betrekking tot zijn persoonlijke situatie heeft aangebracht.

Op dit punt acht de Raad de algemene situatie in de lidstaat die een internationale beschermingsstatus heeft verleend een belangrijk onderdeel van de persoonlijke situatie van de verzoeker om internationale bescherming die deze bescherming in die lidstaat reeds geniet.

Hoe problematischer de situatie van begunstigden van internationale bescherming in de genoemde lidstaat na een analyse op basis van objectieve, betrouwbare, nauwkeurige en naar behoren bijgewerkte gegevens blijkt te zijn, des te minder zal van de verzoeker kunnen worden geëist dat hij specifieke elementen aanbrengt die in zijn hoofde een *“bijzondere kwetsbaarheid”* aantonen in de zin van de rechtspraak van het Hof van Justitie.

Er liggen *in casu* geen specifieke elementen voor waaruit in hoofde van verzoeker een bijzondere kwetsbaarheid kan blijken die hem bij een terugkeer naar Griekenland zou blootstellen aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest. Verzoeker is een alleenstaande jongeman van 25 jaar die in Gaza tot het einde van het middelbaar naar school is gegaan en gewerkt heeft in de kippenteelt en als elektricien (adm. doss., stuk 4, map met ‘Bijkomende informatie’, notities van het persoonlijk onderhoud, p. 4-5). Verzoeker voert in zijn verzoekschrift aan dat hij *“een duidelijke nood (heeft) aan medische behandeling en psychologische of zelfs psychiatrische steun”*, doch hij laat na hiervan ook maar enig (begin van) bewijs aan te brengen. Ook verklaarde hij tijdens zijn persoonlijk onderhoud op het CGVS dat hij hier enkel paracetamol neemt om te kalmeren en dat hij twee keer bij het Rode Kruis op consultatie ging bij een psycholoog, maar dat hij er geen baat bij had en ermee gestopt is toen hij zag dat hij geen medicatie kreeg en dat het *“gewoon om te praten was”* (adm. doss., stuk 4, map met ‘Bijkomende informatie’, notities van het persoonlijk onderhoud, p. 11-12). Ook op basis hiervan kan niet op objectieve wijze een bijzondere kwetsbaarheid in hoofde van verzoeker worden vastgesteld. Door in zijn verzoekschrift louter te poneren dat dit absoluut geen teken is dat hij het goed stelt en geen nood heeft aan medische zorgen en dat dit enkel een teken is dat hij *“te ver is om nog een hulp te accepteren”* en dat hij nog maar enkel een toevlucht zoekt in medicaties die hem voor een deel *“calm”* houden *“maar in fine de kwaal helemaal niet behandelen”*, toont verzoeker het tegendeel niet aan.

Aldus brengt verzoeker wat betreft zijn persoonlijke situatie geen specifieke elementen aan waaruit moet worden besloten tot het bestaan van een bijzondere kwetsbaarheid in zijn hoofde in de zin van de relevante rechtspraak van het Hof van Justitie.

Verzoeker verklaart dat hij in Griekenland is aangekomen op het militaire eiland Farmacos en dat hij van daar werd overgebracht naar Leros, waar op 9 januari 2019 zijn verzoek om internationale bescherming werd geregistreerd. Hij zou er gedurende twee maanden in een opvangcentrum hebben verbleven, maar daar door de grote drukte zijn moeten vertrekken met een tent om zich buiten het centrum te vestigen. Nadat hem op 18 september 2019 de vluchtelingenstatus werd toegekend, zou verzoeker nog 5 maanden op Leros hebben verbleven in afwachting van het verkrijgen van zijn Griekse verblijfsvergunning en documenten. In totaal zou hij ongeveer één jaar op Leros op straat hebben verbleven. Hij zou er tevergeefs geprobeerd hebben werk en huisvesting te vinden en ook medische verzorging zou hij er niet hebben kunnen krijgen. Verzoeker verklaart de dag na het bekomen van zijn Griekse documenten Leros te hebben verlaten en naar Athene te zijn getrokken. Daar zou hij ongeveer een jaar en drie maanden op straat hebben verbleven. Hij zou er officieus werk hebben gevonden, dit gemiddeld drie dagen per week, maar het geld dat hij daarmee verdiende zou enkel hebben volstaan om te eten en sigaretten te kopen, maar zeker niet om huisvesting te kunnen bekostigen. Door zijn langdurig verblijf op straat zou hij ook gezondheidsproblemen hebben gekend. Hij zou meermaals naar het ziekenhuis zijn gegaan, maar er niet zijn binnengelaten en enkel pijnstillers hebben gekregen. Nadat zijn vader op 21 maart 2021 in Gaza overleed, zou verzoeker het contact met zijn familie verbroken hebben en psychologische problemen ontwikkeld hebben. Tijdens zijn verblijf in Athene zou hij ook een twintigtal keer het slachtoffer zijn geweest van diefstallen, waarvan sommige onder bedreiging van een mes. Daar hij geen bewijzen had, zou de politie niets voor hem hebben kunnen doen. Verzoeker zou uiteindelijk besloten hebben om Griekenland te verlaten. Een vriend zou een ticket voor hem bekostigd hebben en midden september 2022 zou hij met het vliegtuig naar België gereisd zijn.

In zijn verzoekschrift voert verzoeker nog aan dat hij in Griekenland niet langer recht heeft op een inkomen of financiële bijstand omdat dit slechts voor 30 dagen werd toegekend en deze periode nu al overschreden is en de toegang tot het gewaarborgd minimuminkomen onder meer afhankelijk is van het bezit van ADET, AFM, belastingaangifte, AMKA en bankrekening, met dien verstande nog dat dit minimuminkomen slechts na twee jaar vast verblijf kan worden aangevraagd, en het vaststaat dat hij deze documenten niet heeft. Ook tijdens zijn persoonlijk onderhoud haalde verzoeker al aan dat zijn Griekse verblijfsvergunning is vervallen (adm. doss., stuk 4, map met 'Bijkomende informatie', notities van het persoonlijk onderhoud, p. 9).

Ter staving van zijn verblijf in Griekenland legde verzoeker enkel een fotokopie neer van een Grieks attest van 24 september 2021 dat zou aantonen dat hij in Griekenland op straat woonde (adm. doss., stuk 5, map met 'Documenten', nr. 7, en stuk 4, map met 'Bijkomende informatie', notities van het persoonlijk onderhoud, p. 8). De overige documenten die hij had en die zijn verblijf in Griekenland betroffen, zou verzoeker bij aankomst in België hebben verscheurd omdat hij daar geen toekomst wilde uitbouwen (adm. doss., stuk 4, map met 'Bijkomende informatie', notities van het persoonlijk onderhoud, p. 9).

Hoewel verwerende partij dus in het bezit was van het Griekse attest van dakloosheid van 24 september 2021, bevindt zich hiervan geen vertaling in het administratief dossier. Ook de bestreden beslissing bevat geen vertaling van dit document. Hierin wordt enkel gesteld dat op zich niet betwist wordt dat verzoeker in Griekenland dakloos was. Op 26 september 2023, één dag voor de terechtzitting, voegt verwerende partij bij een aanvullende nota een vertaling van dit attest. Volgens deze vertaling is verzoeker op 1 maart 1998 geboren in Gaza en werd het attest afgegeven door de gemeente Heraklion na maatschappelijk onderzoek uitgevoerd door een maatschappelijk werkster van deze gemeente. Dit stemt niet overeen met de verklaringen die verzoeker in de loop van de administratieve procedure aflegde en de stukken die hij neerlegde, volgens dewelke hij geboren is te Gaza op 16 maart 1998 (adm. doss., stuk 4, map met 'Bijkomende informatie', notities van het persoonlijk onderhoud, p. 3, en stuk 5, map met 'Documenten', nrs. 1 en 3, identiteitskaart en geboorteakte). Evenmin stemt dit overeen met verzoekers verklaring dat hij in Griekenland altijd op het eiland Leros en in de hoofdstad Athene heeft verbleven (adm. doss., stuk 4, map met 'Bijkomende informatie', notities van het persoonlijk onderhoud, p. 10 en 12, en stuk 7, verklaring DVZ, p. 12, vraag nr. 33). Ter terechtzitting kon verzoekers advocaat hierover geen duidelijkheid verschaffen.

De Raad wijst erop dat van een verzoeker om internationale bescherming redelijkerwijze mag worden verwacht dat hij de asielinstanties, bevoegd om kennis te nemen van en te oordelen over zijn aanvraag tot hulp en bescherming, van meet af aan in vertrouwen neemt door een waarheidsgetrouw relaas uiteen te zetten. Gelet op het bepaalde in artikel 48/6, § 1, eerste lid, van de Vreemdelingenwet dient hij alle nodige elementen ter staving van zijn verzoek zo spoedig mogelijk aan te brengen.

Het gaat volgens artikel 48/6, § 1, tweede lid, van deze wet onder meer om “de verklaringen van de verzoeker en alle documentatie of stukken in zijn bezit met betrekking tot zijn identiteit, nationaliteit(en), leeftijd, achtergrond, ook die van de relevante familieleden, land(en) en plaats(en) van eerder verblijf, eerdere verzoeken, reisroutes, reisdocumentatie en de redenen waarom hij een verzoek om internationale bescherming indient”. Indien de verzoeker bepaalde aspecten van zijn verklaringen niet staft met schriftelijke of andere bewijzen, behoeven deze aspecten enkel geen bevestiging indien voldaan is aan de volgende cumulatieve voorwaarden in artikel 48/6, § 4, van de Vreemdelingenwet:

- “a) de verzoeker heeft een oprechte inspanning geleverd om zijn verzoek te staven;*
- b) alle relevante elementen waarover de verzoeker beschikt, zijn voorgelegd, en er is een bevredigende verklaring gegeven omtrent het ontbreken van andere bewijskrachtige elementen;*
- c) de verklaringen van de verzoeker zijn samenhangend en aannemelijk bevonden en zijn niet in strijd met de algemene en specifieke informatie die gekend en relevant is voor zijn verzoek;*
- d) de verzoeker heeft zijn verzoek om internationale bescherming zo spoedig mogelijk ingediend, of hij heeft goede redenen kunnen aanvoeren waarom hij nagelaten heeft dit te doen;*
- e) de algemene geloofwaardigheid van de verzoeker is komen vast te staan.”*

Nu verzoeker bij aankomst in België de documenten die zijn verblijf in Griekenland betroffen verscheurde en in de loop van de administratieve procedure een attest van dakloosheid voorlegde dat minstens niet overeenstemt met zijn verklaringen, kan niet worden gesteld dat hij een oprechte inspanning heeft geleverd om zijn verzoek te staven, met name in zoverre dit betrekking heeft op de omstandigheden van zijn verblijf als statushouder in Griekenland voor zijn vertrek uit Griekenland. Bijgevolg kan niet worden besloten dat in deze is voldaan aan de cumulatieve voorwaarden zoals bepaald in artikel 48/6, § 4, van de Vreemdelingenwet.

Dit neemt niet weg dat rekening moet worden gehouden met elementen die niet worden betwist en dat in het kader van een toekomstgerichte beoordeling moet worden nagegaan of verzoeker bij terugkeer naar Griekenland zal terechtkomen in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften. *In casu* wordt niet betwist dat aan verzoeker in Griekenland op 18 september 2019 de vluchtelingenstatus werd toegekend en dat zijn verblijfsvergunning (ADET) vervallen is. Verder wordt vastgesteld dat verzoeker onder de oude procedure internationale bescherming verkreeg, alleszins zijn er geen indicaties die anders kunnen doen stellen.

Tevens blijkt uit de landeninformatie in het rechtsplegingsdossier zeer duidelijk dat de situatie voor statushouders in Griekenland dermate precair is dat het voor een begunstigde van internationale bescherming wiens ADET is vervallen, naast een zekere mate van zelfredzaamheid en de afwezigheid van bijzondere kwetsbaarheden, ook noodzakelijk is dat hij beschikt over middelen, een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten, het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, de sociale bijstand en de huisvesting.

Er moet bijgevolg worden nagegaan of verzoeker beschikt over middelen, een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten, het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, de sociale bijstand en de huisvesting.

De Raad benadrukt nogmaals het belang van een persoonlijk onderhoud over de ontvankelijkheid van een verzoek om internationale bescherming om de verzoeker in staat te stellen alle elementen, zeker deze van persoonlijke aard, aan te brengen die het bestaan van een risico op een met artikel 4 van het Handvest strijdige behandeling in geval van terugkeer naar de lidstaat waar hij reeds internationale bescherming geniet kunnen bevestigen (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, *Milkiyas Addis / Bundesrepublik Deutschland*, punten 52-54).

Te dezen werd verzoeker gehoord over zijn verblijf op Leros voordat hij een Griekse verblijfsvergunning bekam en over zijn verblijf in Athene na het bekomen van zijn verblijfsvergunning. Hoewel de *protection officer* van het CGVS op de hoogte was van het gegeven dat verzoekers verblijfsvergunning vervallen was en niet dienstig kan voorhouden niet op de hoogte te zijn geweest van de problematische situatie in Griekenland van begunstigden van internationale bescherming met een vervallen ADET, werd verzoeker onvoldoende diepgaand ondervraagd over de aanwezigheid van middelen, een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten, het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, de sociale bijstand en de huisvesting.

Gelet op het geheel van de voorliggende elementen – met name (i) de actuele en nieuwe landeninformatie waaruit onder meer blijkt dat de situatie voor statushouders in en bij terugkeer naar Griekenland is verslechterd en erg precair kan zijn, waardoor zij kunnen terechtkomen in moeilijke en schrijnende levensomstandigheden met belemmeringen inzake de toegang tot onder andere socio-economische en medische hulp, (ii) het gegeven dat verzoekers Griekse verblijfsvergunning is vervallen, (iii) de administratieve obstakels waarmee verzoeker kan worden geconfronteerd, zoals de lange wachttijden bij het vernieuwen van Griekse verblijfsdocumenten en het gebrek aan toegang tot gezondheidszorg, de arbeidsmarkt en sociale bijstand zonder een geldig verblijfsdocument en (iv) het gegeven dat verzoeker onder de oude procedure internationale bescherming verkreeg, wat de hernieuwing van zijn Griekse verblijfskaart verder compliceert en (v) het gegeven dat in deze stand van zaken niet op afdoende wijze kan blijken dat verzoeker, die Griekenland sinds september 2022 heeft verlaten, actueel beschikt over middelen, een netwerk of andere ondersteuning die hem in staat kunnen stellen om, in geval van terugkeer naar Griekenland, de mogelijk lange periode voor de verlenging van zijn verblijfsvergunning te overbruggen, – acht de Raad een verder en gedegen onderzoek van verzoekers situatie als begunstigde van internationale bescherming bij terugkeer naar Griekenland aangewezen.

Er kan immers in deze stand van zaken niet worden uitgesloten dat verzoeker, buiten zijn wil en persoonlijke keuzes om, kan terechtkomen in een toestand van achterstelling die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid in het licht van artikel 4 van het Handvest.

De situatie van verzoeker in geval van terugkeer naar Griekenland dient bijgevolg nader en naar behoren te worden geanalyseerd.

In acht genomen wat voorafgaat en mede in aanmerking genomen dat de Raad niet de nodige onderzoeksbevoegdheid heeft, ontbreekt het hem aldus aan essentiële elementen om te komen tot de bevestiging of hervorming van de bestreden beslissing zonder dat wordt overgegaan tot bijkomende onderzoeksmaatregelen.

Bijgevolg dient de bestreden beslissing overeenkomstig artikel 39/2, § 1, tweede lid, 2°, van de Vreemdelingenwet te worden vernietigd.

OM DIE REDENEN BESLUITEN DE VERENIGDE KAMERS VAN DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Artikel 1

De beslissing genomen door de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen op 6 februari 2023 wordt vernietigd.

Artikel 2

De zaak wordt teruggezonden naar de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting van de verenigde kamers op tweeëntwintig januari tweeduizend vierentwintig door:

G. DE GUCHTENEERE,
M. MAES,
J.-F. HAYEZ,
M. RYCKASEYS,
D. DE BRUYN,
F. VAN ROOTEN,
L. BEN AYAD,

kamervoorzitter,
kamervoorzitter,
kamervoorzitter,
kamervoorzitter,
rechter in vreemdelingenzaken,
rechter in vreemdelingenzaken,
griffier.

De griffier,

De voorzitter,

L. BEN AYAD

G. DE GUCHTENEERE